

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj
zriaďovateľ

SOŠ
obchodu a služieb
Čadca

Centrum odborného vzdelávania
a prípravy pre obchod, gastronómiu,
hotelierstvo a cestovný ruch

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

6444 H čašník, servírka

3-ročný učebný odbor

Platnosť od 1.9. 2026 začínajúc 1. ročníkom

Obsah

1 Úvodné identifikačné údaje	4
2 Predstavenie školy, poslanie, vízia a hodnoty	6
2.1 Charakteristika školy	7
2.2 Charakteristika pedagogického zboru	8
2.3 Dlhodobé projekty	8
2.4 Medzinárodná spolupráca	8
2.5 Spolupráca so sociálnymi partnermi	8
2.6 Sektorové zameranie školy a ponuka OVP	9
3 Ciele, princípy a poslanie výchovy a vzdelávania	10
4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka	13
4.1 Popis školského vzdelávacieho programu	13
4.2 Základné údaje o štúdiu	16
4.3 Organizácia výučby	16
4.4 Dištančné vzdelávanie	16
4.5 Zdravotné požiadavky na žiaka	17
4.6 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci	17
5 Profil absolventa učebného odboru 6444 H čašník, servírka	18
5.1 Charakteristika absolventa	18
5.2 Kompetencie absolventa	18
5.2.1 Kľúčové kompetencie	18
5.2.2 Odborné kompetencie	20
6 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka	22
6.1 Materiálne podmienky	22
6.2 Personálne podmienky	23
6.3 Organizačné podmienky	23
6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	24
7 Podmienky vzdelávania žiakov	25
7.1 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	25
7.2 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	25
7.3 Podporné opatrenia vo výchovno- vzdelávacom procese	26
7.4 Podmienky vzdelávania cudzincov	30
8 Vnútrošný systém kontroly a hodnotenia	31
8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov	31
9 Strategický plán digitálnej transformácie školy	34
10 Rámcový učebný plán – učebný odbor 6444 H čašník, servírka	35
11 Učebné osnovy všeobecno – vzdelávacích predmetov	38

Prílohy – učebné osnovy predmetov		
A	slovenský jazyk a literatúra	SJL
B	anglický jazyk	ANJ
C	etická výchova/ náboženská výchova	ETV / NBV
D	občianska náuka	OBN
E	chémia	CHE
F	informatika	INF
G	matematika	MAT
H	telesná a športová výchova	TSV
I	ekonomika prevádzky obchodu a služieb	EKM
J	hotelové služby	HSZ
K	potraviny a výživa	PVY
L	spoločenská komunikácia	KMM
M	svet práce	SEE
N	technika obsluhy	TOB
O	technológia prípravy pokrmov	EPP
P	aplikovaná informatika	API
Q	hospodárske výpočty	HVY
R	odborný výcvik	OVY

1 Úvodné identifikačné údaje

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ulica 17. novembra 2579, 022 01 Čadca
Názov školského vzdelávacieho programu	GASTRONOMICKÉ A STRAVOVACIE SLUŽBY
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6444 H čašník, servírka
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denné štúdium pre absolventov základnej školy
Stupeň vzdelania	353
Úroveň SKKR/EKR	3
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii	Výučný list
Druh školy	štátna škola
Miesto vydania	SOŠOaS, Ul. 17. novembra 2579, 022 01 Čadca
Platnosť ŠKVP	1. september 2026 začínajúc prvým ročníkom

Schvaľovacia doložka:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Ing. Ľudmila Verčimáková	Riaditeľka	041 43 21 590		sekretariat@sosca.sk	
Ing. Martina Sloviaková	Zástupkyňa riaditeľky pre teoretické vyučovanie Kordinátorka ŠKVP	041 43 33 180		sloviakova@sosca.sk	
Mgr. Pavlína Bulejčíková	Zástupkyňa riaditeľky pre praktické vyučovanie	041 43 21 590		bulejcikova@sosca.sk	
Ing. Marcela Kubalíková	Zástupkyňa riaditeľky pre praktické vyučovanie	041 43 21 590		kubalikova@sosca.sk	
Ing. Valéria Rizmanová	Zástupkyňa riaditeľky pre technicko-ekonomické činnosti	041 43 21 590		rizmanova@sosca.sk	
Ing. Valéria Rizmanová	Výchovný poradca	041 43 33 181		rizmanova@sosca.sk	

Zriaďovateľ:

Žilinský samosprávny kraj
Odbor školstva a športu
Ul. Komenského 48
01109 Žilina

Tel.: 041/50 32 209
e-mail: miroslava.abrmanova@zilinskazupa.sk

Čadca, 01. 09. 2026

Ing. Ľudmila Verčimáková
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
1.9.2026	Jún 2026	Zmena: 1. Úprava cieľov a princípov výchovy a vzdelávania, doplnenie podporných opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese, doplnenie strategického plánu digitálnej transformácie školy 2. Zmena kontaktov pre komunikáciu so školou (zmena zástupcu riaditeľky pre praktické vyučovanie) Odôvodnenie: 1. Revízia ŠkVP bola vykonaná z dôvodu zosúladenia školského vzdelávacieho programu s aktuálne platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, štátnym vzdelávacím programom a potrebami školy. 2. Aktualizácia údajov
	24. 08. 2026	Prerokovanie a vyjadrenie sa zamestnávateľa, na ktorého pracovisku sa vykonáva praktické vyučovanie na základe zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania, zápisnica, prezenčná listina Spolupráca na vypracovaní, prerokovanie a vyjadrenie sa zamestnávateľa, ktorý poskytuje praktické vyučovanie v SDV, zápisnica, prezenčná listina
	26. 08. 2026	Prerokovanie v pedagogickej rade
	31. 08. 2026	Prerokovanie v Rade školy, per rollam, zápisnica

2 Predstavenie školy, poslanie, vízia a hodnoty

Stredná odborná škola obchodu a služieb začala písať svoju históriu v roku 1959, kedy bola založená Učňovská škola v Čadci. Vyučovanie začalo v priestoroch v roku 1963, ktoré sú dodnes sídlom školy. Otvorenie nových priestorov umožnilo postupne vybudovať školu podľa potrieb podnikov a organizácií v okrese Čadca.

Škola od roku 1982 prešla viacerými delimitáciami a začala sa formovať súčasná štruktúra s názvom Stredné odborné učilište služieb v Čadci. Postupne sa vyčlenili odbory a v regióne Kysuce tak vznikli dve nové odborné školy.

Významným dňom bol pre školu 1. september 1992, kedy boli rozšírené priestory o učebňový pavilón a bola zriadená Hotelová akadémia Čadca.

Po zlúčení škôl vznikol názov Združená stredná škola hotelových služieb a obchodu Čadca ktorý sa v roku 2008 zmenil na Stredná odborná škola Čadca. Posledným historickým medzníkom bol 1. január 2009, keď bol zmenený názov školy na Stredná odborná škola obchodu a služieb Čadca, ktorý je platný dodnes. Škola, ktorá svojím vzdelávacím programom pripravuje odborných a kvalifikovaných pracovníkov, je zárukou poskytovania kvalitných a odborných služieb v danom odbore.

Prioritou je orientácia školy na rozvíjanie kvality, zvyšovanie efektívnosti vlastnej výkonnosti za pomoci nástrojov kvality - model CAF, zameriavanie sa na riešenie svojich úloh v prospech zákazníka/občana a umožňovanie zamestnancom rozvíjať sa. Zapojením sa do projektu a splnením všetkých podmienok s vynikajúcim hodnotením, Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) 14. 12. 2022 vydala Rozhodnutie o udelení Strednej odbornej školy obchodu a služieb používať popri svojom názve aj označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy. Škola nášho typu je nositeľom kultúry v oblasti poskytovania služieb a v meste a regióne má svoje opodstatnenie. Vyprofilovala sa pre prípravu budúcich odborníkov v oblasti gastronómie, hotelierstva, cestovného ruchu, obchodu a osobných služieb kozmetika, kaderníctvo.

Absolventi školy odchádzajú zo školy do života s kľúčovými kompetenciami a odbornými zručnosťami, ktoré získavajú nielen v škole, ale aj priamo v živých prevádzkach u podnikateľských subjektov v oblasti poskytovania služieb. Tieto hodnoty zahŕňajú postoje, záujmy, motiváciu, tvorivosť, rozvoj schopností a zručností. Žiaci ich nadobúdajú nielen modernými vyučovacími metódami, aktívnym a zážitkovým učením sa, ale aj neformálnym a informálnym učením sa. Na podporu rozvoja zručností žiakov a majstrov odbornej výchovy škola organizuje v spolupráci s asociáciami odborné kurzy (baristický, barmanský, someliérsky a animačný). Významným motivátorom pre žiakov a pedagogických zamestnancov je projektová činnosť, najmä Erasmus+.

Poslaním školy je komplexný rozvoj osobnosti, učiť sa spoločne poznávať, konať, žiť spoločne, učiť sa byť, byť vzdelaní. Odborné vzdelávanie a príprava v strednej odbornej škole rozvíjajú vedomosti, zručnosti a schopnosti žiaka získané v predchádzajúcom vzdelávaní a poskytujú vedomosti, zručnosti a schopnosti nevyhnutné pre výkon povolania a odborných činností.

Vízia školy. Budujeme školu ako modernú učiacu sa organizáciu s odborne pripravenými PZ, pre poskytovanie kvalitných služieb, na podporu spolupatričnosti, na podporu duálneho systému vzdelávania a celoživotného vzdelávania s využitím DT, kde môže byť každý úspešný.

Hodnotový systém školy je definovaný v súlade s víziou a poslaním školy – spolupráca a vzájomná dôvera, zodpovednosť za vykonanú prácu, sloboda názorov a tolerancia, otvorenosť novým trendom a orientácia na inovácie, rovnosť príležitostí a šancí, empatia. Hodnoty sú zapracované v dokumentoch Etický kódex pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, Etický kódex pre všetkých zamestnancov, Etický kódex žiaka a Školský poriadok.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby mal náš výchovno-vzdelávací proces stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň. Identifikovali sme zamestnanecké príležitosti pre našich absolventov v rôznych zariadeniach.

Ochota zamestnávateľov zamestnať absolventov po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová. Všetky zistenia a použité prostriedky prieskumu sú uvedené v Analytickej štúdii, ktorá je súčasťou pedagogických dokumentov školy a je k dispozícii na sekretariáte riaditeľky školy. Vychádzajúc zo SWOT analýzy:

Silnými stránkami školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:

- záujem uchádzačov o štúdium (predpoklad naplnenia prvých ročníkov), komplexnosť školy a jej poloha (škola, stravovacie zariadenie, športový areál), kvalita a skúsenosť pedagogických zamestnancov,
- dobré vybavenie štandardných a odborných učební, kabinetov (mnohé učebne sú využívané v čase mimo vyučovania),
- zabezpečenie praxe v kmeňových a zmluvných zariadeniach,
- záujem podnikateľských subjektov o absolventov študijného odboru, nízke % nezamestnanosti našich absolventov,
- záujem žiakov o získavanie jazykovej spôsobilosti v anglickom jazyku (záujem žiakov sa prejavuje v ich účasti na štúdiu jazykov v čase mimo vyučovania),
- využívanie aktivizujúcich metód a foriem vo vyučovaní,
- ocenenia žiakov na súťažiach na rôznych úrovniach,

- tímová práca pedagogických zamestnancov, bezpečné prostredie školy,
- skúsenosti z realizácie domácich a medzinárodných projektov.

Slabou stránkou školy je

- nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu a modernizáciu učební.

Príležitosti školy

- signalizujú uplatnenie absolventov školy v odbore najmä v regióne Kysúc, v rámci Slovenska ako aj v zahraničí,
- dobré uplatnenie našich absolventov v zahraničných prevádzkach,
- fungujúce partnerstvo s odbornými školami doma a v zahraničí,
- dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, RÚZ, ŠPÚ a ŠIOV ako predpokladu dobrých koncepčných a poradenských služieb,
- zosúladenie odbornosti žiakov s požiadavkami trhu práce na základe analýz podnikateľských subjektov.

Prekážky v rozvoji školy sú

- nedostatok finančných prostriedkov na obnovu a prevádzku školy, nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich žiakov zo základných škôl, nízka priemerná mzda v danom odvetví, slabšia spolupráca s rodičmi.

2.1 Charakteristika školy

V budove školy je vybavených celkom 19 učební. Na štúdium cudzích jazykov sa využíva jazyková učebňa, na vyučovanie informatiky sú k dispozícii 2 učebne, 2 špecializované učebne sú pre výučbu administratívy a korešpondencie. Všetky učebne sú vybavené počítačom a dataprojektorom. Pre odbornú prípravu máme zriadené odborné učebne. Škola má vlastné reštauračné zariadenie Beskyd pre praktické vyučovanie. Na športové vyžitie slúži žiakom telocvičňa, posilňovňa, pohybové štúdium a ihrisko s umelou trávou pre všetky typy loptových hier. Manažment školy a hospodársky úsek má svoje priestory, PZ využívajú kabinety a zborovňu. V škole sú dve učebne s interaktívnou tabuľou a ďalším vybavením pre realizáciu pracovných stretnutí žiakov, učiteľov a širokej verejnosti. Škola má pomerne dobre vybavenú školskú knižnicu. Školský psychológ má k dispozícii kanceláriu, kde sa stretáva so žiakmi, rodičmi a sociálnymi zamestnancami a pod. V budove školy sú žiacke šatne, kotolňa, sklad, a jedna dielňa pre potreby údržby a opráv v škole. Hygienické zariadenia sú na každom poschodí, telocvičňa má vlastné hygienické priestory a sprchy. Škola má adekvátne vybavenie pre zabezpečenie odborných činností v rámci odbornej praxe. Má osobitné kabinety pre majstrov odbornej výchovy. Naším cieľom je vybaviť pracoviská pre praktické vyučovanie modernejším zariadením. Rada školy má 11 členov, aktívne spolupracuje pri organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu a chodu školy. Školský parlament zastupuje záujmy žiakov školy, organizuje žiacke aktivity, vytvára podmienky pre dobrú komunikáciu a spoluprácu medzi pedagogickými zamestnancami a žiakmi. Aktívne sa zapája sa do projektov zriaďovateľa ŽSK. V rámci národného projektu Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy bol našej škole 18. apríla 2023 opätovne udelený titul efektívny používateľ modelu CAF.

17. 12. 2022 škola získala oprávnenia užívať popri svojom názve označenie – Centrum odborného vzdelávania a prípravy so zameraním na obchod, gastronómiu, hotelierstvo a cestovný ruch. COVP vyvíja činnosti pre podporu a rozvoj odborného vzdelávania a prípravy nielen v regióne ale aj širšom okolí. Celoživotné vzdelávanie zabezpečujeme realizovaním 5 akreditovaných vzdelávacích programov, z toho 3 pre oblasť gastronómie v odbore kuchár/ka, čašník, servírka a cukrár/ka.

Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola vytvára a zabezpečuje, riadi sa plánom pre podmienky pre skvalitnenie života v škole realizáciou a zabezpečením záujmových útvarov, súťažami, športovo-turistickými aktivitami, odbornými exkurziami, spoločenskými, kultúrnymi podujatiami a aktivitami spojenými s prezentáciou odboru.

Mediálna propagácia

- Prezentácia školy v partnerských školách
- Príspevky do masmédií na regionálnej a národnej úrovni
- Príspevky do regionálnej televízie
- Webová stránka školy, Facebook školy, Instagram školy, YouTube kanál školy

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

Budova školy a pracoviská pre praktické vyučovanie sú zabezpečené elektronickým poplašným systémom a systémom monitorovacích kamier.

2.2 Charakteristika pedagogického zboru

Všetci PZ spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Riaditeľka školy, zástupkyne a výchovná poradkyňa školy majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva a školského manažmentu. Aktuálny zoznam PZ je zverejnený na webovej stránke školy www.sosca.sk.

V škole pracujú koordinátori v oblastiach dobrovoľníctva, prevencie kriminality a sociálno-patologických javov, ľudských práv, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, environmentálnej výchovy a projektovej činnosti. Mimoškolské aktivity realizujú a zabezpečujú pedagogickí zamestnanci školy.

2.3 Dlhodobé projekty

Projektová činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaraďovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive. Škola dlhodobo využíva možnosti rozvojových projektov MŠVVaŠ SR:

- Projekty Erasmus+ (od roku 2017) - v oblasti školského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy.

Výstupy z týchto projektov prispievajú k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu a inovovaniu tematických výchovno-vzdelávacích plánov v oblasti využívania interaktívnych metód vyučovania a zvyšovania gramotnosti žiakov a PZ.

V rámci priamej projektovej činnosti škola pripravuje projekty z oblasti Štrukturálnych fondov, Otvorená škola, Jazykové laboratória, Vráťme šport do škôl a iné.

2.4 Medzinárodná spolupráca

Škola spolupracuje s odbornými školami podobného zamerania v Českej republike, Střední odborné učiliště a Střední odborná škola SČMSD, Žatec, s.r.o, Slezská univerzita, Karviná. Škola v spolupráci s agentúrami Bundesagentur für Arbeit Köln so sídlom v Bonne, JUNIOR TALENTS Jeans-Stefan Müller so sídlom vo Wuppertali, Nemecko, Seehuus GmbH & Co. KG so sídlom v Niendorf, Nemecko, ALGOOS LTD S.R.L. so sídlom v Rumunsku, ME Agency, s.r.o so sídlom v Košiciach, Bragamob, so sídlom v Braga, Portugalsko, Espamob, so sídlom Barcelona, Španielsko, Ifel Institut so sídlom v Hamburgu, Nemecko, Švajčiarsko-slovenské združenie cestovného ruchu so sídlom v Banskej Bystrici, EUROPE 3000 a vybrané výučbové oblastné strediská v Taliansku zabezpečuje zahraničné odborné praxe pre žiakov na Cypre, vo Francúzsku, Grécku, Nemecku, Švajčiarsku a Taliansku.

Cieľom tejto spolupráce je:

- podieľať sa na projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností,
- posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov,
- posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií),
- prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu,
- spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl,
- nadväzovať kontakty v rámci profesionálneho rastu.

2.5 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Spolupráca s rodičmi

Škola považuje zákonných zástupcov za významných partnerov vo výchove a vzdelávaní žiakov.

Spolupráca školy a rodiny sa uskutočňuje prostredníctvom pravidelnej komunikácie, konzultácií, rodičovských združení, individuálnych stretnutí a elektronických komunikačných nástrojov.

Rodičia sú členmi Rady rodičov, ktorá má zastúpenie v Rade školy. Všetci zákonní zástupcovia žiakov sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciách s vyučujúcimi. Majú možnosť sledovať priebežné študijné výsledky a dochádzku žiakov prostredníctvom systému EduPage od roku 2016. Rodičia sú zároveň informovaní o aktuálnom dianí v škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom webovej stránky, a sociálnych sietí Facebook a Instagram. Cieľom školy je zlepšovať komunikáciu s rodičmi. Sme otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Jednou z hlavných úloh školy je spolupráca s rodičmi na školskom vzdelávacom programe.

Zamestnávateľia

Škola aktívne spolupracuje so zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia

zamestnávateľov sa podieľajú na aktivitách školy v rámci ich kompetencií vo výchovno-vzdelávacom procese. V oblasti praktického vyučovania pôsobia aktívne ako inštruktori pre odborný výcvik a sprostredkujú aktuálne informácie o zmenách a vývoji nových technológií. Ponúkajú absolventom školy pracovné príležitosti.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi z externého prostredia, kde naši žiaci poskytujú obyvateľom svoje služby pri rôznych príležitostiach, s policajným zborom, požiarnym zborom v Čadci pri organizovaní besied, prednášok, zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy, RÚZ pri maturitných a záverečných skúškach, s priamo riadenými organizáciami MŠVVaŠ SR, s Centrom poradenstva a prevencie v Čadci v rámci preventívnych opatrení, a pod. Ďalšia spolupráca je s ostatnými inštitúciami zaradenými do holdingu zriaďovateľa ŽSK.

2.6 Sektorové zameranie školy a ponuka OVP

V tejto oblasti je škola zameraná pre prípravu budúcich odborníkov v oblasti gastronómie, hotelierstva, cestovného ruchu, obchodu a osobných služieb kozmetik a kaderníkov dennou formou štúdia. Ponuka odborov a štúdia je zverejnená na <https://www.sosca.sk/uchadzaci-o-studium/>

Škola je zapojená do systému duálneho vzdelávania s ponukou odborov čašník, servírka, kuchár, kuchárka, pracovník v gastronómii, pracovníčka v gastronómii, kaderník, kaderníčka, asistent predaja a asistentka predaja. Zapojením sa do projektu a splnením všetkých podmienok s vynikajúcim hodnotením, Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) 14. 12. 2022 vydala Rozhodnutie o udelení Strednej odbornej škole obchodu a služieb používať popri svojom názve aj označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre obchod, gastronómiu, hotelierstvo a cestovný ruch.

Vzdelávanie dospelých je organizované vo vzdelávacích programoch kuchár, čašník, servírka, cukrár, kozmetik a kaderník. Informácie sú uvedené na <https://www.sosca.sk/vzdelavanie-dospelych/>.

3 Ciele, princípy a poslanie výchovy a vzdelávania

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe pre učebný odbor 2964 H cukrár, cukrárka, vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre učebný odbor 2964 H cukrár, cukrárka. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stala otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať.

Výchova a vzdelávanie sú založené na **princípoch**:

- a) bezplatnosti vzdelania v strednej škole, ktorá je štátnou školou,
- b) rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- c) inkluzívneho vzdelávania,
- d) zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- e) rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- f) celoživotného vzdelávania,
- g) výchovného poradenstva,
- h) slobodnej voľby vzdelávania s prihliadnutím na očakávania a predpoklady žiakov v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy,
- i) zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- j) prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- k) kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania a kvality výchovno-vzdelávacej sústavy,
- l) integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície,
- m) posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na veku primeraný rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- n) vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti žiaka v školskom vzdelávaní,
- o) zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti, ohrozovaniu mravnej výchovy žiakov alebo k podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti alebo k ďalším formám intolerancie,
- p) rovnoprávnosti postavenia škôl bez rozdielu zriaďovateľa,
- q) rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách, v školách zriadených štátom uznanou cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou a v školách zriadených inou právnickou osobou,
- r) zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní,
- s) politickej, náboženskej a ideologickej neutrality,
- t) uznávania osobitného postavenia cirkevných škôl a súkromných škôl a ich úlohy pri poskytovaní výchovy a vzdelávania,
- u) ochrany fyzického zdravia a duševného zdravia,
- v) zabezpečenia bezpečného, zodpovedného a etického využívania digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie vo výchove a vzdelávaní

Ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi

- a) získať komunikačné kompetencie v štátnom jazyku a cudzom jazyku,
- b) rozvíjať digitálne kompetencie vrátane schopnosti bezpečne, kriticky a tvorivo využívať digitálne technológie a nástroje umelej inteligencie, porozumieť ich princípom, možnostiam a obmedzeniam, hodnotiť ich vplyv na jednotlivca a spoločnosť, pracovať s médiami vrátane sociálnych sietí, kriticky myslieť a odolávať nepravdivým, zavádzajúcim a manipulatívnym obsahom vrátane syntetického obsahu vytvoreného umelou inteligenciou,
- c) získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- d) ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,

- e) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- f) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- g) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- h) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- i) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- j) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- k) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- l) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie,
- m) rozvíjať emočnú gramotnosť a emočnú odolnosť,
- n) poskytnúť žiakom všeobecný a odborný vzdelanostný základ vychádzajúci zo systematického, vyváženého výberu informácií a poznatkov z oblasti ekonomiky, financií a administratívy, obchodu a služieb, spoločenských a prírodných vied a príslušného odboru,
- o) viesť žiakov k rozvíjaniu pohybových schopností a aplikácii pohybových zručností,
- p) naučiť žiakov zaraďovať získané informácie a poznatky do zmysluplného kontextu v nadväznosti na ďalšie vzdelávanie alebo uplatnenie na trhu práce,
- q) prehĺbiť u žiakov abstraktné a logické myslenie s dôrazom na pochopenie kauzálnych, funkčných a vývinových vzťahov medzi javmi a procesmi,
- r) viesť žiakov ku kritickému mysleniu s uplatnením mnohostranného pohľadu pri riešení úloh,
- s) poskytnúť žiakom možnosti pre optimálny výber ďalšieho vzdelávania/pracovného zaradenia podľa ich schopností, záujmov a potrieb spoločnosti,
- t) prehĺbiť u žiakov sociálne kompetencie, osobitne schopnosť kultivovane komunikovať, racionálne argumentovať a efektívne spolupracovať v rôznych skupinách,
- u) viesť žiakov k uvedomeniu si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje duševné a fyzické zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických zručností súvisiacich so zdravým životným štýlom,
- v) viesť žiakov k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a požiarnej ochrane,
- w) motivovať žiakov k tomu, aby sa zaujímali o svet a ľudí okolo seba, aby boli aktívni pri ochrane ľudských a kultúrnych hodnôt, životného prostredia a života na Zemi,
- x) viesť žiakov k tomu, aby si uvedomili globálnu previazanosť udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej i svetovej úrovni,
- y) zabezpečiť desegregáciu a rovný prístup ku vzdelávaniu pre všetkých žiakov, vrátane marginalizovaných rómskych komunít a detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase pre žiakov a širokú verejnosť.

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

- a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:
 - uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia sa, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
 - zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykových učební a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí,

- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej techniky a softvérového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v učebnom odbore 2964 H cukrár, cukrárka,

- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
- rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
- zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.

b) **posilnenie úlohy a motivácie pedagogických zamestnancov (PZ), ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:**

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie PZ,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.

c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka s cieľom:**

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi PZ – žiakom – rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatko-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerance v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
- presadzovať zdravý životný štýl,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít, vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.

d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami na princípe partnerstva s cieľom:**

- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s partnermi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v našom regióne,
- spolupracovať s podnikateľskými subjektami, ktoré poskytujú služby v odbore,
- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vzájomne si vymieňať skúsenosti a poznatky,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.

e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:**

- modernizovať prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- využiť materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty, reagovať na trendy v danom odbore
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom programe zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie, ktoré je organizované v priestoroch školy.

Ciele vzdelávania, ktoré sú vymedzené týmto vzdelávacím programom, smerujú do troch základných oblastí:

- rozvoj osobnosti žiaka;
- príprava pre život v občianskej spoločnosti;
- príprava na pracovné uplatnenie.

Vzdelávací program je rozvrhnutý tak, aby umožňoval vznik vzdelávacích programov, ktorých realizácia nepovedie iba k príprave úzko zameraných špecialistov v danej oblasti, ale k získaniu širšieho rozsahu kompetencií, ktoré umožnia absolventom hľadať a nachádzať zamestnanie v širšej oblasti trhu práce, prípadne umožní ich bezproblémovú rekvalifikáciu.

Teoretické vyučovanie sa realizuje prostredníctvom povinných teoretických predmetov, ktorých súčasťou môžu byť praktické cvičenia. Ich cieľom nie je len sprostredkovať žiakom odborné vedomosti a zručnosti obsiahnuté vo vzdelávacích štandardoch pre odborné vzdelávanie a prípravu v oblasti spoločného stravovania, administratívnych služieb, hotelierstva a gastronómie a súkromného podnikania v danom odbore vzdelávania, ale aj naučiť ich kriticky myslieť, získavať a hodnotiť informácie. Žiaci si tak osvoja nielen odbornú terminológiu, ale nadobudnú aj schopnosť vysvetliť podstatu osvojených javov a aplikovať ich v praxi. Teoretické vyučovanie pripravuje žiaka porozumieť základným ekonomickým atribútom a odbornej problematike odboru, na ktorý sa pripravuje. Žiak získava základné vedomosti a zručnosti v oblasti spoločného stravovania a stravovacích služieb, pracovnoprávných vzťahov, učí sa racionálne uvažovať i konať, je vedený k uvedomovaniu si zodpovednosti za vlastnú prácu, vo vzťahu k vlastnej osobe i vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi. Poznáva práva zamestnanca a vie tieto práva uplatňovať legitímnymi prostriedkami, chápe spoločenskú funkciu sociálnej pomoci a vie postupovať pri jej nárokaní. Učivo poskytuje žiakovi teoretickú prípravu na výkon odbornej, hygienicky bezchybnej a bezpečnej práce vo svojom odbore. Učí sa používať správne technologické postupy, nové pracovné techniky, materiály, suroviny a strojné zariadenia. Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania.

Odborné vzdelávanie pripravuje žiaka k zvládnutiu úloh, úkonov a operácií v učebnom odbore, na ktorý sa pripravuje. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné pre zvládnutie všetkých oblastí učiva, upevňovať a prehĺbovať si vedomosti, rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé psychomotorické schopnosti a návyky predpísané pre zvládnutie budúceho povolania. Umožňuje žiakovi naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy, navrhovať ich riešenie a vedieť ich riešiť. Učí žiaka úcte k ľudským právam a základným slobodám a pripravuje ho na zodpovedný život v spoločnosti. Pripravuje žiaka rozvíjať a zušľachťovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať samostatne aj v skupine a preberať na seba zodpovednosť. Žiak sa naučí kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie, dodržiavať zásady zdravej výživy, dbať na životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty. Konečným cieľom odborného vzdelávania je viesť žiaka k tomu, aby vedel získané vedomosti a zručnosti aplikovať v praxi. V odbornom vzdelávaní sa kladie dôraz na dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a ochrany proti požiaru.

Praktické vyučovanie rozvíja v žiakovi odborné zručnosti potrebné pre pracovné činnosti v odbytových strediskách a v strediskách služieb. Žiak získa praktické skúsenosti o základných technických a technologických postupoch, ktoré sú dôležité pre vykonávanie zvoleného povolania. Žiak sa pripravuje na samostatnú prácu so surovinami a materiálom potrebným na vytvorenie finálneho produktu a služieb, na vykonávanie výpočtov a kalkulácií surovín. Bude vedieť prakticky uplatniť základné spôsoby skúšok akosti surovín, zásady ich skladovania a hospodárenia s obalmi. Naučí sa používať pracovné stroje, náradia a zariadenia a ostatný inventár potrebný k pracovnej činnosti. Vzdelávacie štandardy sú zvolené tak, aby umožnili žiakovi prakticky používať zásady správnej výrobnnej a prevádzkovej praxe, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia. Žiak si prakticky osvojí zásady komunikácie so zákazníkom, zásady prijímania objednávky, inkasovania a vyúčtovania.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí vo svojom odbore disponovať zodpovedajúcimi výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi. Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu. Tieto požiadavky sú formulované ako výkony, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti, postoje a rámcový učebný obsah.

Vzdelávacie štandardy spoločné pre učebné odbory stredného odborného vzdelania sú:

- ekonomické vzdelávanie;
- ekonomika prevádzky obchodu a služieb;
- hospodárske výpočty;
- spoločenská komunikácia.

Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka sú:

Teoretické vyučovanie

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- popísať potraviny, zloženie potravín, akosť, biologickú a energetickú hodnotu potravín;
- charakterizovať potraviny: ovocie, zelenina, zemiaky a strukoviny, huby, obilniny, pochutiny a koreniny, sladidlá, tuky, mäso;
- popísať mäsové výrobky, mlieko a mliečne výrobky, nealkoholické, alkoholické nápoje, miešané nápoje, druhy kávy;
- vysvetliť vplyv alkoholu na ľudské zdravie;
- popísať zásady skladovania potravín, zásady racionálnej výživy, životosprávy;
- identifikovať hygienické požiadavky, zásady osobnej a prevádzkovej hygieny;
- definovať predpisy HACCP;
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;
- vysvetliť zásady protipožiarnych pravidiel v spoločnom stravovaní;
- popísať pracovné činnosti a organizáciu práce v stravovacích strediskách – pred začatím, počas a po ukončení prevádzky;
- vysvetliť úpravu potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu (predbežné, tepelné);
- vysvetliť normovanie teplých jedál;
- popísať základy technologických postupov prípravy polievok, omáčok, bezmäsitých, múčnych, mäsitých, jedál, jedál z rýb, plodov mora, slimákov a obojživelníkov, z hydiny, zveriny, jedál studenej kuchyne, múčnikov, technologický postup prípravy jedál na objednávku, vegetariánskych diétnych jedál a diferencovanej stravy;
- popísať medzinárodnú gastronómiu; - porovnať kvalitu surovín, materiálov a tovaru;
- zostaviť kalkulácie a výpočty množstva spotreby surovín;
- popísať nové trendy v gastronómii; - uviesť zásady pravidiel spoločenského správania pri styku s hosťom;
- popísať odbytové stredisko, vymenovať inventár a zariadenie na úseku obsluhy;
- vysvetliť základné pravidlá, techniku obsluhy a obsluhy v spoločensko-zábavných strediskách, spôsoby systému obsluhy, jednoduchú obsluhu, zložitú obsluhu, obsluhu pri mimoriadnych príležitostiach, pri slávnostných gastronomických podujatiach;
- popísať zostavovanie jedálneho a nápojového lístka, gastronomické pravidlá, servis a charakteristika teplých a studených nápojov;
- vysvetliť organizáciu práce v reštaurácii s vyššou úrovňou poskytovaných služieb, slávnostné stolovanie;
- popísať organizačné a personálne zabezpečenie činnosti hotela, pracovné operácie na úseku ubytovacích služieb;
- popísať cestovný ruch a vysvetliť jeho význam;
- vymenovať a popísať poskytované služby v cestovnom ruchu;
- vysvetliť základné operácie v MS Office (MS Excel, MS Word, MS PowerPoint), Internet a počítačové siete, aplikačné softvéry s využitím moderných a inteligentných technológií v gastronómii.

Obsahové štandardy

- potraviny a výživa;
- technológia;
- stolovanie;
- aplikovaná informatika.

Praktické vyučovanie

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- dodržiavať hygienické, protiepidemiologické pravidlá a bezpečnostné zásady pri práci v prevádzkach spoločného stravovania;

- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, v súlade s hygienickými predpismi gastronomickej prevádzky;
- vykonávať pracovné činnosti vo výrobných a odbytových strediskách;
- uplatňovať predpisy HACCP;
- používať odbornú terminológiu vo svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady správania sa na pracovisku;
- zvoliť správne postupy práce, potrebné suroviny a zariadenia pre prípravu pokrmov pri výrobe i výdaji jednoduchých jedál;
- aplikovať technológiu prípravy pokrmov: potravín, polievok, šalátov, omáčok podľa receptúr;
- pripravovať prílohy, bezmäsité, mäsité jedlá a jedlá z rýb a hydiny;
- pripravovať jedlá studenej kuchyne a medzinárodnej kuchyne;
- normovať a kalkulovať hotové jedlá;
- aplikovať jednoduchú a zložitú techniku obsluhy, vyššiu formu zložitej obsluhy v reštauráciách s vyššou úrovňou poskytovaných služieb, obsluhu pri mimoriadnych príležitostiach, pri slávnostných gastronomických podujatiach;
- aplikovať obsluhu a prípravu pokrmov a nápojov v prevádzkach rýchleho stravovania;
- komunikovať s hosťom v súlade so zásadami spoločenského styku;
- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch, chrániť životné prostredie pri mimoriadnych udalostiach;
- zostavovať jedálny a nápojový lístok podľa gastronomických pravidiel;
- používať vo výrobnom a odbytovom gastronomickom stredisku pracovné stroje, nástroje, zariadenia a inventár;
- vykonávať pracovné operácie na úseku ubytovacích služieb;
- orientovať sa v používaní nových technológiách, surovinách a materiáloch;
- uplatňovať etické zásady komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi a zachovávať diskretnosť;
- dodržiavať zásady hmotnej zodpovednosti pri hospodárení so zverenými prostriedkami;
- používať tabuľkový procesor MS Excel, MS Word, MS PowerPoint, Internet a počítačové siete, aplikačné softvéry s využitím moderných a inteligentných technológií v gastronómii.

Obsahové štandardy

- odborný výcvik;
- potraviny a výživa;
- technológia;
- stolovanie;
- aplikovaná informatika;
- hotelové služby.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie didaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické, slovné, formou účelovo zameranej diskusie alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Dôraz sa kladie na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich.

Kľúčové a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne.

V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špecialistov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých gastronomických akciách, ktoré organizuje podnikateľský sektor, hotely a gastronomické firmy. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov. Záujmové útvary (jazykové, športové, odborné a iné) ponúkajú žiakom efektívne využívať voľný čas.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a školského psychológa, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi odborného výcviku, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

Predpokladom pre prijatie do učebného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Názov školského vzdelávacieho programu	GASTRONOMICKÉ A STRAVOVACIE SLUŽBY
Kód a názov štátneho vzdelávacieho programu	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6444 H čašník, servírka
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denné štúdium pre absolventov základnej školy
Stupeň vzdelania	353
Úroveň SKKR/EKR	3
Vyučovacie jazyk	slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	V hotelierstve a gastronómii, v prevádzkových službách a v súkromnom podnikaní
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov trojročných učebných odborov. Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie. Výučba je organizovaná v dvojtyždňových cykloch.

Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školskom vzdelávacom programe vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu.

Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku. Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa školského poriadku. Žiaci sa s ním oboznamujú každý rok na prvých triednických hodinách školského roka, o čom je spísaný aj záznam.

Trojročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek obsluhy a technológie so všeobecným prehľadom o celej oblasti stravovacích a ubytovacích služieb a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Záverečná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠVV a M SR.

Výchova a vzdelávanie sa organizuje dennou formou štúdia.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu, súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov môže byť aj školský výlet.

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách. Formy praktického vyučovania v odbore 6444 H čašník, servírka sú odborný výcvik a praktické cvičenia.

4.4 Dištančné vzdelávanie

Dištančné vzdelávanie v čase mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v súlade s § 150 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa bude realizovať podľa osobitných predpisov.

Pri prechode školy na dištančné vzdelávanie sa vyučovanie neprerušuje, ale mení formu. Všetky povinnosti týkajúce sa účasti a aktivity na vyučovaní zostávajú nezmenené pre vyučujúcich, žiakov a rodičov. Dištančné

vzdelávanie môže byť realizované na úrovni jednotlivca, skupiny, triedy alebo príslušných ročníkov. O prechode na dištančné vzdelávanie musí byť oboznámený každý učiteľ a žiak, vrátane zákonných zástupcov žiakov s tým, akým spôsobom bude prebiehať výučba. Dištančné vzdelávanie sa riadi platnou Metodikou dištančného vzdelávania v čase mimoriadnej situácie, spôsobenej prerušením vyučovania v školách, ktorá je vypracovaná s prihliadnutím na podmienky školy a kde sú definované platformy a kanály, ktoré sa budú pri elektronickej komunikácii používať.

4.5 Zdravotné požiadavky na žiaka

Do učebného odboru 6444 H čašník, servírka môže byť prijatý len uchádzač s dobrým zdravotným stavom. Uchádzač, ktorý má zmenenú pracovnú schopnosť, pripojí k prihláške vyjadrenie príslušného všeobecného lekára o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený študijný odbor (prikladá len uchádzač/uchádzačka, ktorý je žiakom so zdravotným znevýhodnením).

Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz.

4.6 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie.

Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi;
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom;
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov;
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru:
 - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP;
 - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci zamestnanec, odborný pracovník praktického vyučovania v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

Pracovné oblečenie do obsluhy

Dievčatá:

- biela blúzka;
- sukňa/nohavice;
- vesta;
- biela zásterka;
- zdravotné topánky;
- príručník;
- menovka.

Chlapci:

- biela košeľa (1x s dlhým rukávom, 1x s krátkym rukávom);
- čierne nohavice;
- vesta;
- biela zásterka;
- čierne topánky;
- príručník;
- motýlik;
- menovka.

5 Profil absolventa učebného odboru 6444 H čašník, servírka

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent trojročného učebného odboru 6444 H čašník, servírka po ukončení štúdia úspešne vykonanou záverečnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni stredného odborného vzdelania. Má možnosť pokračovať v nadstavbovom štúdiu a dosiahnuť úroveň vzdelania úplné stredné odborné vzdelanie.

Absolvent je kvalifikovaným pracovníkom schopným samostatne pracovať v hoteloch, reštauráciách, baroch, kaviarňach a v iných spoločensko-zábavných zariadeniach a v zariadeniach spoločného stravovania. Zabezpečuje obsluhu hostí a zodpovedá za ich spokojnosť. Radí pri výbere jedál a nápojov, poskytuje dodatočné informácie o menu v slovenskom aj cudzom jazyku. Vykonáva zúčtovanie po konzumácii. Aktívne predáva produkt, zodpovedá za čistotu gastronomickej prevádzky, robí dennú uzávierku elektronickej registračnej pokladnice a konzultuje požiadavky hostí v kuchyni. Pracuje s osobným počítačom a internetom, efektívne využíva informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané aj na rozsah zrakového poľa, priestorové videnie, rozlišovanie čuchových podnetov, rozdelenie pozornosti, praktické myslenie, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, istotu a pohotovosť vystupovania.

Ak je na záverečnej skúške ako člen skúšobnej komisie prítomný delegovaný zástupca Republikovej únie zamestnávateľov a zároveň je žiak z teoretickej a praktickej časti záverečnej skúšky klasifikovaný známku nie horšou ako chválitebný, získava osvedčenie Republikovej únie zamestnávateľov.

Absolvent odboru 6444 H čašník, servírka v systéme duálneho vzdelávania vykonávaním odborného výcviku u zamestnávateľa získava odborné zručnosti a vedomosti v reálnom pracovnom prostredí firmy pod vedením inštruktorov z praxe a pod dohľadom majstra odbornej výchovy.

Školský vzdelávací program je celý zostavovaný za aktívnej spolupráce zamestnávateľov spolupracujúcich so školou, kde boli do učebných osnov zapracované rôzne špecifiká, hlavne z oblasti regionálnej gastronómie a regionálnych zvyklostí.

Pri zapojení sa žiaka do systému duálneho vzdelávania je výhodou priama podpora žiaka počas celého štúdia zo strany zamestnávateľa v podobe odborného i hmotného zabezpečenia. Zamestnávateľ podpísaním učebnej zmluvy zabezpečuje pre žiaka zdarma pracovné oblečenie, stravu, poskytuje finančné stipendium, odmenu za produktívnu prácu a ďalšie benefity. Časť odborného výcviku žiak odboru 6444 H čašník, servírka v systéme duálneho vzdelávania absolvuje v škole v odborných učebniach a v školskom zariadení PPV, kde si žiaci osvoja a upevnia časť odborných zručností a vedomostí pod vedením majstra odbornej výchovy. Po ukončení štúdia absolvent sa priamo môže zamestnať u daného zamestnávateľa, kde vykonával odborný výcvik v systéme duálneho vzdelávania.

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent učebného odboru 6444 H čašník, servírka po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

Kľúčová kompetencia	Rozvíjaná v predmetoch
a) Gramotnosť	
– porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;	API, PVY, HSZ, HVY, EKM, SEE, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, ANJ
– pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;	API, PVY, HSZ, HVY, EKM, SEE, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, INF, SJL, MAT, ANJ
– dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;	API, PVY, HSZ, EKM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, INF, SJL, ANJ
– sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;	API, PVY, HSZ, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, ANJ
– začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;	API, PVY, HSZ, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY,

	TOB, EPP, INF, SJL, ANJ
– aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;	API, PVY, HSZ, HVY, SEE, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, TSV, ANJ
– dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;	API, PVY, HSZ, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, TSV, ANJ
– vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.	API, PVY, HSZ, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, SJL, ANJ
b) Viacjazyčnosť	
– porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;	API, PVY, HSZ, HVY, EKM, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, SJL, ANJ
– čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS;	API, PVY, HSZ, HVY, EKM, KMM, OVY, TOB, EPP, INF, MAT, ANJ
– komunikovať v bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a činnostiach. Dokáže zvládnuť veľmi krátku spoločenskú konverzáciu, dokonca aj keď zvyčajne dostatočne nerozumie natoľko, aby ju sám udržiaval;	PVY, HSZ, SEE, KMM, OVY, TOB, EPP, ANJ
– používať viacero slovných spojení a viet na jednoduchý opis vlastného vzdelania a terajšej alebo nedávnej práce;	OVY, TOB, EPP, ANJ
– napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.	PVY, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, ANJ
c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve	
– aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;	API, PVY, HVY, EKM, SEE, KMM, OVY, TOB, EPP, CHE, SJL, MAT
– používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a dodržiavať zásady bezpečnosti doma a v práci;	API, OVY, TOB, EPP, INF, TSV, MAT
– zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.	API, PVY, HSZ, EKM, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, TSV, MAT
d) Digitálna kompetencia	
– chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;	API, HSZ, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL
– pristupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;	API, PVY, EKM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, TSV, ANJ
– chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;	API, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, INF, SJL, TSV
– chápať všeobecné zásady vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych softvérov a sietí.	API, PVY, HVY, OVY, TOB, EPP, INF, MAT
e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa	
–reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;	API, PVY, HSZ, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, SJL, TSV
– kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu.	API, PVY, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, SJL, TSV, ANJ
– vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;	API, PVY, HSZ, EKM, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, TSV,

	ANJ
– odovzdať svoju prácu načas;	API, PVY, HVY, EKM, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, TSV, ANJ
– pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;	API, EKM, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, INF, SJL
– identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoločnejšie informácie;	API, PVY, EKM, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, MAT
– preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne	API, PVY, HVY, EKM, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, INF, SJL, MAT
f) Občianska kompetencia	
– zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhladiť od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;	API, PVY, HSZ, EKM, SEE, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, INF, SJL, TSV, ANJ
– diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto;	API, HSZ, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP
– porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;	API, PVY, HSZ, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, SJL
– vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostrážení a prečo sa majú chrániť pred propagandou;	API, PVY, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, INF, SJL
– kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.	API, PVY, HSZ, EKM, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, INF, SJL, TSV, MAT
g) Podnikateľská kompetencia	
– prijímať finančné rozhodnutia týkajúce sa nákladov a hodnoty.	API, PVY, HSZ, HVY, EKM, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, SJL, MAT
h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu	
– nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;	API, PVY, HSZ, EKM, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, INF, TSV, ANJ
– vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;	API, PVY, HSZ, SEE, KMM, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, CHE, SJL, TSV, MAT, ANJ
– poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.	API, HSZ, OBN, NBV, ETV, OVY, TOB, EPP, SJL, ANJ

5.2.2 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- používať základné právne predpisy, ustanovenia obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva;
- ovládať základné návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;
- definovať zásady správnej výrobných praxe;
- popísať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a jej využitie pri riešení praktických úloh;
- popísať materiály, ich zloženie, kvalitu, získavanie, spracovanie a ostatnú manipuláciu s ohľadom na zdravie človeka a ochranu životného prostredia;
- charakterizovať správny životný štýl človeka;
- popísať špecifickú problematiku vo svojom odbore;
- aplikovať vedomosti v priamom kontakte s klientmi;
- rozhodovať samostatne o pracovných problémoch.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania;
- uplatniť estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke;
- praktizovať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh;
- vykonávať základné užívateľské práce s výpočtovou technikou;
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie;

- pracovať v tíme;
- použiť základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi;
- konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru;
- adaptabilitou, kreativitou, disponibilitou, spoľahlivosťou;;
- trpezlivosťou, dôslednosťou a presnosťou;
- schopnosťou spolupracovať, sebadisciplínou, mobilitou, schopnosťami pracovať v tíme;
- budovaním imidžu firmy, pozitívnym kontaktom so zákazníkom, samostatnou prácou, dodržovaním predpisov o ochrane spotrebiteľa, dodržiavaním firemnej kultúry;
- flexibilitou, profesionálnou hrdosťou, zodpovednosťou za zverený majetok;
- schopnosťou riešiť konfliktné situácie.

6 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka

6.1 Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy. Normatív vybavenosti odborných učební a tried je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre odbor.

Kapacita školy:

Školský manažment: kancelária riaditeľky školy, kancelária pre sekretariát, kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre TV, kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre PV, kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre TEČ, príručný sklad s odkladacím priestorom, sociálne zariadenie.

Pedagogickí zamestnanci školy: zborovňa, kabinety pre učiteľov, sociálne zariadenie.

Odborný zamestnanec, školský psychológ: kabinet, zázemie.

Nepedagogickí zamestnanci školy: kancelária pre mzdovú účtovníčku, študijnú referentku, ekonomický úsek, miestnosť pre upratovačky, príručný sklad s odkladacím priestorom, dielňa, kotolňa, archív.

Ďalšie priestory: hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne, sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky, školský bufet, sklady náradia, strojov a zariadení, sklady materiálov, surovín a polotovarov, knižnica,

Makrointeriéry:

- školská budova;
- Budova Beskyd;
- školský dvor.

Vyučovacie interiéry:

- základné učebné priestory pre teoretické vyučovanie;
- základné učebné priestory pre praktické vyučovanie;
- odborná učebňa pre techniku obsluhy;
- odborná učebňa pre technológiu prípravy pokrmov;
- odborná učebňa pre jazykové vzdelávanie;
- 2 odborné učebne pre informatiku;
- telocvičňa, posilňovňa, pohybové štúdio.

Vyučovacie exteriéry:

- školské ihrisko;
- školský dvor.

Kmeňové pracoviská odbornej praxe:

- Dielne PV Beskyd.

<https://www.sosca.sk/prevadzky-skoly/>

Zmluvné pracoviská.

MTZ

Teoretické vyučovanie

- Klasická učebňa pre bežnú teoretickú výučbu predmetov.
- Odborná učebňa určená pre odborné predmety (vybavená didaktickou technikou).

Praktické vyučovanie

- Cvičná reštaurácia / odbytové stredisko (stoly, stoličky, barový pult).
- Cvičná kuchynka / prípravovňa na prípravu jednoduchých jedál a minútiok.
- Skladové priestory (pre inventár, prádlo a suroviny).
- Sociálne zázemie (šatne pre žiakov, umývárne, toalety).

Materiálno-technické vybavenie (základný inventár)

- Stolový inventár: reštauračné stoly, stoličky, servírovacie a ponukové vozíky, príručné stoly (keridony).
- Drobný inventár: kompletne sady príborov (základné, dezertné, rybacie, špeciálne), porcelán (taniere, misy, šálky) a sklo (poháre na stopke, barové sklo).
- Barové a reštauračné zariadenie: barový pult, výčapné zariadenie, kávovar, výrobnik ľadu, chladiace vitríny.
- Technológie a IT: elektronická registračná pokladnica, platobný terminál.
- Osobné ochranné prostriedky.

Kompletné znenie dokumentu: [Štátny inštitút odborného vzdelávania \(ŠIOV\)](https://siov.sk/skupina-626364-ekonomika-a-organizacia-obchod-a-sluzby-iii/). Skupina 62/63/64 – Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II. <https://siov.sk/skupina-626364-ekonomika-a-organizacia-obchod-a-sluzby-iii/>

6.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím program. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (študijný referent, ekonóm, správca, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na zabezpečovaní realizácie ŠKVP je v súlade so všeobecne platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich činnosti v rámci všeobecne platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi všeobecne platnými predpismi. Poradenstvo zabezpečuje školský psychológ ako odborný zamestnanec alebo výchovný poradca, ktorý je pedagogický zamestnanec, ktorých poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu školského psychológa alebo výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca školského psychológa resp. výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti školského psychológa resp. výchovného poradcu vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

6.3 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné.
- Vyučovanie začína o 7.50 hod. Organizácia školského roka sa riadi Sprievodcom školským rokom pre daný školský rok.
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Odborný výcvik sa vyučuje sa v rozsahu stanovenom v učebnom pláne sa vykonáva v školských zariadeniach: dielne a učebne odborného výcviku, ako aj v kmeňových a zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Výučba prebieha pod vedením inštruktorov poverených zamestnávateľom a MOV. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 6 – 7 hodinových celkoch každý druhý týždeň. Ak to vyžaduje charakter nácviku, odborný výcvik možno spájať aj do viacdňových celkov s rešpektovaním podmienok odboru aj čase prázdnin, cez soboty a nedele. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok sa riadi Organizačným poriadkom školy a Pracovným poriadkom školy. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.
- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvých ročníkov so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaraďovaniu žiakov do kolektívu. Stretnutia s rodičmi prvákov sú plánované v prvom týždni na začiatku školského roka, kde sa zoznamujú s učiteľmi a MOV, kolektívom v triede, získavajú informácie o škole, jej štýle práce, organizácii vyučovania a odbornej prípravy, metódach a prostriedkoch hodnotenia, plánovaných aktivitách v škole a osobitnými predpismi praktickej prípravy kmeňových a zmluvných pracoviskách. Sú oboznámení s ich povinnosťami, právami a postupmi. Zároveň majú možnosť prezrieť si celú školu.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Metodickým pokynom č. 21/2011 a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

- Ukončovanie štúdia a organizácia záverečnej skúšky sa riadi všeobecne platnými predpismi. Úspešní absolventi získajú výučný list a vysvedčenie o záverečnej skúške
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odborného výcviku. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy. Virtuálne exkurzie a telemosty sú súčasťou vyučovacích hodín v praktickom a teoretickom vyučovaní.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkov školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.
- Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni.

6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

- Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje sa podľa platnej legislatívy. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným predpisom.
- Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, MOV, žiaci a rodičia sú podrobne oboznámení s opatreniami.
- Škola zabezpečuje vstupné školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrane pre žiakov a PZ. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetov.
- Na odbornom výcviku sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

7 Podmienky vzdelávania žiakov

7.1 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sa vychádza z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácií a odporúčaní špecializovanými zamestnancami Centra poradenstva a prevencie prípadne lekárom pre deti a dorast a v spolupráci so školskou psychologičkou, výchovnou poradkyňou.

Všeobecne platné predpisy označujú žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“), žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Individuálny vzdelávací program ako súčasť návrhu na vzdelávanie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, obsahujúci úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia a spolupráce s odbornými zamestnancami, patrí medzi pedagogickú dokumentáciu žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorého výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje v škole v triede s rešpektovaním intelektového nadania alebo školskej inklúzie žiakov.

7.2 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, ktorý má zariadením poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka určená diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie na poskytnutie podporného opatrenia vo výchove a vzdelávaní žiakovi so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, s nadaním a žiakovi, ktorého zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia. Zohľadnenie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť mu rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností a osobnosti, a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a primerané začlenenie do spoločnosti. Inkluzívnym vzdelávaním sa rozumie spoločná výchova a vzdelávanie žiakov, ktorá je uskutočňovaná na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobností a podporujúca ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy alebo školského zariadenia. Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je:

- a) žiak so zdravotným znevýhodnením, podľa § 2 písm. j) až m) zákona č. 245/2008 Z. z.,
- b) žiak zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, podľa § 2 písm. o) zákona č. 245/2008 Z. z.,
- c) žiak s nadaním podľa § 2 písm. p) zákona č. 245/2008 Z. z.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, ktorú navštevuje, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Individuálny vzdelávací program obsahuje podporné opatrenie a úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia, dochádzky do školy a spolupráce s odbornými zamestnancami.

Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou potrebné na to, aby sa žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Podporné opatrenia a ich poskytovanie upravuje § 145a a § 145b zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Inklúzia žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Žiakov je vhodné začleniť do výchovno-vzdelávacieho procesu, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušného povolania. Inklúzia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu a osvojovanie si pracovných návykov.

Inklúzia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojím profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov sa považuje vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiadúce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom odbore je žiadúce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania. Úpravy pre nadaných žiakov:

- žiaci budú začlenení do bežných tried,
- škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku.

Pre týchto žiakov bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy,

- pre výnimočne nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,
- vo výučbe týchto žiakov sa budú využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line.

7.3 Podporné opatrenia vo výchovno- vzdelávacom procese

Cieľ a poslanie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v § 3 šk. zákona č.245/2008 Z. z. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania (§ 3 písm. d), e) šk. zákona), ktoré je „uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania“. A nielen žiakov, ale aj všetkých zúčastnených v školskom prostredí – t. j. rodičov i zamestnancov v spolupráci so zriaďovateľom, radou školy, centrom poradenstva a prevencie a ďalšími externými organizáciami.

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 šk. zákona a bližšie popísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa. To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov, podpory duševného zdravia či kultúry rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka. Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa (§ 131 ods. 2 šk. zákona) najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o školský podporný tím (§ 84 písm. a) ďalej len ŠPT) zákona č.138/2019 Z. z., ktorý intenzívne napomáha podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a rodičov na ceste k žiakom. Takýto tím je zložený z odborných a pedagogických zamestnancov, ktorí spoločne vytvárajú tímovú prácu v školskom prostredí.

Činnosti podpornej úrovne prvého stupňa (§ 131 ods. 2 šk. zákona) vykonáva pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec školy a školský podporný tím. Činnosti podpornej úrovne prvého stupňa zahŕňajú:

- pedagogickú diagnostiku,
- pedagogickú intervenciu,
- výchovné poradenstvo,
- kariérové poradenstvo,
- sociálne poradenstvo,
- rozvoj inkluzívneho vzdelávania,
- prevenciu.

Činnosti podpornej úrovne druhého stupňa (§ 131 ods. 3 šk. zákona) vykonáva školský špeciálny pedagóg a odborný zamestnanec školy v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie a ďalší členovia školského podporného tímu. Činnosti podpornej úrovne druhého stupňa zahŕňajú:

- orientačnú diagnostiku,
- prevenciu,
- poradenstvo,
- intervenciu,
- krízovú intervenciu,
- terapiu,
- reedukáciu,
- metodickú podporu a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, odborným zamestnancom a zákonným zástupcom alebo zástupcom zariadenia.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v našej spádovej oblasti v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každý žiak bol vnímaný ako jedinečný a necítil sa odmietaný. Inkluzívne vzdelávanie (§ 3 písm. e) šk. zákona) je uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych

osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania. Chceme tak zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti. Naša škola na základe novelizovaného šk. zákona 182/2023 podľa § 145a a 145b šk. zákona poskytuje žiakom podporné opatrenia, aby sa žiaci mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať seba ako človeka, osobnosť či svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Škola poskytuje podporné opatrenia (ďalej PO) podľa Katalógu podporných opatrení, tohto školského vzdelávacieho programu a v prípade potreby aj podľa Individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP).

Škola na podporu výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov (§ 2 písm. h) šk. zákona) poskytuje podporu všetkým žiakom a to tak, že zabezpečuje podmienky, organizáciu a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov v úzkej spolupráci so ŠPT na 3 úrovniach.

Podporné opatrenia 1. stupňa – univerzálna preventívno-výchovná činnosť

Podporná úroveň 1. stupňa sa poskytuje všetkým žiakom ako súčasť výchovno-vzdelávacej činnosti. Cieľom je zabezpečiť optimálne podmienky pre sociálno-emocionálny, kognitívny a osobnostný rozvoj žiaka. Prostredníctvom úpravy obsahu, foriem a metód sa univerzálne preventívne aktivity a princípy implementujú do výchovy a vzdelávania, pričom sa zameriavajú na budovanie pozitívnej klímy a zdravých vzťahov v triede, nenásilnej vzájomnej komunikácie pocitov a potrieb, riešenie žiackych konfliktov, kariérové poradenstvo, sledovanie pokroku žiakov, udržiavanie motivácie, rozvoj prosociálneho správania a empatie. Realizuje ju v triede každý PZ aktívnou spoluprácou so ŠPT, školským špeciálnym pedagógom alebo odborným zamestnancom školy, v kooperácii so zákonným zástupcom (ďalej len ZZ) žiaka. Učiteľ prispôsobuje výchovno-vzdelávaciu činnosť všetkým žiakom tak, aby podporovala ich celkový rozvoj a zohľadňovala individuálne potreby, silné a slabé stránky žiaka. Rešpektuje sa najmä individuálne tempo žiakov, poskytuje sa dostatok času podľa potrieb žiakov na vypracovanie úloh, testov a projektov, poskytujú sa doplňujúce vysvetlenia a konzultácie, pomoc pri organizácii učenia a plánovaní školských povinností.

V škole sa uskutočňuje prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania (§ 145a ods. 2 písm. t) šk. zákona) - k opatreniu nie je potrebné žiadne vyjadrenie na účel PO, vykonáva sa automaticky. Prevencia sa zameriava na rozvoj zdravého životného štýlu, duševnej pohody, sociálnych a komunikačných zručností, prevenciu závislostí, šikanovania, kyberšikanovania, násillia a iných foriem rizikového správania. Podieľajú sa na nej pedagogickí a odborní zamestnanci školy v spolupráci s externými odborníkmi a inštitúciami.

V prípade potreby sa žiakom, rodičom a zamestnancom školy zabezpečuje krízová intervencia (podľa § 145a ods. 2 písm. u) šk. zákona). Vykonáva sa v prípade živeľnej pohromy, úmrtia žiaka v triede, prípadne iných dramatických udalostí. Krízovú intervenciu podľa schváleného štandardu vykonáva vždy odborný zamestnanec školy alebo CPP, ktorý je v krízovej intervencii špeciálne vyškolený. K opatreniu nie je potrebné žiadne vyjadrenie na účel PO, vykonáva sa automaticky.

Podporné opatrenia 2. stupňa – cieleá podporná úroveň

Je určená žiakom so zvýšenými nárokmi na podporu, ktoré môžu byť aj prechodného charakteru, vrátane detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP) s cieľom optimalizovať a podporiť proces výchovy a vzdelávania. PO vykonáva školský špeciálny pedagóg, ŠPT v úzkej spolupráci s vyučujúcimi a zákonnými zástupcami žiakov. PO sa zameriava na zmierňovanie prekážok žiaka vo výchove a vzdelávaní s cieľom zabezpečiť rozvoj jeho schopností alebo osobnosti a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a rozvoja osobnosti prostredníctvom intervencií. Odborné činnosti na podpornej úrovni 2. stupňa sú prepojené na podpornú úroveň 1. stupňa, môžu zahŕňať napr. vypracovanie a realizáciu individuálneho podporného plánu, pravidelné konzultácie so školským špeciálnym pedagógom alebo výchovným poradcom, cieleé intervencie zamerané na rozvoj oslabených oblastí, podporu pri adaptácii na školské prostredie alebo pri riešení osobných a vzťahových problémov, pravidelné doučovanie alebo konzultácie z vybraných predmetov, poskytovanie kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy (§ 145a ods. 2 písm. t) šk. zákona).

Podporné opatrenia 3. stupňa – aditívna podpora

Uvedené podporné opatrenia sú určené pre žiakov s diagnostikovanými ŠVVP. Vyjadrenie na účel podporných opatrení vydáva zariadenie poradenstva a prevencie. Podporné úrovne 3. stupňa sú zabezpečované a vykonávané odbornými zamestnancami centra poradenstva a prevencie v spolupráci so ŠPT. Škola poskytuje špecifickú podporu žiakom, ktorí podľa § 2 písm. i) šk. zákona majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Tá sa realizuje buď v rámci Školského vzdelávacieho programu alebo jeho doplnením cez Individuálny vzdelávací program (§ 7a šk. zákona), pričom sa realizuje úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti. Žiak postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu len v tých prípadoch, ak nemôže postupovať podľa ŠKVP (napr. žiak s viacerými ťažkosťami a úpravou dochádzky).

Individuálny vzdelávací program zahŕňa podklady z realizovaných činností 1. a 2. úrovne (pedagogická diagnostika, orientačná diagnostika ŠPT, vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie – stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní, úprav a metodických postupov, vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti so žiakom, ZZ a triednym učiteľom, úzku spoluprácu a spoločné stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede a člena ŠPT v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie, žiak má možnosť využiť aj dodatočnú špeciálno-pedagogickú starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných

intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo, zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov.

Žiakom so ŠVVP sa podľa Katalógu podporných činností poskytuje podporné opatrenie Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní (podľa § 145a ods. 2 písm. b) šk. zákona).

Realizátori podieľajúci sa na poskytovaní podporných opatrení

Školský podporný tím (ŠPT)

Na škole pracuje školský podporný tím (ďalej len ŠPT) v súlade s § 84 a zákona č. 138/2019 Z. z. počnúc šk. rokom 2025/2026 zložený z koordinátora ŠPT, školského špeciálneho pedagóga, výchovného poradcu, kariérového poradcu a koordinátora všeobecnej prevencie. Činnosť tohto tímu sa riadi § 131 šk. zákona a § 84a zákona č. 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch, procesnými, výkonovými a obsahovými štandardmi popísanými úrovňami podpory, predovšetkým však podporné úrovne 1. a 2. stupňa, ale aj metodickými usmerneniami VÚDPaPu (napr. ŠPT, 2022). Tento tím veľmi úzko spolupracuje a je metodicky usmerňovaný centrom poradenstva a prevencie (ďalej len CPP). V škole tím úzko spolupracuje s pedagógmi, vedením školy, majstrami odbornej výchovy, rodičmi a žiakmi. Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu a špecializované vzdelávania určené na výkon svojich funkcií a poskytujú žiakom, rodičom a učiteľom rozličné podporné služby, riadia sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmernením centra poradenstva a prevencie v našom okrese. Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom žiakov. Hlavnými oblasťami podpory sú v súlade s § 131 šk. zákona prevencia, výchovné a kariérové poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania, intervencia a krízová intervencia, metodická podpora a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, rodičom alebo žiakom, preventívne programy a aktivity v triedach zamerané na zlepšenie klímy. Práca a činnosť týchto zamestnancov je riadnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a naplňovania cieľov výchovy a vzdelávania.

Školský špeciálny pedagóg

- vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálneho alebo skupinového poradenstva a intervencie žiakom so zdravotným znevýhodnením, poruchami správania alebo žiakom ohrozeným školským neúspechom,
- spolupracuje na nastavovaní a realizácii podporných opatrení, podieľa sa na monitorovaní efektivity podporných opatrení a navrhuje odporúčania pre ďalšiu prácu so žiakmi so ŠVVP,
- podieľa sa na tvorbe, realizácii a vyhodnocovaní individuálnych vzdelávacích programov, následne sa podieľa na ich realizácii v praxi,
- poskytuje individuálne a skupinové špeciálno-pedagogické služby, poradenstvo a konzultácie v procese výchovy a vzdelávania žiakom, rodičom a zamestnancom školy,
- spolupracuje s triednymi učiteľmi, majstrami odbornej výchovy, výchovným poradcom, ŠPT a ďalšími odbornými zamestnancami,
- spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, zákonnými zástupcami a ďalšími odbornými inštitúciami,
- podieľa sa na prevencii školského neúspechu, problémového správania a sociálno-patologických javov,
- vedie príslušnú odbornú dokumentáciu v rozsahu ustanovenom všeobecne záväznými predpismi,
- systematicky sa vzdeláva a sleduje nové prístupy a trendy v odborných oblastiach súvisiacich s náplňou, poslaním a koncepciou SŠ,
- participuje na vytváraní inkluzívneho a podporného prostredia školy.

Triedny učiteľ

- je kľúčovým pilierom podpory žiakov. Počas výchovno-vzdelávacej činnosti primárne zodpovedá za koordináciu činnosti na podporu budovania pozitívnej klímy triedy,
- riešenie žiackych konfliktov, vytváranie zdravých vzťahov, identifikáciu potrieb, prekážok a rizík, tiež hľadanie zdrojov na ich zmiernenie,
- spolupracuje s ostatnými pedagogickými zamestnancami, ktorí pôsobia v triede, so školským špeciálnym pedagógom, ŠPT a ostatnými odbornými zamestnancami,
- vykonáva pedagogickú diagnostiku, intervenciu, základné výchovné a kariérové usmerňovanie,
- zohľadňuje potreby a prekážky žiaka a realizuje ich formou jednoduchých úprav metód a foriem vzdelávania v školskej i domácej príprave.

Učiteľ

- zodpovedá za úpravu metód, foriem, obsahu a hodnotenia vzdelávania. V prípade, že žiak dostáva súčasne podporu na 2. – 5. stupni, učiteľ prispôbuje metódy, formy a obsah vzdelávania v spolupráci a na základe metodického usmernenia týchto stupňov podporných úrovní. Primárnym komunikačným partnerom je triedny učiteľ, školský špeciálny pedagóg a podľa potreby aj ŠPT.

Kariérový poradca

- poskytuje žiakom kariérové poradenstvo pri voľbe ďalšieho štúdia, profesijnej orientácie a uplatnenia na trhu práce,

- pomáha žiakom pri identifikovaní ich schopností, záujmov, silných stránok a profesijného smerovania, podporuje rozvoj kompetencií žiakov potrebných pre vstup na trh práce,
- realizuje individuálne a skupinové poradenské aktivity zamerané na kariérový rozvoj žiakov,
- koordinuje besedy, prezentácie, exkurzie a ďalšie aktivity zamerané na kariérovú orientáciu,
- spolupracuje s vysokými školami, zamestnávateľmi, úradmi práce, zariadeniami poradenstva a prevencie,
- podieľa sa na tvorbe a realizácii koncepčných materiálov školy v oblasti kariérového poradenstva,
- zúčastňuje sa odborných pracovných stretnutí a vzdelávacích aktivít súvisiacich s kariérovým poradenstvom.

Výchovný poradca

- poskytuje poradenskú pomoc žiakom pri riešení výchovno-vzdelávacích, osobných, sociálnych a adaptačných problémov,
- podieľa sa na identifikácii žiakov vyžadujúcich odbornú podporu alebo podporné opatrenia,
- poskytuje konzultácie pedagogickým zamestnancom a zákonným zástupcom v oblasti výchovy a vzdelávania žiakov,
- podieľa sa na prevencii školského neúspechu, problémového správania, sociálno-patologických javov a predčasného ukončovania štúdia,
- monitoruje výchovno-vzdelávací vývin žiakov a navrhuje odporúčania pre ďalšiu prácu,
- podieľa sa na aktivitách zameraných na podporu pozitívnej klímy školy a duševného zdravia žiakov,
- spolupracuje s vedením školy, školským špeciálnym pedagógom, ŠPT a ďalšími odbornými inštitúciami.

Koordinátor prevencie

- koordinuje a realizuje preventívne aktivity zamerané na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- podieľa sa na tvorbe realizácií preventívneho programu školy,
- organizuje preventívne aktivity, besedy, prednášky a workshopy pre žiakov na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- spolupracuje s pedagogickými a odbornými zamestnancami školy pri riešení problémového správania žiakov,
- spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, políciou, úradmi a ďalšími odbornými inštitúciami,
- spolupracuje so zákonnými zástupcami žiakov pri riešení výchovných a preventívnych problémov,
- monitoruje výskyt rizikového správania, šikanovania, kyberšikanovania, záškoláctva, závislostí a ďalších sociálno-patologických javov,
- spolupracuje pri identifikácii žiakov ohrozených školským neúspechom alebo rizikovým správaním,
- zúčastňuje sa odborných konzultácií a pracovných stretnutí súvisiacich s preventívnou činnosťou,
- podieľa sa na podpore duševného zdravia, bezpečného školského prostredia a pozitívnej klímy školy.

Centrum poradenstva a prevencie (CPP)

Škola aktívne a úzko spolupracuje s CPP, a to v súlade s výkonovými a obsahovými štandardmi výchovného poradenstva prostredníctvom podporných úrovní (§ 131 ods. 1 šk. zákona). CPP vykonáva taktiež metodickú činnosť a supervíznu činnosť pre školský podporný tím, pedagogických a odborných zamestnancov a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia (§ 131 ods. 4 šk. zákona). CPP koordinuje činnosti ŠPT na škole, pravidelne realizuje metodické a supervízne stretnutia ŠPT v okrese, realizuje vzdelávania pre nich, zúčastňuje sa prípadových štúdií v prípade spoločných klientov/žiakov, poradenstvo pri podpore triednych učiteľov a pedagogických asistentov a podpore vedení škôl. Pracovníci poradenského zariadenia vstupujú do priestorov školy po spoločnej dohode s vedením či zamestnancami školy.

Odborná činnosť prevencie a krízovej intervencie zo strany CPP sa poskytuje v škole v súčinnosti so ŠPT, pričom na základe § 2 ods. 6 vyhlášky o poradenských zariadeniach sa nevyžaduje osobitný informovaný súhlas. Obsah odbornej činnosti prevencie CPP v škole podľa § 2 ods. 12 vyhlášky o poradenských zariadeniach zahŕňa:

- sociometrické merania vzťahov v triede a klímy triedy,
- preventívne programy zamerané na zlepšenie vzťahov v triede a kariérové poradenstvo,
- prevencia a krízová intervencia pri šikanovaní a konfliktoch v triede.

Školských podporný tím zohráva významnú úlohu pri vytváraní bezpečného, podnetného a inkluzívneho prostredia pre všetkých žiakov. Prostredníctvom spolupráce s pedagogickými zamestnancami, rodičmi a odbornými zariadeniami zabezpečuje podporu pri identifikácii potrieb žiakov a pri poskytovaní primeraných podporných opatrení. Jeho cieľom je prispievať k úspešnému vzdelávaniu, osobnostnému rozvoju a celkovej pohode žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese.

Návrh na poskytovanie podporného opatrenia môže iniciovať pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec, školský podporný tím, zákonný zástupca žiaka alebo samotný plnoletý žiak.

Poskytovanie podporných opatrení sa pravidelne vyhodnocuje podľa individuálnych potrieb žiaka. O priebehu a efektívnosti poskytovaných podporných opatrení vedie škola pedagogickú dokumentáciu v rozsahu ustanovenom všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Škola pri poskytovaní podporných opatrení úzko spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, zákonnými zástupcami a ďalšími odborníkmi podieľajúcimi sa na podpore žiaka.

7.4 Podmienky vzdelávania cudzincov

Upravuje § 146 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Deťom cudzincov s povoleným pobytom na území SR, deťom žiadateľov o udelenie azylu a deťom Slovákov žijúcich v zahraničí sa poskytuje výchova a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie v školách za tých istých podmienok ako občanom SR podľa § 146 ods. 2 šk. zákona. SOŠ O a S nedisponuje školským internátom, ubytovanie si uchádzač o štúdium v zvolenom študijnom odbore zabezpečí sám.

Deti cudzincov majú zákonný nárok na to, aby sa im poskytovalo podporné opatrenie podľa § 145a školského zákona a to zabezpečenie jazykového kurzu na odstránenie jazykových bariér podľa § 146 ods. 3 šk. zákona. Dieťa cudzinca nepotrebuje na získavanie takejto podpory žiadne špeciálne odporúčanie CPP ani status ŠVVP. Má nárok na úpravy iba na základe statusu.

8 Vnútný systém kontroly a hodnotenia

Stredná odborná škola obchodu a služieb považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie: počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomné (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi vyučujúcim a žiakom.

Hodnotenie: cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známkou. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Škola v rámci hodnotenia výkonov žiakov vypracovala hodnotiaci štandard jednotlivých predmetov pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov.

Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzi predmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Pravidlá hodnotenia žiakov sú platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

- hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne;
- žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií;
- známka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka;
- vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo;
- žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva;
- podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi;
- pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu;
- výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne;
- v predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode;
- písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu;
- významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov počas štúdia jednotlivých predmetov sa zameriavame a hodnotíme:

- presnosť, ucelenosť, trvalosť;
- osvojenie požadovaných poznatkov;
- kvalitu a rozsah získaných spôsobilostí, kvalitu myslenia, jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť, kvalitu výsledkov činností;
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh;
- výklad spoločenských a prírodných javov a zákonitostí;
- aktivitu v prístupe k činnostiam;
- záujem o činnosti a vzťah k činnostiam;
- výstižnosť a odbornú jazykovú správnosť;

- ústny a písomný prejav;
- osvojenie metód samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa používajú všeobecné kritériá hodnotenia.

Žiak:

- uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov;
- preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti;
- prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť;
- mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam;
- preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav;
- osvojil si účinné metódy a formy štúdia, potrebné vedomosti, skúsenosti, činnosti a ich tvorivú aplikáciu;
- prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu;
- preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam;
- zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok;
- dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie;
- hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci;
- zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia.

Vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania sa hodnotí tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivá aplikácia, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalita prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania sa hodnotí vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládanie účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Súčasťou hodnotenia je aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie je orientované na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete, je realizované vlastným prieskumom školy a individuálnou formou vyučujúcim.

Súčasťou hodnotenia žiakov je aj formatívne hodnotenie, ktorého cieľom je poskytovať žiakovi priebežnú spätnú väzbu o dosahovaní vzdelávacích cieľov a podporovať jeho ďalší rozvoj.

Škola podporuje sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov ako nástroj rozvoja zodpovednosti za vlastné učenie a osobnostný rast.

Žiak môže konať záverečnú skúšku, ak úspešne ukončil posledný ročník vzdelávacieho programu príslušného učebného odboru. Záverečná skúška sa koná v riadnom skúšobnom období alebo v mimoriadnom skúšobnom období daného školského roka.

Žiakovi, ktorý úspešne vykonal záverečnú skúšku sa vydá výučný list, vysvedčenie o záverečnej skúške podľa platnej legislatívy.

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa školského vzdelávacieho programu formou záverečnej skúšky. Cieľom záverečnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolania a odborných činností, na ktoré sa pripravujú. Záverečná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia absolventov. Vykonaním záverečnej skúšky získajú absolventi odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získaný výučný list a vysvedčenie o záverečnej skúške potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Jednotlivé časti záverečnej skúšky vychádzajú z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Ak je na záverečnej skúške ako člen skúšobnej komisie prítomný delegovaný zástupca Republikovej únie zamestnávateľov a zároveň je žiak z teoretickej a praktickej časti záverečnej skúšky klasifikovaný známku nie horšou ako chválitebný, získava osvedčenie Republikovej únie zamestnávateľov.

Výchovné opatrenia: patria sem pochvaly, napomenutia triedneho učiteľa, pokarhanie triedneho učiteľa, pokarhanie riaditeľa školy, podmienkové vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP: robí sa s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby

skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

9 Strategický plán digitálnej transformácie školy

Digitálna transformácia školy na postupný prechod k maximálnemu využívaniu najmodernejších digitálnych technológií do vyučovacieho procesu, tvorba e-learningového obsahu vyučovania a školenia pedagógov pre aktívne používanie informačno-komunikačných technológií vo vyučovacom procese.

Cieľom transformácie vzdelávania pre digitálnu dobu je zmeniť školu na modernú učiacu sa konkurencie schopnú silnú organizáciu v regióne zameranú na poskytovanie kvalitných služieb žiakom a verejnosti, na spoluprácu s rodičmi, odbornou a laickou verejnosťou, na podporu duálneho systému vzdelávania a celoživotného vzdelávania.

Strategický plán digitálnej transformácie školy umožní:

- Zlepšiť kvalitu vzdelávania žiakov.
- Podporiť rozvoj digitálnych zručností u PZ školy.
- Podporiť rozvoj digitálnych zručností u žiakov.
- Efektívne využívať nové technológie vo vyučovacom procese.

Aktivity v rámci strategického plánu digitálnej transformácie školy zahŕňajú aktivity zamerané na rozvoj digitálnych zručností a digitálnej gramotnosti PZ a žiakov a modernizácie technického vybavenia školy.

Aktivity zamerané na rozvoj digitálnych zručností PZ zahŕňajú:

- pravidelnú realizáciu IT Fitness testu PZ školy,
- zvyšovanie digitálnej gramotnosti PZ vzdelávaním sa (inovačné, aktualizácie, individuálne, ...),
- online školenia systému EduPage pre PZ školy.

Rozvoj digitálnych zručností a digitálnej gramotnosti žiakov sa realizuje prostredníctvom nasledovných aktivít na vyučovaní:

- pravidelná realizácia IT Fitness testu žiakov,
- tvorba prezentácií a infografiky v online aplikáciách (napr. GENIALLY, CANVA),
- využívanie vzdelávacej a informačnej platformy VIKI, RIAM.iedu.sk,
- využitie AI vo vyučovacom procese (napr. aplikácia COPILOT),
- využívanie dostupných online platforiem (napr. PADLET, DIGITÁLNA VÝUČBA),
- dostupné webináre,
- interaktívne cvičenie v aplikácii ALF /domaceulohy.sk/,
- práca so SLIDO,
- vyučovanie na dostupných webových stránkach (napr. biodigital.com),
- vytváranie biologických PPT a schém (aplikácia BIORENDER).

Technické činnosti zamerané na modernizáciu technického vybavenia školy :

- tvorba cielenej reklamy na školskom Instagrame, Facebooku,
- zabezpečenie Office 365, licenciu A3,
- spustenie modulu knižnica v EduPage /digitalizácia kníh, systém požičiavania kníh pre žiakov a PZ školy/,
- modernizovať digitálne vybavenie učební školy,
- pokrytie telocvične školy wifi,
- vytvorenie/ zakúpenie/ veľkokapacitného centrálného úložiska digitálneho obsahu výchovy, vzdelávania a administratívnych dát školy,
- vyvinúť iniciatívu pri vybudovaní optickej siete školy,
- vytvorenie sociálnej siete Facebook reštaurácie Beskyd.

Škola podporuje zodpovedné, etické a bezpečné využívanie nástrojov umelej inteligencie vo výchovno-vzdelávacom procese.

Pri používaní nástrojov umelej inteligencie sú žiaci vedení k dodržiavaniu zásad ochrany osobných údajov, akademickej integrity, kritického myslenia a overovania dôveryhodnosti informácií.

10 Rámcový učebný plán – učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka					
Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb 17. novembra 2579, 022 01 Čadca				
Názov Školského vzdelávacieho programu	Gastronomické a stravovacie služby				
Kód a názov Štátneho vzdelávacieho programu	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II				
Kód a názov študijného odboru	6444 H čašník, servírka				
Dĺžka štúdia	3 roky				
Forma štúdia	denné štúdium pre absolventov základnej školy				
Stupeň vzdelania	353				
Úroveň SKKR/EKR	3				
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk				
Platnosť učebného plánu	od 1. septembra 2026 začínajúc 1. ročníkom				
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				DH
Ročník	1.	2.	3.	spolu	
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE / 17,5	10,5	6,5	6,5	23,5	6
Jazyk a komunikácia – 8,5	4,5	4,5	4,5	13,5	5
slovenský jazyk a literatúra	1,5	1 + 0,5 ¹	1 + 0,5 ¹	4,5	1
prvý cudzí jazyk*	1,5 + 1,5 ¹	1,5 + 1,5 ¹	2 + 1 ¹	9	4
Človek a hodnoty – 1	1			1	0
etická výchova / náboženská výchova	1			1	
Človek a spoločnosť – 1	1			1	0
občianska náuka	1			1	
Človek a príroda – 1	1			1	0
chémia	1			1	
Matematika a práca s informáciami – 3	2	1	1	4	1
informatika	1			1	
matematika	1	1	1 ¹	3	1
Zdravie a pohyb – 3	1	1	1	3	0
telesná a športová výchova	1	1	1	3	
ODBORNÉ VZDELÁVANIE / 72	23,5	26,5	26,5	76,5	4,5
Teoretické vyučovanie – 18	8,5	7	7	22,5	4,5
ekonomika prevádzky obchodu a služieb		1 + 0,5 ¹	2	3,5	0,5
hotelové služby	1			1	
potraviny a výživa	2	1 + 0,5 ¹	1	4,5	0,5
spoločenská komunikácia	1 + 0,5 ¹			1,5	0,5
svet práce			1	1	
technika obsluhy	2	1 + 1 ¹	1 + 0,5 ¹	5,5	1,5
technológia prípravy pokrmov	2	1 + 1 ¹	1 + 0,5 ¹	5,5	1,5
Praktické vyučovanie – 54	15	19,5	19,5	54	0
aplikovaná informatika		1	1	2	
hospodárske výpočty		1	1	2	
odborný výcvik	15	17,5	17,5	50	
DISPONIBILNÉ HODINY SPOLU / 10,5	2	5	3,5	...	10,5
SPOLU	34	33	33	100	...

ČINNOSŤ	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	30
Kurz pohybových aktivít v prírode (týždeň)	1		
Kurz na ochranu života a zdravia (hodina)			3 x 6
Účelové cvičenie na ochranu života a zdravia (hodina)	12	12	
Záverečná skúška (týždeň)			1
Časová rezerva (opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie) – (hodina)	6	7	6
SPOLU TYŽDNOV	40	40	37

Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Vysvetlivky:

- Využitie disponibilných hodín /disponibilné hodiny sú označené indexom^{1/}.
- *Prvý cudzí jazyk – anglický jazyk.

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H)

- Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Výučba cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s minimálnou dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku a s minimálnou dotáciou 2 hodiny týždenne v 3. ročníku.
- Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa organizuje spravidla v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín.
- Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie. Na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku môže škola využiť aj hodiny praktických cvičení.
- Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu, alebo kurzu iných športov v prírode.

- l) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- m) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 100 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- n) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

Učebný plán – učebný odbor 6444H čašník, servírka

Učebný odbor:	6444 H čašník, servírka		
Forma štúdia:	denné štúdium		
Platnosť:	od 1. septembra 2026 začínajúc 1. ročníkom		
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí Názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku		
	1.	2.	3.
Počet týždňov v ročníku	33	33	30
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE			
Jazyk a komunikácia			
A, slovenský jazyk a literatúra (S JL)	1,5	1,5	1,5
B, anglický jazyk (ANJ)	3	3	3
Človek a hodnoty			
C, etická výchova / náboženská výchova (ETV / NBV)	1		
Človek a spoločnosť			
D, občianska náuka (OBN)	1		
Človek a príroda			
E, chémia (CHE)	1		
Matematika a práca s informáciami			
F, informatika (INF)	1		
G, matematika (MAT)	1	1	1
Zdravie a pohyb			
H, telesná a športová výchova (TSV)	1	1	1
ODBORNÉ VZDELÁVANIE			
Teoretické vyučovanie			
I, ekonomika prevádzky obchodu a služieb (EKM)		1,5	2
J, hotelové služby (HSZ)	1		
K, potraviny a výživa (PVY)	2	1,5	1
L, spoločenská komunikácia (KMM)	1,5		
M, svet práce (SEE)			1
N, technika obsluhy (TOB)	2	2	1,5
O, technológia prípravy pokrmov (EPP)	2	2	1,5
Praktické vyučovanie			
P, aplikovaná informatika (API)		1	1
Q, hospodárske výpočty (HVY)		1	1
R, odborný výcvik (OVY)	15	17,5	17,5
SPOLU TÝŽDENNE HODÍN	34	33	33

11 Učebné osnovy všeobecno – vzdelávacích predmetov

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín 1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín 1,5 hodiny týždenne, spolu 45 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý Tretí
Kód a názov učebného odboru	6444 H čašník, servírka
Forma	Denná
Vyučovaci jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU, vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia* 64 EKONOMIKA a ORGANIZÁCIA, OBCHOD a SLUŽBY II. Na túto vzdelávaciu oblasť ŠKVP vyčlenil 1,5 hodiny týždenne v rámci rámcového školského učebného plánu.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorého obsahovú časť tvoria dve zložky – jazyk a literatúra. Podstatou predmetu je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Jazyková zložka predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, pričom primárne sa kladie dôraz na vnímanie jazyka ako potenciálneho zdroja osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Do popredia sa vo vyučovaní jazyka dostáva analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú zodpovedať konkrétnej komunikačnej situácii. Kvalitné ovládanie materinského jazyka treba považovať za východisko lepších študijných výsledkov žiakov a ich schopnosti uplatniť sa na trhu práce v súkromnom živote.

Literárna zložka klade dôraz na rozvoj čítania ako estetického osvojovania umeleckého textu a postupné rozvíjanie čitateľských schopností smerujúcich od analýzy umeleckého textu k schopnosti hodnotiť prečítaný text.

Predmet slovenský jazyk a literatúra reaguje aj na prierezové témy finančná gramotnosť (FG), multikultúrna výchova (MV), environmentálna výchova (EV), výchova k zdraviu (VZ), ktoré sú vhodné zapracované do tematických celkov konkrétneho učebného plánu.

2. Ciele predmetu

2.1 Všeobecné ciele predmetu

Žiak:

- nadobúda a rozvíja pozitívny vzťah k materinskému jazyku a pochopí jeho potenciálne zdroje pre svoje osobné a kultúrne bohatstvo,
- si uvedomuje kultúrnu a jazykovú pestrosť v rámci Európy a sveta a v rámci jednotlivých sociálnych prostredí,
- dospieva k chápaniu odlišností v multikultúrnom prostredí, k tolerancii prostredníctvom významu jazyka pre národnú kultúru,
- si upevňuje komunikačné spôsobilosti – písať, počúvať, hovoriť,
- si zdokonaľuje čitateľskú gramotnosť, a to ako pri vecnom, tak aj umeleckom texte.

2.2 Špecifické ciele predmetu

Ústna a písomná komunikácia

Žiak:

- vytvorí ucelené texty s rôznym cieľom pre dané publikum a vzhľadom na komunikačnú situáciu,
- používa informácie a ucelené textové pasáže z rozličných zdrojov,
- používa slovnú zásobu primerané určitému cieľu komunikácie a publiku,
- rešpektuje jazykové pravidlá,
- reviduje svoj ústny a písomný prejav,
- pri ústnom prejave využíva mimojazykové prostriedky.

Čítanie s porozumením

Žiak:

- plynulo číta súvislý vecný a umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť,
- si vie vybrať vhodný text na čítanie,
- dokáže porozumieť obsahu a významu vecného a umeleckého textu,
- vie analyzovať formálnu a obsahovú stránku textu a zhodnotiť ho z vlastného hľadiska,
- odlíši vetu a text, chápe funkciu viet a ich nadväznosť v texte,
- chápe význam lexikálnych jednotiek v texte.

Zapamätanie a reprodukcia

Žiak:

- si dokáže zapamätať potrebné fakty a definície a vie demonštrovať ich znalosť,
- vie vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

3. Obsahový štandard**3.1 Tematický celok – pojmy****Jazyková zložka**

- **Zvuková rovina jazyka a pravopis:** výslovnosť cudzích slov, intonácia: prestávka, tempo reči, rytmus; dôraz, hláska, pravopis.
- **Lexikálna rovina jazyka:** nárečia – nárečové slová, odborné názvy/termíny, homonymá, slovníky: prekladový, terminologický; individuálna slovná zásoba, platné kodifikačné príručky, expresívne slová, skracovanie, značky, skratkové slová, internacionalizácia, materinský jazyk, úradný/štátny jazyk, cudzí jazyk.
- **Morfologická rovina jazyka:** zvrtné zámená: základné a privlastňovacie.
- **Syntaktická rovina jazyka:** jednoduché súvetie – priraďovacie a podradňovacie.
- **Štylistická rovina jazyka:** opis(ústne/písomne): predmetu, obrázka/ilustrácie, osoby, pracovného postupu; fázy tvorenia prejavu, mimojazykové prostriedky: gestikulácia; príležitostné prejavy: slávnostné otvorenie podujatia; slohové útvary: žiadosť, dotazník, štruktúrovaný životopis, motivačný list, objednávka, potvrdenie, informačný leták, úradný list, predtlač – prihláška, zápisnica, splnomocnenie, diskusný príspevok; súvislé texty – nesúvislé texty, interpretácia textu; požiadavky slovenskej štátnej normy na vybrané písomnosti administratívneho štýlu – úradný list.
- **Poznámka:** prehľbovanie učiva zo základnej školy o jednotlivých jazykových rovinách na základe diagnostikovania žiakov.
- **Komunikácia, jazyková kultúra:** spoločenské zásady komunikácie, defektná komunikácia.
- **Práca s informáciami:** informácia, spôsoby spracovania informácií, kľúčové slová, zdroje informácií: titulok, marginálie, masmediálne komunikačné prostriedky, poznámky pod čiarou, vysvetlivky; propagácia, dezinformácia; projekt: príprava projektu, realizácia projektu, prezentácia projektu.

Literárna zložka

- **Láska mladých ľudí:** literatúra, básnické prirovnanie; integrované pojmy z jazykovej zložky: intonácia, tempo, rytmus, pauza, dôraz; vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка,

vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie; spôsob usporiadania príbehu: chronológia; režisér, inscenácia.

- **Hrdinstvo:** literatúra, herec, replika, humor; spôsob usporiadania textu: retrospektíva; vnútorný monológ, irónia; integrované pojmy z jazykovej zložky: intonácia, tempo, rytmus, pauza, dôraz;
- **Rodina:** literatúra, novela; integrované pojmy z jazykovej zložky: intonácia, tempo, rytmus, pauza, dôraz.
- **Príroda:** personifikácia/zosobnenie, zdrobnenina.
- **Dejiny svetovej a slovenskej literatúry:** literatúra starovekého Grécka a Ríma, literatúra veľkomoravského obdobia, literatúra obdobia renesancie; epos; literatúra v období romantizmu, literatúra v období realizmu, literatúra 20. storočia do roku 1945.

3. 2 Tematické celky a časová dotácia

Jazyková zložka:

1. ročník:

• práca s informáciami	3 hodiny,
• sloh	13 hodín,
• zvuková rovina jazyka a pravopis	5 hodín,
• komunikácia	2 hodiny,
• lexikálna rovina jazyka	4 hodiny,
• morfológická rovina jazyk	6 hodín,
-
- kontrolný diktát – jeden v každom polroku,
 - kontrolná slohová práca – správa, pozvánka, opis predmetu.

2. ročník:

• zvuková rovina jazyka a pravopis	6 hodín,
• sloh	12 hodín,
• lexikálna rovina jazyka	5 hodín,
• morfológická rovina jazyka	4 hodiny,
• syntaktická rovina jazyka	8 hodín,
-
- kontrolný diktát – jeden v každom polroku,
 - kontrolná slohová práca – rozprávanie s prvkami opisu, príležitostný prejav.

3. ročník:

• komunikácia	2 hodiny,
• učenie sa	6 hodín,
• sloh	13 hodín,
• syntaktická rovina jazyka	2 hodiny,
• jazyk a reč	7 hodín,
-
- kontrolný diktát – jeden v každom polroku,
 - kontrolná slohová práca – úvaha, úradný list – žiadosť, štruktúrovaný životopis.

Literárna zložka:

1. ročník:

• hrdinstvo	5 hodín,
• dejiny svetovej a slovenskej literatúry	8 hodín,
• rodina	1 hodina,
• láska mladých ľudí	3 hodiny.

2. ročník:

• láska mladých ľudí	3 hodiny,
• dejiny svetovej a slovenskej literatúry	8 hodín,
• príroda	4 hodiny.

3. ročník:

• láska mladých ľudí	4 hodiny,
• hrdinstvo	3 hodiny,
• dejiny svetovej a slovenskej literatúry	8 hodín.

4. Kompetencie**4. 1 Kľúčové kompetencie**

V predmete slovenský jazyk a literatúra rozvíjame nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
- dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
- sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
- začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;
- vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

Absolvent (sa) dokáže:

- aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru.

d) Digitálna kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

- chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;
- pristupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

Absolvent (sa) dokáže:

- reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;

- vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
- odovzdať svoju prácu načas;
- pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;
- identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;
- preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;
- porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;
- vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostrážiti a prečo sa majú chrániť pred propagandou;
- kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Podnikateľská kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

- prijímať finančné rozhodnutia týkajúce sa nákladov a hodnoty.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

Absolvent (sa) dokáže:

- vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;
- poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

4. 2 Poznávacie a rečové kompetencie

Čitateľské kompetencie, verejná reprezentácia textu, verejný prejav

- pri ústnom prejave dodrží správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy,
- pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové javy,
- doslovne reprodukovat' umelecký text,
- podrobne prerozprávať vecný text,
- plynulo čítať súvislý text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť,
- schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať,
- čítať s porozumením súvislé a nesúvislé texty.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť,
- vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi,
- na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky nových javov,
- usporiadať známe javy do tried a systémov.

Analytické a syntetické zručnosti

- uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykové systémy,
- odlišiť medzi sebou umelecký a vecný text,

- odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a žánrov.

Tvorivé zručnosti

- vytvoriť vlastný text dodržaním stanoveného žánru,
- ústne prezentovať vlastný text,
- dokončiť rozprávanie alebo nedokončené prozaické dielo,
- zdramatizovať kratší alebo básnický text.

Informačné zručnosti

- používať jazykové slovníky a korigovať podľa nich vlastné texty,
- vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov,
- vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.

Komunikačné zručnosti

- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu,
- verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor,
- pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu,
- verejne prezentovať svoj názor, podporiť ho argumentmi a pri diskusii dodržiavať zásady spoločenského správania.

5. Zdroje

5. 1 Literatúra

BALLAY, J., DOSTÁLOVÁ, L., OLGYAJOVÁ, D.: Slovenský jazyk pre dvojročné a trojročné učebné odbory SOU. SPN Bratislava 2003.

IHNÁTKOVÁ, N., KOPÁLOVÁ, G.: Literatúra a čítanka pre 1. ročník SOU. SPN Bratislava 1989.

KUCHÁRIKOVÁ, M., HÚSKOVÁ, A., HINCOVÁ, K.: Cvičebnica slovenského jazyka pre 1. ročník stredných škôl. SPN Bratislava 2007.

Spišáková, V.: Pravopisné finty. Taktik. Košice 2016.

Spišáková, V.: Slovenčinárske finty. Taktik. Košice 2019.

VARSÁNYIOVÁ, M.: Súbor pravopisných diktátov a testov pre stredoškolákov. Varia, Komárno 2004.

Knihy – výber učiteľa.

5. 2 Didaktická technika: tabuľa, PC, dataprojektor.

5. 3 Materiálne výučbové prostriedky: slovníky, encyklopédie, literárne texty, čítanky, pracovné zošity.

5. 4 Ďalšie zdroje: knižnica, internet.

6. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra. V písomnom a ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Stupeň osvojenia vedomostí a zručností sa overuje metódami hodnotenia – ústne a písomné skúšanie. Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia – ústne odpovede, test, referát, písomné práce, projekt.

Formy priebežného hodnotenia:

6. 1 Písomné skúšanie

Diktáty:

<u>Počet chýb</u>	<u>Známka</u>
0 – 1	výborný (1)

2 – 4	chválitebný (2)
5 – 7	dobrý (3)
8 – 10	dostatočný (4)
11 a viac	nedostatočný (5)

Ak žiak nepíše diktát, dodatočne píše pravopisné cvičenie, ktoré sa hodnotí podľa kritérií diktátu.

Slohové práce:

Vonkajšia forma:	4 body
Vnútoraná forma – obsah:	4 body
Kompozícia:	4 body
Jazyk:	4 body
Pravopis:	4 body
Štýl:	4 body
Celkový dojem:	4 body
Spolu:	28 bodov

Body	Percentá	Známka
28 – 26	100 % – 92,9%	výborný (1)
25 – 21	89,3% – 75%	chválitebný (2)
20 – 14	71,4% – 60%	dobrý (3)
13 – 9	46,3% – 32,1%	dostatočný (4)
8 – 0	28,6% – 0%	nedostatočný (5)

Jednotlivé slohové útvary budú hodnotené podľa kritérií hodnotenia slohových prác, ktoré sú uvedené v učebnici: Hincová, Húsková: Slovenský jazyk 1.– 4. ročník SŠ.

Ak žiak z akéhokoľvek dôvodu nepíše písomnú prácu, píše ju v náhradnom termíne, ale stráca možnosť výberu témy.

Test a písomné preverovanie (skúšanie):

Percentá	Známka
100% – 90%	výborný (1)
89,9% – 75%	chválitebný (2)
74,9% – 50%	dobrý (3)
49,9% – 30%	dostatočný (4)
29,9% – 0%	nedostatočný (5)

Referát:

Obsah:	5 bodov
Prezentácia:	5 bodov
Spolu:	10 bodov

Obsah:

- 5 bodov– dostatočné množstvo faktov, všetky správne, výstižne.
- 4 body– menšie nedostatky vo faktoch, menej výstižné.
- 3 body – priemerné množstvo faktov, niektoré údaje nesprávne, nevýstižné.
- 2 body – malé množstvo faktov, väčšie množstvo nesprávnych údajov, stručné.
- 1 bod – minimálne množstvo faktov, nepodstatne a nesprávne údaje, veľmi stručné.

Prezentácia:

- 5 bodov – digitálna podoba, súvislé, samostatná ústna prezentácia, primerane náročné.
- 4 body – digitálna podoba, ústna prezentácia s podporou textu, menšie nedostatky v obsahu.
- 3 body – ústna prezentácia textu bez digitálnej podoby, s čiastočnými nedostatkami obsahu.
- 2 body – čítanie textu, bez digitálnej podoby, výrazné nedostatky v obsahu.

1 bod – nesúvislá prezentácia textu, čítanie textu, podstatné nedostatky v texte.

Body	Percentá	Známka
10 – 9	100% – 90%	výborný (1)
8 – 7	80% – 70%	chválitebný (2)
6 – 5	60% – 50%	dobrý (3)
4 – 3	40% – 30%	dostatočný (4)
2 – 0	20% – 0%	nedostatočný (5)

Projekt:

Obsah – 3 body
 Forma – 3 body
 Prezentácia – 3 body
 Prínos – 3 body
 Spolu – 12 bodov

Obsah:

3 body – vyčerpávajúce, všetky údaje správne a výstižné.
 2 body – menšie nedostatky vo faktoch, menej výstižné.
 1 bod – minimálne množstvo faktov, nepodstatné fakty, zdĺhavé.

Forma:

3 body – elektronická alebo posterová podoba, počet políčok od 10 – 15, citácie so zoznamom použitej literatúry, prílohy.
 2 body – elektronická alebo posterová podoba, chyby v citácii, nedodržaný počet políčok v Intervale.
 1 bod – elektronická alebo posterová podoba, chyby v citácii, chýba zoznam použitej literatúry. Prílohy

Prezentácia:

3 body – vhodné oblečenie, správne využitie jazykových a mimojazykových prostriedkov, správna artikulácia.
 2 body – primerané oblečenie, čiastočne správne využité jazykové a mimojazykové prostriedky minimálne nedostatky v artikulácii.
 1 bod – nevhodné oblečenie, závažné nedostatky vo využití jazykových a mimojazykových prostriedkoch, nevyhovujúci ústny prejav.

Prínos:

3 body – pre spolužiakov v skupine i pre samotného žiaka – upevňovanie interpersonálnych vzťahov, významný prínos pre spoločnosť.
 2 body – čiastočný prínos pre žiaka i pre spolužiakov, čiastočne pre spoločnosť.
 1 bod – obmedzený prínos pre spolužiakov i pre žiaka, nedostatočný prínos pre spoločnosť.

Body	Percentá	Známka
12 – 11	100% – 91,66%	výborný (1)
10 – 9	83,3% – 75 %	chválitebný (2)
8 – 7	66,6 % – 58,3%	dobrý (3)
6 – 4	50% – 33,3 %	dostatočný (4)
3 – 0	25 % – 0%	nedostatočný (5)

6. 2 Ústne skúšanie

Pri hodnotení výchovnovzdelávacích výsledkov vychádzame z aktuálneho Metodického pokynu pre daný školský rok.

Známka (stupeň):

Výborný (1) – žiak odpovedá úplne, samostatne, súvisle, tvorivo, vecne a výstižne, vyjadruje sa spisovne a správne, vie zaujať jasne a pohotovo postoj a vyjadriť vlastné stanovisko.

Chváľitebný (2) – žiak odpovedá úplne, ale s pomocnými otázkami učiteľa, vyjadruje sa takmer gramaticky správne, vie zaujať jasne a pohotovo postoj a vyjadriť vlastné stanovisko.

Dobrý (3) – žiak odpovedá čiastočne správne a s pomocnými otázkami učiteľa, čiastočne využíva svoje poznatky, vie menej pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko.

Dostatočný (4) – žiak odpovedá úplne nesamostatne, len na otázky učiteľa, jeho poznatky sú nepresné, má obmedzenú slovnú zásobu, obmedzené komunikačné schopnosti, nevie pohotovo zaujať postoj a s problémami vyjadruje vlastne stanovisko.

Nedostatočný (5) – žiak len čiastočne dokáže odpovedať na otázky učiteľa, jeho vedomosti a zručnosti sú nevyhovujúce, používa nesprávne jazykové prostriedky, nedokáže súvisle komunikovať, nevie zaujať postoj a nie je schopný vyjadriť vlastné stanovisko.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník			Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Práca s informáciami	3	-	-			x		x	x			x	x	x		x			x
Sloh	13	12	13			x		x	x	x		x	x	x		x	x	x	x
Zvuková rovina a pravopis	5	6	-			x	x	x	x	x		x	x	x		x	x		
Komunikácia	2	-	2			x			x			x	x				x		
Lexikálna rovina jazyka	4	5	-			x	x	x	x	x		x	x	x		x	x		x
Morfologická rovina jazyka	6	4	-			x	x	x		x		x	x	x			x		
Syntaktická rovina jazyka	-	8	2			x	x	x		x		x	x	x			x		
Jazyk a reč	-	-	7			x			x		x	x	x			x		x	x
Učenie sa	-	-	6			x	x	x	x	x		x	x		x	x			x
Hrdinstvo	5	-	3			x	x		x	x	x	x	x	x				x	
Dejiny slovenskej a svetovej literatúry	8	8	8			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x			X
Rodina	1	-	-			x	x		x	x	x	x	x	x					
Láska mladých ľudí	3	3	4			x	x		x	x	x	x	x	x		x			
Príroda	-	4	-			x	x		x	x	x	x	x	x					
SPOLU	50	50	45																

ROČNÍK: prvý učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: slovenský jazyk a literatúra				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Práca s informáciami	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Informácia a jej spracovanie - Zdroje informácií - Knižnica		Matematika Biológia Informatika Občianska náuka	- Vysvetliť základné pojmy. - Spracovať informácie rôznym spôsobom. - Definovať zdroje informácií. - Vyhľadať informácie z rôznych zdrojov. - Orientovať sa vo verejnej knižnici a jej službách.	- Vysvetliť/a základné pojmy. - Spracoval/a informácie rôznym spôsobom. - Definoval/a zdroje informácií. - Vyhľadal/a informácie z rôznych zdrojov. - Orientoval/a sa vo verejnej knižnici a jej službách.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede
Hrdinstvo	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Literatúra - Dráma - Komédia - Molière: Lakomec - Dramatická literatúra		Náboženská výchova Anglický jazyk	- Vysvetliť pojem literatúra. - Charakterizovať druhy literatúry. - Priradiť ukážky k jednotlivým druhom literatúry. - Charakterizovať drámu ako literárny druh. - Prečítať plynulo dramatický text s využitím prozodických vlastností reči. - Vysvetliť pojem herec, postava, dialóg. - Charakterizovať komédiu ako literárny žáner. - Vyhľadať prvky humoru v texte. - Prerozprávať lineárne dejovú líniu komického diela. - Analyzovať prečítaný úryvok. - Vyjadriť kľúčové myšlienky a v diskusii uviesť argumenty podporujúce vlastné stanovisko.	- Vysvetliť/a pojem literatúra. - Charakterizoval/a druhy literatúry. - Priradil/a ukážky k jednotlivým druhom literatúry. - Charakterizoval/a drámu ako literárny druh. - Prečítal/a plynulo dramatický text s využitím prozodických vlastností reči. - Vysvetliť/a pojem herec, postava, dialóg. - Charakterizoval/a komédiu ako literárny žáner. - Vyhľadal/a prvky humoru v texte. - Prerozprával/a lineárne dejovú líniu komického diela. - Analyzoval/a prečítaný úryvok. - Vyjadril/a kľúčové myšlienky a v diskusii uviedol/a argumenty podporujúce vlastné	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede

			• Popísať vonkajšiu kompozíciu. • Určiť kompozičné fázy dramatického diela.	stanovisko. • Popísal/a vonkajšiu kompozíciu. • Určil/a kompozičné fázy dramatického diela.		
Sloh	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Jazykové štýly • Slohové postupy • Žánre informačného slohového postupu • Tvorba informačných žánrov		Anglický jazyk Informatika Spoločenská komunikácia Potraviny a výživa	• Vymenovať jazykové štýly. • Zaradiť ukážky do príslušného jazykového štýlu. • Vymenovať slohové postupy. • Zaradiť slohové ukážky do príslušného slohového postupu. • Definovať žánre informačného slohového postupu. • Vytvoriť pozvánku, správu, oznámenie, vizitku. • Napísať kontrolnú slohovú prácu.	• Vymenoval/a jazykové štýly. • Zaradil/a ukážky do príslušného jazykového štýlu. • Vymenoval/a slohové postupy. • Zaradil/a slohové ukážky do príslušného slohového postupu. • Definoval/a žánre informačného slohového postupu. • Vytvoril/a pozvánku, správu, oznámenie, vizitku. • Napísal/a kontrolnú slohovú prácu.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolná slohová práca Monitoring
Zvuková rovina jazyka a pravopis	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Systém slovenských hlások • Diakritické a interpunkčné znamienka. Melódia vety • Pravidlá slovenského pravopisu • Pravidlá slovenskej výslovnosti • Zvuková rovina jazyka		Anglický jazyk Spoločenská komunikácia Hotelové služby	• Popísať systém slovenských hlások. • Určiť hlásky v texte. • Poznať a rozlišovať diakritické a interpunkčné znamienka. Určiť melódiu vety. Intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety. • Zapísať priamu reč a uvádzaciu vetu. • Napísať text s využitím pravidiel slovenského pravopisu. • Vysvetliť zásady spisovnej výslovnosti. • Prečítať text s dodržaním pravidiel spisovnej výslovnosti.	• Popísal/a systém slovenských hlások. • Určil/a hlásky v texte. • Poznal/a rozlišoval/a diakritické a interpunkčné znamienka. Určil/a melódiu vety. Intonoval/a oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety. • Zapísal/a priamu reč a uvádzaciu vetu. • Napísal/a text so správnym využitím pravidiel slovenského pravopisu. • Vysvetlil/a zásady spisovnej výslovnosti. • Prečítal/a text s dodržaním pravidiel spisovnej výslovnosti.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolný diktát Monitoring

			- Rozlíšiť slová cudzieho pôvodu a dodržať ich správnu výslovnosť. - Aplikovať vedomosti zo zvukovej roviny jazyka na javoch v texte. - Napísať diktát.	výslovnosti. - Rozlíšil/a slová cudzieho pôvodu a dodržal/a ich správnu výslovnosť. - Aplikoval/a vedomosti zo zvukovej roviny jazyka na javoch v texte. - Napísal/a diktát.		
Dejiny slovenskej a svetovej literatúry	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Staroveká grécka a rímska literatúra - Epos - Sofokles: Antigona		Náboženská výchova Občianska náuka	- Charakterizovať literatúru v období staroveku. - Charakterizovať epos ako literárny žáner. - Identifikovať znaky eposu v konkrétnom texte. - Vysvetliť pojem tragédia. - Prečítať nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne literárny text. - Prerozprávať lineárne dejovú líniu tragického diela.	- Charakterizoval/a literatúru v období staroveku. - Charakterizoval/a epos ako literárny žáner. - Identifikoval/a znaky eposu v konkrétnom texte. - Vysvetlil/a pojem tragédia. - Prečítal/a nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne literárny text. - Prerozprával/a lineárne dejovú líniu tragického diela.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede
Komunikácia	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Komunikácia - Komunikačné cvičenia		Spoločenská komunikácia Občianska náuka Anglický jazyk Náboženská výchova Hotelové služby	- Vysvetliť pojem komunikácia, úlohu odosielateľa a prijímateľa v komunikačnej situácii. - Vytvoriť krátke dialógy v rôznych komunikačných situáciách. Využiť efektívnu a asertívnu komunikáciu.	- Vysvetlil/a pojem komunikácia, úlohu odosielateľa a prijímateľa v komunikačnej situácii. - Vytvoril/a krátke dialógy v rôznych komunikačných situáciách. Využil/a efektívnu a asertívnu komunikáciu.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede
Dejiny svetovej a slovenskej literatúry	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Literatúra veľkomoravského obdobia - Legenda - Humanizmus a renesancia vo svetovej literatúre - William Shakespeare: Hamlet - Literárne obdobia		Náboženská výchova Anglický jazyk	- Charakterizovať veľkomoravské obdobie, prínos Konštantína a Metoda v dejinách slovenskej literatúry. - Rozoznať vecné a umelecké texty. - Charakterizovať legendu ako literárny žáner.	- Charakterizoval/a veľkomoravské obdobie, prínos Konštantína a Metoda v dejinách slovenskej literatúry. - Rozoznal/a vecné a umelecké texty. - Charakterizoval/a legendu ako literárny žáner.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede

			• Prečítať nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne úryvok legendy. • Vymenovať charakteristické znaky humanizmu a renesancie. • Prerozprávať lineárne dejovú líniu diela z obdobia renesancie. • Zaradiť autorov do literárnych období.	• Prečítal/a nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne úryvok legendy. • Vymenoval/a charakteristické znaky humanizmu a renesancie. • Prerozprával/a lineárne dejovú líniu diela z obdobia renesancie. • Zaradil/a autorov do literárnych období.		
Lexikálna rovina jazyka	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Slovná zásoba • Frazeologizmy • Tvorenie slov • Slovníky		Informatika Anglický jazyk Potraviny a výživa Technika obsluhy	• Vysvetliť pojem slovná zásoba. Nájsť v texte synonymá, neutrálne a citovo zafarbené slová, spisovné a nespisovné slová – nárečové a slangové slová. Vysvetliť význam nárečových slov a nahradiť ich spisovnými. • Rozlíšiť príslovie, porekadlo, pranostiku a prirovnanie. Tvoríť vety s využitím frazeologických jednotiek. • Vysvetliť základné spôsoby tvorenia slov (odvodzovanie, skladanie, skratky). Rozlíšiť v texte spôsoby tvorenia slov. • Používať rôzne druhy slovníkov pri tvorbe jazykového prejavu.	• Vysvetlil/a pojem slovná zásoba. Našiel/našla v texte synonymá, neutrálne a citovo zafarbené slová, spisovné a nespisovné slová – nárečové a slangové slová. Vysvetlil/a význam nárečových slov a nahradil/a ich spisovnými. • Rozlíšil/a príslovie, porekadlo, pranostiku a prirovnanie. Tvoril/a vety s využitím frazeologických jednotiek. • Vysvetlil/a základné spôsoby tvorenia slov (odvodzovanie, skladanie, skratky). Rozlíšil/a v texte spôsoby tvorenia slov. • Použil/a rôzne druhy slovníkov pri tvorbe jazykového prejavu.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Monitoring
Sloh	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Opis • Opis predmetu • Opis pracovného postupu • Opis osoby • Charakteristika osoby		Biológia Technika obsluhy Technológia prípravy pokrmov Anglický jazyk	• Vysvetliť funkciu opisu. • Nájsť typické znaky opisu v texte. • Napísať rôzne druhy opisu (opis predmetu, obrázku, opis osoby, opis pracovného postupu). • Zhodnotiť vytvorený druh opisu. • Vysvetliť funkciu	• Vysvetlil/a funkciu opisu. • Našiel/našla typické znaky opisu v texte. • Napísal/a rôzne druhy opisu (opis predmetu, obrázku, opis osoby, opis pracovného postupu). • Zhodnotil/a vytvorený druh opisu. • Vysvetlil/a funkciu	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolná slohová práca

			charakteristiky. Napísať charakteristiku osoby. Napísať kontrolnú slohovú prácu – opis predmetu.	charakteristiky. Napísal/a charakteristiku osoby. Napísal/a kontrolnú slohovú prácu – opis predmetu.		
Rodina	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Novela - Božena Slančíková Timrava: Ľapákovci		Náboženská výchova	- Vysvetliť pojem novela. - Analyzovať prozaický text z žánrového, obsahového a jazykového hľadiska. - Pochopiť prečítaný úryvok.	- Vysvetliť/a pojem novela. - Analyzoval/a prozaický text zo žánrového, obsahového a jazykového hľadiska. - Pochopil/a prečítaný úryvok.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede
Morfologická rovina jazyka	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Slovné druhy - Podstatné mená, prídavné mená - Zámená - Číslovky - Slovesá - Morfologická rovina jazyka		Anglický jazyk Matematika Biológia Hotelové služby	- Usporiadať slovné druhy do systému slovných druhov. - Rozlíšiť v texte ohybné a neohybné slovné druhy. - Uplatňovať gramatické kategórie podstatných a prídavných mien, slovies v ústnom a písomnom prejave. - Použiť zámená v správnom tvare. - Rozlíšiť zvrtné zámená: základné a prívlastňovacie. - Poznať pravopisné javy pri písaní čísloviek. - Aplikovať správne zásady slovenského pravopisu. - Napísať diktát.	- Usporiadal/a slovné druhy do systému slovných druhov. - Rozlíšil/a v texte ohybné a neohybné slovné druhy. - Uplatnil/a gramatické kategórie podstatných a prídavných mien, slovies v ústnom a písomnom prejave. - Použil/a zámená v správnom tvare. - Rozlíšil/a zvrtné zámená: základné a prívlastňovacie. - Poznal/a pravopisné javy pri písaní čísloviek. - Aplikoval/a správne zásady slovenského pravopisu. - Napísal/a diktát.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolný diktát Monitoring
Láska mladých ľudí	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Miroslav Válek - Ján Smrek - Literárne obdobia		Náboženská výchova Spoločenská komunikácia	- Prečítať nahlas, výrazne a plynulo ukážku. Analyzovať lyrickú báseň. Určiť druh rýmu. - Prečítať nahlas, výrazne a plynulo ukážku. Určiť literárny druh a žáner. Analyzovať text. Vyhľadať	- Prečítal/a nahlas, výrazne a plynulo ukážku. Analyzoval/a lyrickú báseň. Určil/a druh rýmu. - Prečítal/a nahlas, výrazne a plynulo ukážku. Určil/a literárny druh a žáner. Analyzoval/a text.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede

			umelecké prostriedky – metaforu, epiteton, personifikáciu, prirovnanie. Zaradiť autorov a literárne ukážky do literárnych období.	Vyhľadal/a umelecké prostriedky – metaforu, epiteton, personifikáciu, prirovnanie. Zaradil/a autorov a literárne ukážky do literárnych období.		
--	--	--	---	--	--	--

ROČNÍK: druhý učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: slovenský jazyk a literatúra				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Zvuková rovina jazyka a pravopis	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Hláskoslovie - Spodobovanie, spoluhláskové skupiny - Rytmičné krátenie - Výslovnosť a pravopis cudzích slov - Intonácia - Prozodické vlastnosti reči		Anglický jazyk Potraviny a výživa Technika obsluhy Obchodná prevádzka	- Zopakovať a upevniť si učivo zo zvukovej roviny jazyka (hláska, písmeno, slabika, slabikotvorné spoluhlásky, rozdeľovanie slov). - Vysvetliť princíp znelostnej asimilácie, rozlišovať spoluhláskové skupiny a dodržiavať ich výslovnosť a pravopis. Uvedené javy identifikovať v umeleckých aj vo vecných textoch. - Poznať pravidlo o rytmičkom krátení a jeho výnimky. - Dodržať výslovnosť a pravopis v cudzích slovách. - Vysvetliť pojmy: intonácia, prestávka – fyziologická, významová, tempo reči, rytmus a dôraz, frázovanie, modulácia hlasu. - Prečítať plynulo súvislý text s využitím prozodických vlastností	- Zopakoval/a a upevnil/a si učivo zo zvukovej roviny jazyka (hláska, písmeno, slabika, slabikotvorné spoluhlásky, rozdeľovanie slov). - Vysvetlil/a princíp znelostnej asimilácie, rozlišovať spoluhláskové skupiny a dodržiaval/a ich výslovnosť a pravopis. Uvedené javy identifikoval/a v umeleckých aj vo vecných textoch. - Poznal/a pravidlo o rytmičkom krátení a jeho výnimky. - Dodržiaval/a správnu výslovnosť a pravopis cudzích slov. - Vysvetlil/a pojmy: intonácia, prestávka – fyziologická, významová, tempo reči, rytmus a dôraz, frázovanie, modulácia hlasu. - Prečítal/a plynulo súvislý text s využitím	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolný diktát Monitoring

			reči. • Vyznačiť v texte prozodické javy. • Aplikovať v napísanom texte zásady slovenského pravopisu.	prozodických vlastností reči. • Vyznačil/a v texte prozodické javy. • Aplikoval/a v napísanom texte zásady slovenského pravopisu.		
Láska mladých ľudí	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Epika • Martin Kukučín: Neprebudený • Pavol Országh Hviezdoslav: Hájnikova žena			• Charakterizovať epiku ako literárny druh. • Rozlíšiť epickú poéziu a epickú prózu. • Rozoznať fázy vnútornej kompozície literárneho diela. • Prerozprávať lineárne dejovú líniu diela. • Vysvetliť pojem chronológia. • Prečítať nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) literárny úryvok.	• Charakterizoval/a epiku ako literárny druh. • Rozlíšil/a epickú poéziu a epickú prózu. • Rozoznal /a fázy vnútornej kompozície literárneho diela. • Prerozprával/a lineárne dejovú líniu diela. • Vysvetlil/a pojem chronológia. • Prečítal/a nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) literárny úryvok.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Reprodukcia textu	Ústne odpovede Písomné odpovede
Sloh	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Rozprávací slohový postup • Jednoduché rozprávanie • Rozprávanie s prvkami opisu		Anglický jazyk	• Charakterizovať rozprávací slohový postup a jednoduché rozprávanie. • Vysvetliť kompozíciu jednoduchého rozprávania. • Prerozprávať jednoduchý príbeh podľa obrázku. • Vytvoriť vhodný záver neukončeného príbehu. • Prezentovať ústne text. • Uplatniť v texte časovú a príčinnú postupnosť. • Napísať rozprávanie s prvkami opisu.	• Charakterizoval/a rozprávací slohový postup a jednoduché rozprávanie. • Vysvetlil/a kompozíciu jednoduchého rozprávania. • Prerozprával/a jednoduchý príbeh podľa obrázku. • Vytvoril/a vhodný záver neukončeného príbehu. • Prezentoval/a ústne text. • Uplatnil/a v texte časovú a príčinnú postupnosť. • Napísal/a rozprávanie s prvkami opisu.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Práca s vizuálnym materiálom	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolná slohová práca
Lexikálna rovina jazyka	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Individuálna slovná zásoba • Slová z hľadiska vzťahov medzi		Anglický jazyk	• Charakterizovať pojem individuálna slovná	• Charakterizoval/a pojem individuálna slovná	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

- významami - Slová z hľadiska štýlovej príslušnosti - Obohacovania slovnej zásoby - Pretváranie slov a slovných spojení		Aplikovaná informatika Hospodárske výpočty Technika obsluhy	zásoba, aktívna, pasívna, jadro, okraj. - Rozdeliť slová na plnovýznamové, neplnovýznamové, jednovýznamové, viacvýznamové. - Pomenovať vzťahy medzi slovami - synonymá, homonymá, antonymá. - Rozdeliť slová na štylisticky bezpríznakové a príznakové – hovorové, knižné, básnické, odborné, publicizmy, kancelarizmy, internacionalizmy. - Vymenovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby. Vysvetliť spôsoby tvorenia slov – odvodzovanie, skladanie, preberanie slov z iných jazykov. - Vyhľadať v texte rôzne druhy slov z lexikálneho hľadiska (odborné slová, básnické slová, expresívne slová, neologizmy). - Vymenovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby – skracovanie, jednoslovné a viacslovné pomenovania. Uvedené javy využívať pri tvorbe vlastných jazykových prejavov.	zásoba, aktívna, pasívna, jadro, okraj. - Rozdelil/a slová na plnovýznamové, neplnovýznamové, jednovýznamové, viacvýznamové. - Pomenoval/a vzťahy medzi slovami - synonymá, homonymá, antonymá. - Rozdelil/a slová na štylisticky bezpríznakové a príznakové – hovorové, knižné, básnické, odborné, publicizmy, kancelarizmy, internacionalizmy. - Vyhľadal/a v texte rôzne druhy slov z lexikálneho hľadiska (odborné slová, básnické slová, expresívne slová, neologizmy). - Vymenoval/a spôsoby obohacovania slovnej zásoby. Vysvetlil/a spôsoby tvorenia slov – odvodzovanie, skladanie, preberanie slov z iných jazykov. - Vysvetlil/a spôsoby obohacovania slovnej zásoby – skracovanie, jednoslovné a viacslovné pomenovania. Uvedené javy využíval/a pri tvorbe vlastných jazykových prejavov.	Písomné skúšanie	Písomné odpovede Monitoring
Dejiny svetovej a slovenskej literatúry	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Romantizmus vo svetovej a slovenskej literatúre - Viktor Hugo: Chrám Matky Božej v Paríži - Balada - Janko Kráľ		Anglický jazyk	- Vymenovať predstaviteľov svetového a slovenského romantizmu. - Prečítať ukážku z diela romantickej literatúry, identifikovať umelecký prostriedok kontrast.	- Vymenoval/a predstaviteľov svetového a slovenského romantizmu. - Prečítal/a ukážku z diela romantickej literatúry, identifikoval/a umelecký prostriedok kontrast.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Reprodukcia textu	Ústne odpovede Písomné odpovede

			Prerozprávať lineárne dejovú líniu úryvku. - Na základe prečítanej ukážky vymedziť typické znaky balady. - Reprodukovať hlavné znaky romantizmu. - Nájsť znaky romantizmu v literárnom texte. - Prečítať nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) literárny úryvok.	Prerozprávať/a lineárne dejovú líniu úryvku. - Na základe prečítanej ukážky vymedzil/a typické znaky balady. - Reprodukoval/a hlavné znaky romantizmu. - Našiel/našla znaky romantizmu v literárnom texte. - Prečítal/a nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) literárny úryvok.		
Morfologická rovina jazyka	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Neohybné slovné druhy - Predložky - Spojky - Častice, citoslovčia		Anglický jazyk	- Určiť v texte neohybné slovné druhy. - Vymedziť funkciu predložiek a dbať na správne jazykové používanie predložkových väzieb. - Rozlíšiť priradovacie a podradovacie spojky. Dbať na písanie čiarky pri používaní spojok v jazykových prejavoch. - Identifikovať častice a citoslovčia v texte. Vyvodiť, čo vyjadrujú častice a citoslovčia.	- Určil/a v texte neohybné slovné druhy. - Vymedzil/a funkciu predložiek a dbal/a na správne jazykové používanie predložkových väzieb. - Rozlíšil/a priradovacie a podradovacie spojky. Dbal/a na písanie čiarky pri používaní spojok v jazykových prejavoch. - Identifikoval/a častice a citoslovčia v texte. Vyvodil/a, čo vyjadrujú častice a citoslovčia.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Interaktívne cvičenia	Ústne odpovede Písomné odpovede
Dejiny svetovej a slovenskej literatúry	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Realizmus - Román - Honoré de Balzac: Otec Goriot - Martin Kukučín: Dom v stráni		Anglický jazyk	- Vymenovať predstaviteľov svetového a slovenského realizmu. - Reprodukovať hlavné znaky realizmu. - Nájsť znaky realizmu v literárnom texte. - Charakterizovať román. - Určiť vonkajšiu a vnútornú kompozíciu epického literárneho diela. - Prerozprávať lineárnu	- Vymenoval/a predstaviteľov svetového a slovenského realizmu. - Reprodukoval/a hlavné znaky realizmu. - Našiel/našla znaky realizmu v literárnom texte. - Charakterizoval/a román. - Určil/a vonkajšiu a vnútornú kompozíciu epického literárneho diela. - Prerozprávať/a lineárnu	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Reprodukcia textu	Ústne odpovede Písomné odpovede

			dejovú líniu. • Charakterizovať postavy a prostredie.	dejovú líniu. • Charakterizoval/a postavy a prostredie.		
Syntaktická rovina jazyka	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Hlavné vetné členy - Rozvíjacie vetné členy - Vetné sklady a veta - Vety podľa modálnosti - Vety podľa členitosti - Vety podľa zloženia - Podradňovacie a priradňovacie súvetie - Syntaktická rovina jazyka		Anglický jazyk	- Určiť hlavné vetné členy a rozvíjacie vetné členy v texte. - Definovať vetné sklady a vetu. - Určiť druhy viet podľa modálnosti a členitosti v texte. - Odlíšiť súvetie od jednoduchkej vety. - Vytvoriť jednoduché súvetie s dodržaním správneho slovosledu a interpunkcie. - Odlíšiť priradňovacie súvetie od podradňovacieho. - Nájsť v texte priradňovacie a podradňovacie súvetie. - Aplikovať v napísanom texte zásady slovenského pravopisu. - Napísať diktát.	- Určil/a hlavné vetné členy a rozvíjacie vetné členy v texte. - Definoval/a vetné sklady a vetu. - Určil/a druhy viet podľa modálnosti a členitosti v texte. - Odlíšil/a súvetie od jednoduchkej vety. - Vytvoril/a jednoduché súvetie s dodržaním správneho slovosledu a interpunkcie. - Odlíšil/a priradňovacie súvetie od podradňovacieho. - Našiel/našla v texte priradňovacie a podradňovacie súvetie. - Aplikoval/a v napísanom texte zásady slovenského pravopisu. - Napísal/a diktát.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolný diktát Monitoring
Sloh	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Rečnícky štýl - Fázy tvorenia prejavu - Príležitostný prejav		Aplikovaná informatika Anglický jazyk	- Vymedziť funkciu, adresáta, druhy a znaky rečníckeho prejavu. - Poznať fázy tvorenia prejavu. - Na základe ukážok poznať rôzne druhy prejavov – náučný, príležitostný, slávnostný. - Nájsť prvky propagácie v texte. - Vytvoriť príležitostný prejav. - Napísať príležitostný prejav - slávnostné otvorenie podujatia.	- Vymedzil/a funkciu, adresáta, druhy a znaky rečníckeho prejavu. - Poznal/a fázy tvorenia prejavu. - Na základe ukážok poznal/a rôzne druhy prejavov – náučný, príležitostný, slávnostný. - Našiel/našla prvky propagácie v texte. - Vytvoril/a príležitostný prejav. - Napísal/a príležitostný prejav - slávnostné otvorenie podujatia.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolná slohová práca Prezentácia prejavu Sebahodnotenie

			• Prezentovať prejav s využitím mimojazykových prostriedkov. • Zhodnotiť prezentáciu prejavu.	• Prezentoval/a prejav s využitím mimojazykových prostriedkov. • Zhodnotil/a prezentáciu prejavu.		
Príroda	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Lyrika • Ján Kostra – výber z tvorby • Ivan Krasko - výber z tvorby • Lyrická poézia		Anglický jazyk	• Charakterizovať lyriku ako literárny druh. • Odlíšiť lyrické texty od epických. • Vysvetliť pojem metonymia, zvukomaľba. • Vyhľadať v texte umelecké jazykové prostriedky. • Zaradiť autora do literárneho kontextu. • Prečítať lyrickú báseň nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo). • Analyzovať báseň z obsahového a kompozičného hľadiska.	• Charakterizoval/a lyriku ako literárny druh. • Odlíšil/a lyrické texty od epických. • Vysvetlil/a pojem metonymia, zvukomaľba.. • Vyhľadal/a v texte umelecké jazykové prostriedky. • Zaradil/a autora do literárneho kontextu. • Prečítal/a lyrickú báseň nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo). • Analyzoval/a báseň z obsahového a kompozičného hľadiska..	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Monitoring

ROČNÍK: tretí učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: slovenský jazyk a literatúra				1,5 hodiny týždenne, spolu 45 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Komunikácia	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Komunikácia - Komunikačné situácie. Defektná komunikácia		Anglický jazyk Aplikovaná informatika Technika obsluhy	- Vysvetliť komunikačný reťazec. - Popísať zásady zdvorilej komunikácie. - Rozlíšiť druhy komunikácie. - Vytvoriť rôzne komunikačné situácie. - Využiť mimojazykové prostriedky v kontakte s komunikujúcim. - Zmierniť napätie pri defektnej komunikácii.	- Vysvetlil/a komunikačný reťazec. - Popísal/a zásady zdvorilej komunikácie. - Rozlíšil/a druhy komunikácie. - Vytvoril/a rôzne komunikačné situácie. - Využil/a mimojazykové prostriedky v kontakte s komunikujúcim. - Zmiernil/a napätie pri defektnej komunikácii.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede
Učenie sa	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Príprava projektu - Realizácia projektu - Prezentácia projektu		Aplikovaná informatika Matematika Anglický jazyk Svet práce Hospodárske výpočty	- Naplánovať svoju činnosť pri príprave projektu. - Vyhľadať zdroje informácií. - Získať a posúdiť informácie. - Overiť informácie z rôznych zdrojov. - Spracovať získané informácie do podoby tabuľky, grafu, prezentácie. - Pracovať samostatne i v tíme. - Realizovať projekt. - Prezentovať vhodne projekt. - Reagovať vecne na pripomienky k projektu a podporiť ich argumentmi.	- Naplánoval/a si činnosť pri príprave projektu. - Vyhľadal/a rôzne zdroje informácií. - Získal/a a posúdil/a informácie. - Overil/a si informácie z rôznych zdrojov. - Spracoval/a získané informácie do podoby tabuľky, grafu, prezentácie. - Pracoval/a samostatne i v tíme. - Realizoval/a projekt. - Prezentoval/a vhodne projekt. - Reagoval/a vecne na pripomienky k projektu a podporil/a ich argumentmi	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Projektová práca Sebahodnotenie
Láska mladých ľudí	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

- Inscenačné formy drámy - Jozef Gregor Tajovský: Statky – zmätky - Július Barč Ivan: Matka - Milan Lasica – Július Satinský: Soireé		Anglický jazyk Svet práce	- Vysvetliť pojem inscenácia, činohra, režisér, replika. - Vyjadriť hlavnú myšlienku. - Inscenovať dramatický text. - Porovnať myslenie postáv. - Prečítať plynulo, výrazne a jazykovo správne literárny text. - Analyzovať prečítaný úryvok, zaradiť ho do príbehu hry. - Poznať vnútornú kompozíciu dramatického textu. - Vysvetliť spoločenský a umelecký prínos dramatického diela. - Vysvetliť pojmy humor, satira a irónia. - Nájsť v texte prvky irónie a satiry.	- Vysvetliť/a pojem inscenácia, činohra, režisér, replika. - Vyjadriť/a hlavnú myšlienku. - Inscenoval/a dramatický text. - Porovnal/a myslenie postáv. - Prečítal/a plynulo, výrazne a jazykovo správne literárny text. - Analyzoval/a prečítaný úryvok, zaradil/a ho do príbehu hry. - Rozpoznal/a vnútornú kompozíciu dramatického textu. - Vysvetliť/a spoločenský a umelecký prínos dramatického diela. - Vysvetliť/a pojmy humor, satira a irónia. - Našiel/našla v texte prvky irónie a satiry.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede
Sloh	6		Žiak/Žiacka má:	Žiak/Žiacka:		
- Diskusia - Diskusný príspevok - Výkladový slohový postup - Úvaha		Anglický jazyk Potraviny a výživa Ekonomika prevádzky obchodu a služieb	- Charakterizovať pojem diskusia. - Vyjadriť svoj názor na diskutovanú tému s využitím argumentov. - Vytvoriť diskusný príspevok na aktuálnu tému. - Charakterizovať výkladový slohový postup. - Prerozprávať stručne vecný text. - Nájsť typické znaky výkladového slohového postupu v texte. - Charakterizovať úvahu. - Nájsť znaky úvahy v texte. - Napísať kontrolnú slohovú prácu - úvahu. - Posúdiť dodržanie	- Charakterizoval/a pojem diskusia. - Vyjadril/a svoj názor na diskutovanú tému s využitím argumentov. - Vytvoril/a diskusný príspevok na aktuálnu tému. - Charakterizoval/a výkladový slohový postup. - Prerozprával/a stručne vecný text. - Našiel/našla typické znaky výkladového slohového postupu v texte. - Charakterizoval/a úvahu. - Našiel/našla znaky úvahy v texte. - Napísal/a kontrolnú slohovú prácu - úvahu.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Cvičná slohová práca Kontrolná slohová práca Kontrolný diktát Monitoring

			jazykových prostriedkov úvahy. Napísať diktát.	- Posúdil/a dodržanie jazykových prostriedkov úvahy. - Napísal/a diktát.		
Hrdinstvo	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Erich Maria Remarque: Na západe nič nové - Jerome David Salinger: Kto chytá v žite - Vincent Šíkula: Erikine ľalie		Anglický jazyk Svet práce	- Prečítať nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) literárny úryvok. - Vysvetliť pojem vnútorný monológ. - Nájsť v texte vnútorný monológ. - Nájsť v texte retrospektívu a iróniu. - Vysvetliť spoločenský a umelecký prínos prozaického diela.	- Prečítal/a nahlas, plynulo, výrazne a jazykovo správne (výslovnosť, intonácia, tempo) literárny úryvok. - Vysvetlil/a pojem vnútorný monológ. - Našiel/našla v texte vnútorný monológ. - Našiel/našla v texte retrospektívu a iróniu. - Vysvetlil/a spoločenský a umelecký prínos prozaického diela.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede
Syntaktická rovina jazyka	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Vetná syntax - Nadvetná syntax		Aplikovaná informatika Matematika	- Nájsť v texte súvetia. Rozlišovať druhy súvetí. - Napísať krátky text s využitím súvetí. Dbáť na správne využívanie interpunkcie. - Vysvetliť pojmy z textovej syntaxe – názov, kapitola, odsek. - Napísať kontrolný diktát.	- Našiel/našla v texte súvetia. Rozlíšil/a druhy súvetí. - Napísal/a krátky text s využitím súvetí. Dbal/a na správne využívanie interpunkcie. - Vysvetlil/a pojmy z textovej syntaxe – názov, kapitola, odsek. - Napísal/a kontrolný diktát.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolný diktát
Dejiny svetovej a slovenskej literatúry	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Svetová a slovenská medzivojnová literatúra - Ernest Hemingway: Starec a more - Romain Rolland: Peter a Lucia		Anglický jazyk	- Charakterizovať svetovú a slovenskú medzivojnovú literatúru. - Vymenovať smery a predstaviteľov medzivojnovnej literatúry. - Prečítať plynulo, výrazne a jazykovo správne literárny text. - Vysvetliť spoločenský a	- Charakterizoval/a svetovú a slovenskú medzivojnovú literatúru. - Vymenoval/a smery a predstaviteľov medzivojnovnej literatúry. - Prečítal/a plynulo, výrazne a jazykovo správne literárny text. - Vysvetlil/a spoločenský a	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Monitoring

			umelecký prínos prozaického diela.	umelecký prínos prozaického diela.		
Sloh	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Administratívny štýl - Úradný list - Písomnosti administratívneho štýlu - Gramatické cvičenia		Svet práce Aplikovaná informatika Ekonomika prevádzky obchodu a služieb Hospodárske výpočty	- Charakterizovať administratívny štýl. - Zaradiť slohové útvary administratívneho štýlu do skupín. - Popísať štruktúru úradného listu. Dodržiavať požiadavky slovenskej štátnej normy. - Porovnať súvislé a nesúvislé texty v administratívnom a inom štýle. - Popísať záväzné údaje žiadosti. Vyplniť prihlášku, vytvoriť potvrdenie a splnomocnenie. - Napísať kontrolnú slohovú prácu – žiadosť a štruktúrovaný životopis. - Napísať kontrolný diktát.	- Charakterizoval/a administratívny štýl. - Zaradil/a slohové útvary administratívneho štýlu do skupín. - Popísal/a štruktúru úradného listu. Dodržiaval/a požiadavky slovenskej štátnej normy. - Porovnal/a súvislé a nesúvislé texty v administratívnom a inom štýle. - Popísal/a záväzné údaje žiadosti. Vyplnil/a prihlášku, vytvoril/a potvrdenie a splnomocnenie - Napísal/a kontrolnú slohovú prácu – žiadosť a štruktúrovaný životopis.. - Napísal/a kontrolný diktát	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Kontrolný diktát Kontrolná slohová práca Cvičenia
Dejiny svetovej a slovenskej literatúry	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Lyrizovaná próza - Dobroslav Chrobák: Drak sa vracia - Margita Figuli: Tri gaštanové kone - Literatúra 2. polovice 20. storočia - Fantastická literatúra, detektívny román		Anglický jazyk	- Charakterizovať lyrizovanú prózu. Poznať znaky lyrizovanej prózy. - Vymenovať predstaviteľov. - Nájsť znaky lyrizovanej prózy a umelecké jazykové prostriedky v literárnej ukážke. - Identifikovať reťazový kompozičný postup. - Charakterizovať tematickú pestrosť literatúry 20. storočia. - Čítať ukážky podľa individuálneho záujmu žiakov a reprodukovat' ich.	- Charakterizoval/a lyrizovanú prózu. Poznal/a znaky lyrizovanej prózy. - Vymenoval/a predstaviteľov. - Našiel/našla znaky lyrizovanej prózy a umelecké jazykové prostriedky v literárnej ukážke. - Identifikoval/a reťazový kompozičný postup. - Charakterizoval/a tematickú pestrosť literatúry 20. storočia. - Čítal/a ukážky podľa individuálneho záujmu žiakov a reprodukoval/a	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede

Jazyk a reč	7		Žiak/Žiačka má:	ich. Žiak/Žiačka:		
- Jazyk a reč - Rozdiely medzi slovenčinou a češtinou - Vznik a vývin slovenského jazyka - Anton Bernolák - Ľudovít Štúr - Martin Hattala - Kodifikačné príručky		Svet práce Anglický jazyk	- Vysvetliť pojmy jazyk a reč. - Vymenovať základné funkcie jazyka. - Poznať pojmy materinský jazyk, úradný / štátny / jazyk a cudzí jazyk. - Uviesť klasifikáciu slovanských jazykov. - Poznať rozdiely medzi slovenčinou a češtinou. - Popísať vznik a vývin slovenského jazyka. - Vysvetliť jazykovedné tendencie Antona Bernoláka, Ľudovíta Štúra, Martina Hattalu. - Poznať kodifikačné príručky a využívať ich.	- Vysvetliť/a pojmy jazyk a reč. - Vymenoval/a základné funkcie jazyka. - Poznal/a pojmy materinský jazyk, úradný/ štátny/ jazyk a cudzí jazyk. - Uviedol/a klasifikáciu slovanských jazykov. - Poznal/a rozdiely medzi slovenčinou a češtinou. - Popísal/a vznik a vývin slovenského jazyka. - Vysvetliť/a jazykovedné tendencie Antona Bernoláka, Ľudovíta Štúra, Martina Hattalu. - Poznal/a kodifikačné príručky a využíval/a ich.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Monitoring

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý Tretí
Kód a názov učebného odboru	6444 H čašník, servírka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU, vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ 64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II. Na túto vzdelávaciu oblasť ŠkVP v rámci rámcového školského učebného plánu vyčlenil 3 hodiny v rámci rámcového školského učebného plánu.

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločnes vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národností a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ. Pri koncipovaní školského vzdelávacieho programu sa predpokladá, že žiaci v predchádzajúcom vzdelávaní dosiahli nižšie komunikačné úrovne. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni B1 podľa SERR je nasledujúca:

- rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, škole, voľnom čase, atď.,
- dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom,
- dokáže vytvoriť jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma,
- dokáže opísať svoje skúsenosti a udalosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány (SERR, 2013, s. 26).

Vzdelávací štandard pre učebné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie, svojim spracovaním korešponduje so vzdelávacím štandardom pre učebné odbory.

Predmet anglický jazyk v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka vedie k postupnému osvojovaniu a rozširovaniu všetkých požadovaných jazykových kompetencií v priebehu štúdia na dosiahnutie úrovne B1. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete v jednotlivých ročníkoch dávajú možnosť a priestor pre uplatnenie vlastnej profesionality a skúseností so zreteľom na potreby žiakov. Predmet vedie žiakov k rozvíjaniu všetkých požadovaných jazykových zručností a zároveň podporuje stratégiu učenia sa. Do tematických celkov je implementovaná finančná gramotnosť, výchova k zdraviu, environmentálna výchova, multikultúrna výchova a dopravná výchova.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu anglický jazyk patrí aj absolvovanie zahraničnej odbornej praxe v zahraničných destináciách Európy v treťom ročníku.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v odbornej jazykovej učebni a bežnej triede.

2. CIELE PREDMETU

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3. VZDELÁVACIE A VÝKONOVÉ ŠTANDARBY

3.1 VZDELÁVACIE ŠTANDARBY

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru nadobudnú:

Receptívne jazykové činnosti a stratégie:

- Porozumejú jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o každodenných témach, identifikujú všeobecné informácie aj konkrétne detaily za predpokladu, že ide o štandardný rečový prejav.
- Porozumejú hlavným myšlienkam vypočutého textu na známe témy, s ktorými sa pravidelne stretávajú v škole, vo voľnom čase atď. vrátane krátkych rozprávání.
- Sledujú hlavnú líniu krátkej, jednoducho členenej prednášky na známu tému v spisovnom jazyku.
- Porozumejú podrobným pokynom.
- Porozumejú opisu udalostí, pocitov a želaní v osobných listoch dostatočne na to, aby si pravidelne dokázali písať s priateľom.
- Zbežne prečítajú a pochopia kratšie aj dlhšie texty, nájdu v nich potrebné informácie.
- Nájdu a pochopia dôležité informácie v bežných materiáloch, akými sú napríklad listy, brožúrya krátke úradné dokumenty.
- V textoch pochopia argumentačnú líniu v prezentovanej problematike a rozoznajú hlavné závery, i keď nie vždy do podrobností.

Produktívne jazykové činnosti a stratégie:

- Pomerne plynulo podajú jednoducho formulovaný súvislý opis ľubovoľnej oblasti ich záujmu, pričom ho prezentujú ako lineárny sled myšlienok.
- Podrobne opíšu udalosti, zážitky, pocity a reakcie, svoje sny, nádeje a ambície.
- Vyrozprávajú príbeh (pravdivý alebo vymyslený).
- Rozvinú argumentáciu, stručne zdôvodnia a vysvetlia svoje názory, postoje, plány a činnosti.
- Prednesú krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života.
- Napíšu jednoducho členený súvislý text (opis udalosti, zážitkov, pocitov a reakcií) na známe témy z oblasti ich záujmu, spájaním krátkych odlíšených prvkov do lineárneho sledu.
- Napíšu príbeh.
- Napíšu krátky jednoduchý referát na zadanú tému.

Interaktívne jazykové činnosti a stratégie:

- Sledujú a zapoja sa do rozhovoru na známe témy, príležitostne požiadajú o zopakovanie určitých slov alebo častí výpovede.

- Vyjadria svoje myšlienky na abstraktné a kultúrne témy.
- Vyjadria stručné komentáre na názory iných a porovnávajú postoje účastníkov diskusie.
- Zrozumiteľne vyjadria svoje názory alebo požiadajú o osobné názory a stanoviská v diskusii.
- Získajú a odovzdávajú nové informácie, vymieňajú si a overujú nazhromaždené informácie.
- Opíšu, ako treba niečo urobiť a uvedú podrobné inštrukcie.
- Vyžadujú alebo poskytnú písomné informácie na abstraktné aj konkrétne témy, pýtajú sa na problémy alebo ich vysvetľujú.
- Vedú osobnú korešpondenciu opisujúcu skúsenosti, pocity a udalosti.
- Zrozumiteľne a vecne zaznamenávajú odkaz, ktorý obsahuje informácie bezprostrednej dôležitosti pre adresáta.

3.2 VÝKONOVÝ ŠTANDARD – komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

3.2.1 Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom,
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke,
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich,
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku,
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview,
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh,
- podrobným orientačným pokynom,
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku,
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70).

3.2.2 Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov,
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu,
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy,
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností (upravené SERR, 2013, s. 70 – 73).

3.2.3 Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,

- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať súkromný a úradný list,
- napísať životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie, opis,
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

3.2.4 Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav - dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému,
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.,
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania,
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem,
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.,
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy,
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie,
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi,
- získať podrobnejšie informácie (upravené SERR, 2013, s. 75 – 83).

Ústny prejav - monológ

Žiak počas štúdia dokáže:

- vyjadriť sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situáciám a témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- vyrozprávať príbeh,
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti,
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života (upravené SERR, 2013, s. 60 – 62).

3.3 OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň B1 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

4. KOMPETENCIE

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,

- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

4.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom,
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektmi vlastnej krajiny.

4.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

4.2.1 Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- používať morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- používať slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- používať zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).
- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohovoria a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používajú opisné jazykové tvary,
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou presnosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém,
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovládať gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách,

- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,
- artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti (upravené SERR, 2013, s. 111 – 119).

4.2.2 Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom,
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu,
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať,
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie (SERR, 2013, s. 123).

4.2.3 Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť,
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova,
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov,
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek,
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku,
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému,
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky (upravené SERR, 2013, s. 125 – 132).

4.3 Kľúčové kompetencie

a) Gramotnosť

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
- dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu,
- sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť,
- aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému,
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie,
- vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a ohľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;
- čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS;
- komunikovať v bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a činnostiach. Dokáže zvládnuť veľmi krátku spoločenskú konverzáciu, dokonca aj keď zvyčajne dostatočne nerozumie natoľko, aby ju sám udržiaval
- používať viacero slovných spojení a viet na jednoduchý opis vlastného vzdelania a terajšej alebo nedávnej práce;
- napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Digitálna kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

- pristupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;

d) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť saAbsolvent (sa) dokáže:

- kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;
- vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
- odovzdať svoju prácu načas;

e) Občianska kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhladiť od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;

f) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavuAbsolvent (sa) dokáže:

- nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;
- vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;
- poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.

5. PREHLAD KOMPETENCIÍ A FUNKCIÍ JAZYKA

V rámci úplného stredného odborného vzdelávania sa v cudzom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň B1. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. Funkcie sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. Interakčné schémy sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Jazyková dimenzia dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých jazykových funkcií.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôbili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie Interkultúrnej dimenzie umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou

- Upútať pozornosť
- Pozdraviť
- Odpovedať na pozdrav
- Rozlúčiť sa
- Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie

2. Vypočuť si a podať informácie

- Informovať sa
- Potvrdiť (trvať na niečom)
- Začleniť informáciu
- Odpovedať na žiadosť

3. Vybrať si z ponúkaných možností

- Identifikovať
- Opísať
- Potvrdiť / Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas)
- Opraviť (korigovať)

4. Vyjadriť svoj názor

- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoj súhlas
- Vyjadriť svoj nesúhlas
- Vyjadriť presvedčenie
- Vyjadriť vzdor
- Protestovať

- Vyjadriť stupeň istoty
- 5. Vyjadriť svoju vôľu**
 - Vyjadriť svoje želania / túžby
 - Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
- 6. Vyjadriť svoju schopnosť**
 - Vyjadriť vedomosti / poznatky / zistenia
 - Vyjadriť neznalosť
 - Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
- 7. Vnímať a prejavovať svoje city**
 - Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie
 - Vyjadriť smútok, sklúčenosť
 - Vyjadriť sympatie
 - Vyjadriť fyzickú bolesť
 - Utešiť, podporiť, dodať odvahy
- 8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne**
 - Vyjadriť nádej
 - Vyjadriť sklamanie
 - Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu
 - Ubezpečiť
 - Vyjadriť úľavu
 - Vyjadriť spokojnosť
 - Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si
 - Zistiť spokojnosť / nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
- 9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus**
 - Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam
 - Vyjadriť, že niekoho / niečo nemám rád
 - Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
- 10. Reagovať vo vyhrotenej situácii**
 - Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu
 - Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného
 - Urážať
 - Nadávať
- 11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti**
 - Vyjadriť príkaz / zákaz
 - Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu
 - Získať povolenie, súhlas
 - Dať súhlas, povoliť niečo
 - Odmietnuť
 - Zakázať
 - Vzoprieť sa proti zákazu / Spochybniť zákaz
 - Vyhrážať sa
 - Sľúbiť
- 12. Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností**
 - Obviniť, obvinieť sa, priznať sa
 - Ospravedlniť sa
 - Odmietnuť obvinenie
 - Vyčítať
- 13. Reagovať na príbeh alebo udalosť**
 - Vyjadriť záujem o niečo
 - Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva
 - Vyjadriť prekvapenie
 - Vyjadriť, že ma niekto / niečo neprekvapilo
 - Vyjadriť nezáujem
- 14. Ponúknuť a reagovať na ponuku**
 - Žiadať od niekoho niečo
 - Odpovedať na žiadosť
 - Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal
 - Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali
 - Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)
 - Navrhnuť, že niečo požičiam / darujem
 - Odpovedať na návrh niekoho iného
- 15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti**
 - Varovať pred niekým / niečím
 - Poradiť

- Dodat' odvahu / Podporiť
- Adresovať niekomu svoje želanie
- 16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti**
 - Spomenúť si na niečo / niekoho
 - Vyjadriť, že som na niečo / niekoho zabudol
 - Pripomenúť
 - Kondolovať
 - Gratulovať
- 17. Reagovať pri prvom stretnutí**
 - Predstaviť niekoho
 - Predstaviť sa
 - Reagovať na predstavenie niekoho
 - Privítať
 - Predniesť prípitok
- 18. Korešpondovať**
 - Korešpondovať
 - Zčať list
 - Ukončiť list
- 19. Telefonovať**
 - Zčať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
- 20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým**
 - Zčať rozhovor
 - Ujať sa slova v rozhovore
 - Vypýtať si slovo
 - Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili
 - Zabrániť niekomu v rozhovore
- 21. Vypracovať prezentáciu / prednášku**
 - Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)
 - Oboznámiť s obsahom/osnovou
 - Rozviesť tému a osnovu
 - Prejsť z jedného bodu na iný
 - Ukončiť svoj výklad
- 22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu / prednášku**
 - Podčiarknuť / dať do pozornosti
 - Odbočiť od témy (digresia)
 - Vrátiť sa k pôvodnej téme
 - Uviesť príklad
 - Citovať
 - Parafrázovať
- 23. Zúčastniť sa na diskusii / Argumentovať**
 - Navrhnuť novú tému / nové body diskusie
 - Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému / bod diskusie
 - Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
- 24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová / môj výklad / môj argument boli pochopené**
 - Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia
 - Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané
 - Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova / vyjadrenia / frázy
 - Nahradit' zabudnuté / nepoznané slovo
 - Hľadať slovo / vetu
 - Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
- 25. Porozprávať niečo**
 - Rozprávať príbeh
 - Zčať príbeh, historku, anekdotu
 - Zhrnúť príbeh, historku

6. TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Rodina a spoločnosť

- Osobné údaje
- Rodina - vzťahy v rodine
- Národnosť/štátna príslušnosť

- Tlačivá/dokumenty
- Vzťahy medzi ľuďmi
- Náboženstvo

Domov a bývanie

- Môj dom/byt
- Zariadenie bytu
- Domov a jeho okolie
- Bývanie v meste a na dedine
- Spoločnosť a životné prostredie
- Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

- Ľudské telo
- Fyzické charakteristiky
- Charakterové vlastnosti človeka
- Choroby a nehody
- Hygiena a starostlivosť o telo
- Zdravý spôsob života
- Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

- Dopravné prostriedky
- Osobná doprava
- Príprava na cestu a cestovanie
- Turistika a cestovný ruch
- Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

- Škola a jej zariadenie
- Učebné predmety
- Pracovné činnosti a profesie
- Školský systém
- Celoživotné vzdelávanie
- Pracovné podmienky

Človek a príroda

- Zvieratá/fauna
- Počasie
- Rastliny/flóra
- Klíma
- Človek a jeho životné prostredie
- Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

- Záľuby
- Knihy a čítanie
- Rozhlas, televízia a internet
- Výstavy a veľtrhy
- Kultúra a jej vplyv na človeka
- Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

- Stravovacie návyky
- Mäso a mäsové výrobky
- Zelenina a ovocie
- Nápoje
- Cestoviny a múčne výrobky
- Mliečne výrobky
- Stravovacie zariadenia
- Príprava jedál
- Kultúra stolovania
- Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

- Cudzie jazyky Rodinné sviatky

- Cudzojazyčná komunikácia
- Štátne a cirkevné sviatky
- Zvyky a tradície v rôznych krajinách
- Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Oblekanie a móda

- Základné druhy oblečenia
- Odevné doplnky
- Výber oblečenia na rôzne príležitosti
- Druhy a vzory odevných materiálov
- Móda a jej trendy

Šport

- Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
- Športové disciplíny
- Význam športu pre rozvoj osobnosti
- Nové trendy v športe
- Fair play športového zápolenia

Obchod a služby

- Nákupné zariadenia
- Pošta a telekomunikácie
- Druhy a spôsoby nákupu a platenia
- Hotely a hotelové služby
- Centrá krásy a zdravia
- (kaderníctva, fitness, ...)
- Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

- Krajiny a svetadiely
- Moja krajina a moje mesto
- Geografický opis krajiny
- Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

- Druhy umenia
- Kultúra a jej formy
- Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

- Jazyk ako dorozumievací prostriedok
- Formy komunikácie
- Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

- Aktivity mládeže
- Vzťahy medzi rovesníkmi
- Generačné vzťahy
- Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

- Pracovné pomery a kariéra
- Platové ohodnotenie
- Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

- Technické vynálezy
- Vedecký pokrok

Vzory a ideály

- Človek, jeho vzory a ideály
- Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko

- Geografické údaje
- História
- Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

- Geografické údaje
- História
- Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

7. HODNOTENIE

Organizáciu hodnotenia cudzích jazykov navrhujú členovia PK č. 3. Kritéria hodnotenia a klasifikácia sú schvaľované PK v auguste príslušného školského roku. Vychádzajú z aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl v predmete cudzí jazyk.

Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete anglický jazyk je cieľová komunikačná úroveň žiaka v jednotlivých ročníkoch v jednotlivých študijných a učebných odboroch v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami. Sledujú sa všeobecné kompetencie, komunikačné jazykové kompetencie, a to jazykové, sociolingvistické a pragmatické kompetencie v rámci komunikačných zručností čítanie, počúvanie, samostatný ústny prejav a rozhovory, písanie a používanie správnych jazykových štruktúr v ústnom a písomnom prejave. Kritériá klasifikácie sú v súlade s požadovanou úrovňou ovládania cudzieho jazyka A2 – B1 a náročnosť sledovaných javov zodpovedá náročnosti definovanej v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch pre jednotlivé ročníky študijných a učebných odborov.

Na prvých hodinách anglického jazyka sú žiaci oboznamovaní o počte a spôsobe testovania vedomostí a jednotlivých jazykových zručností, metódami, prostriedkami, spôsobmi, postupmi a formami hodnotenia a priebežného preverovania vedomostí jednotlivých jazykových zručností počas celého školského roka, ako aj o kritériách hodnotenia a klasifikácie.

Hodnotenie žiaka má viesť k čo najväčšej objektívnosti. Pri hodnotení učiteľ rešpektuje dôstojnosť žiakovej osobnosti - poukazuje na nedostatky, ale súčasne kladne ohodnotí správnosť v prejave. Žiak je hodnotený v prvom aj v druhom polroku nezávisle. Vyučujúci zapisuje známky do triednej knihy. Stredné a veľké písomné práce je vyučujúci povinný oznámiť žiakom vopred. Táto povinnosť sa nevzťahuje na malé písomné práce. Konečná známka zohľadňuje **testy, písomné práce, projekty, referáty, ústne odpovede a aktivitu na hodinách, ako aj plnenie domácich úloh**. Žiak je na vyučovacej hodine hodnotený verejne. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie po ústnom skúšaní okamžite. Hodnotenie učiteľom nasleduje po autoevalvácii a vrstovníckom hodnotení žiakmi. Výsledky písomných skúšok, testov a prác oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.

Pri preverovaní vedomostí sa riadime zásadou objektívnosti, t.j. hodnotíme bez zaujatosti, hodnotíme skutočný výkon; zásadou cieľavedomosti, t.j. preverujeme vedomosti, ktoré sú základom pre osvojenie si nového učiva; zásadou systematickosti, t.j. získavame priebežne známky, pôsobíme na rozvoj a upevňovanie istých návykov; zásadou náročnosti, t.j. aby úroveň vedomostí a prípravy zodpovedala nárokom trendu rozvoja vedy a zásadou individuálneho prístupu, t.j. diferencovane pristupujeme k osobnosti žiaka.

Formy priebežného hodnotenia:

Na overenie stupňa osvojenia vedomostí a jazykových zručností žiakov sa využíva:

- hodnotenie formálne (klasifikáciou) a neformálne (verbálne, formatívne)
- organizačné formy skúšania a preverovania – individuálne, frontálne, skupinové
- skúšanie z hľadiska spôsobu vyjadrovania:

7.1 ÚSTNE

- dialóg (rozhovor, zložitejšie situačné dialógy)
- interview
- rozprávanie (podľa tematických okruhov)
- diskusia (vyjadrenie názoru, argumentácia)
- opis – vizuálny podnet (osôb, predmetov, činnosti, postupov)
- reprodukcia
- prezentácia projektu (s využitím IKT žiaci vypracujú prezentáciu na vopred určenú príp. samostatne zvolenú tému, ktorú následne prezentujú/obhajujú. Žiaci sa aktívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese, využívajú sa metódy sebahodnotenia a sebareflexie.)

Kritériá hodnotenia a klasifikácie ústneho prejavu (dialóg, interview, rozprávanie, diskusia, opis, reprodukcia)

Známka	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu
Výborný	▪ Kontaktoval sa s poslucháčmi. ▪ Odpovedajúcemu bolo dobre rozumieť.

	- Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. - Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. - Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. - Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyby v stavbe vety. - Dĺžka odpovede bola primeraná a mala spád. - Odpoveď bola výzvou k diskusii.
Chváľitebný	- Kontaktoval sa s poslucháčmi. - Odpovedajúcemu bolo dobre rozumieť. - Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. - Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. - Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. - Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyby v stavbe vety. - Dĺžka odpovede bola primeraná a mala spád. - Odpoveď mohla byť výzvou k diskusii.
Dobrý	- Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. - Odpovedajúcemu bolo niekedy zle rozumieť. - Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. - Príklady boli uplatnené iba niekedy. - Slovná zásoba bola postačujúca. - Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. - Dĺžka odpovede bola primeraná. - Odpoveď nebola výzvou k diskusii.
Dostatočný	- Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. - Odpovedajúcemu bolo zle rozumieť. - Prejav nebol presvedčivý. - Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. - Príklady boli nefunkčné. - Slovná zásoba bola malá. - Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. - Dĺžka odpovede nezodpovedala téme.
Nedostatočný	- Chýbal kontakt s poslucháčmi. - Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. Odpoveď nebola presvedčivá ani zaujímavá. - Chýbala hlavná myšlienka. - Chýbali príklady. - Slovná zásoba bola veľmi malá. - Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. - Dĺžka odpovede bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení prírodných javov a zákonitostí.

Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácie projektu - hodnotí sa:

• porozumenie témy, obsahová správnosť	0 – 2 body
• morfológia, syntax, pravopis	0 – 2 body
• lexika	0 – 2 body
• komplexnosť spracovanej témy, kreativita	0 – 2 body
• úroveň prezentácie, obhajoby	0 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

1 – výborný	- 10 – 9 bodov
2 – chváľitebný	- 8 – 7 bodov

3 – dobrý	- 6 – 5 bodov
4 – dostatočný	- 4 – 3 body
5 – nedostatočný	- 2 – 0 bod

7.2 PÍSMENNÉ

- **písomná kontrolná práca** – je zaradená po prebratí konkrétnej komunikačnej témy. V rámci písomného hodnotenia sa jasne vyznačuje, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.
- **súhrnný test** – je zaradený po prebratí viacerých (spravidla 4 a 6) tematických celkov príp. podľa náročnosti preberaného učiva a zváženia vyučujúceho v inom časovom období. Cieľom je overiť komplexnosť osvojených jazykových vedomostí, zručností a kompetencií vyžadovaných v rámci viacerých tematických celkov. Ich počet a zameranie závisí od konkrétneho TVVP. V rámci písomného hodnotenia sa jasne vyznačuje, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.
- **test po tematickom celku** – je zaradený po prebratí jedného tematického celku príp. podľa náročnosti preberaného učiva a zváženia vyučujúceho v inom časovom období. Cieľom je overiť úroveň osvojenia konkrétnych jazykových vedomostí, zručností a kompetencií vyžadovaných v jednom tematickom celku. Ich počet a zameranie závisí od konkrétneho TVVP. V rámci písomného hodnotenia sa jasne vyznačuje, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.
- **10-minútový test** – je zaradený po prebratí učiva zameraného na jeden jav z oblasti morfológie, lexiky alebo syntaxe. Ich počet a zameranie závisí od obsahu konkrétneho tematického celku. V rámci písomného hodnotenia sa jasne vyznačuje, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.
- **diktát** – je zaradený do TVVP anglického jazyka podľa potreby

Kritéria hodnotenia a klasifikácie písomných prác v učebných odboroch:

Písomná kontrolná práca - hodnotí sa:

- obsah textu
- členenie a stavba textu
- gramatika /morfológia, syntax, pravopis/
- slovná zásoba

Za každú oblasť môže žiak získať maximálne 5 bodov, t.j. maximálne 20 bodov, čo zodpovedá 100%:

Tabuľka hodnotenia

1 - výborný	- 100 - 90%
2 - chváľitebný	- 85 – 70%
3 - dobrý	- 65 – 50%
4 - dostatočný	- 45 – 30%
5 - nedostatočný	- 25 – 0%

Súhrnný test (spravidla po 4 alebo 6 tematických celkoch)

1 - výborný	- 100 – 85%
2 - chváľitebný	- 84 – 67%
3 - dobrý	- 66 – 45%
4 - dostatočný	- 44 – 26%
5 - nedostatočný	- 25 – 0%

Test po tematickom celku (po jednom tematickom celku)

1 - výborný	- 100 – 88%
2 - chváľitebný	- 87 – 71%
3 - dobrý	- 70 – 49%
4 - dostatočný	- 48 – 30%
5 - nedostatočný	- 29 – 0%

10-minútový test (zameraný na jeden vybraný jav z oblasti morfológie, lexiky, syntaxe)

1 - výborný	- 100 – 90%
2 - chváľitebný	- 89 – 75%
3 - dobrý	- 74 – 55%
4 - dostatočný	- 54 – 40%
5 - nedostatočný	- 39 – 0%

Diktát:

	<u>Počet chýb</u>
1 - výborný	- 0 - 2
2 - chváľitebný	- 3 - 5
3 - dobrý	- 6 - 8
4 - dostatočný	- 9 - 10
5 - nedostatočný	- 11 a viac

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

8 UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Literatúra

John and Liz Soars: New Headway Elementary – 4th Edition, Oxford University Press 2011
 John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate – 4th Edition, Oxford University Press
 J. Gault: New Headway – Talking Points, Oxford University Press 2006
 A. Billíková, S. Preložníková: YES! Nová maturita angličtina Základná úroveň B1, Enigma 2009
 J. Bérešová, M. Macková, L. Steyne: Nová maturita z angličtiny B1, Aktuell 2005
 J. Bérešová: Maturita – Interná časť, SPN 2005
 R. Murphy: English Grammar in Use, Cambridge University Press 2004
 M. Jacob, P. Strutt: English for International Tourism, Longman 1997
 P. Strutt: English for International Tourism, Longman 2003
 A. Baude, M. Iglesias, A. Inesta: Ready to Order, Longman 2002
 R. Revell, T. Stott: English for the Hotel and Catering Industry, Oxford University Press 1994
 M. Deríková, J. Tarábek: Zmaturuj z anglického jazyka 1, Didaktis 2004
 S. Peters, T. Gráf: Cvičebnica anglickej gramatiky, Polyglot 1999

Didaktická technika

Datapojektor, PC, magnetická tabuľa, interaktívna tabuľa, tabuľa Flipchart, videorekordér, CD prehrávač

Materiálne vyučovacie prostriedky

Mapy, plagáty, výkladové, prekladové a odborné slovníky, časopis Friendship

Ďalšie zdroje

Internetové zdroje: YouTube, online cvičenia, online slovníky, Google Maps, Google, eknihnica vydavateľstva Oxford, MindMap, <https://www.oxfordlearnersbookshelf.com/>, Oxford eTools New Headway 4th Edition, CD, DVD, knižnica

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník			Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
I. Poskytovanie základných informácií	17	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
II. Zamestnania	15	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
III. Voľnočasové aktivity	15	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
IV. Bývanie	15	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
V. Schopnosti a zručnosti	15	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
VI. Životné úspechy a neúspechy	22	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
VII. Výnimočné udalosti	-	17	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
VIII. Jedlo	-	17	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
IX. Opis osoby a miesta	-	15	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
X. Móda	-	15	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
XI. Plány do budúcnosti	-	16	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
XII. Skúsenosti a zážitky	-	19	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Slovné druhy	-	-	12			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Vyjadrenie prítomných činností a stavov	-	-	9			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Vyjadrenie minulých činností a stavov	-	-	11			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Vyjadrenie budúcich činností a stavov	-	-	7			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
T1: Rodina a spoločnosť	-	-	10			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x

T2: Domov a bývanie	-	-	10			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T3: Šport	-	-	10			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T4: Obchod a služby	-	-	10			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T5: Doprava a cestovanie	-	-	12			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SPOLU	99	99	90																

I. ROČNÍK

Poznámka: V prvom ročníku sa učiteľovi ponecháva priestor na upevnenie, systematizáciu a novelizáciu učiva osvojeného na základnej škole.

Rozsah		ROZPIS UČIVA PREDMETU: ANGLICKÝ JAZYK			3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín
		Obsah			
TC	Počet	Spôsobilosti	Jazykové prostriedky	Téma	Výchovno - vzdelávací cieľ
I. Poskytovanie základných informácií	17	- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - Vypočuť a podať informáciu - Vybrať z ponúkaných možností	- Sloveso „to be“ - Slovesá „to have, to go, to live, to like“ - Privlastňovacie zámená „my / your / his / her“ - Privlastňovací pád	- Človek a spoločnosť - Multikultúrna spoločnosť	- Správne použiť jazykové prostriedky v komunikácii - Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu - Žiadať a vyjadriť základné informácie o sebe a iných - Napísať blog o sebe - Použiť prídavné mená opačného významu v kontexte - Reagovať v spoločenských situáciách – pozdravy
II. Zamestnania	15	- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - Vyjadriť svoj názor - Reagovať pri prvom stretnutí	- Jednoduchý prítomný čas – 3. osoba singulár - tvorenie otázky a záporu - Základné číslovky	- Rodina a spoločnosť - Človek a spoločnosť - Voľný čas a záľuby - Obchod a služby - Vzdelávanie a práca	- Tvoriť a použiť prítomný jednoduchý čas pre 3. osobu singulár - Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu - Žiadať a vyjadriť základné informácie o sebe a iných - Použiť slovnú zásobu na tému „Zamestnania“ v kontexte - Opísať človeka - Vyjadriť čas
III. Voľnočasové aktivity	15	- Vypočuť a podať informáciu - Predstaviť záľuby a svoj vkus - Reagovať na udalosť - Vymieňať si názory, komunikovať s niekým - Vybrať si z ponúkaných možností	Jednoduchý prítomný čas - všetky osoby, tvorenie otázky a záporu	- Vzdelávanie a práca - Voľný čas a záľuby - Multikultúrna spoločnosť	- Tvoriť a použiť prítomný jednoduchý čas pre všetky osoby s použitím prísloviek frekvencie - Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu - Žiadať a vyjadriť základné informácie o sebe - Použiť primerané spoločenské výrazy - Vyplniť formulár
IV. Bývanie	12	- Vypočuť a podať informáciu - Vybrať z ponúkaných možností - Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus - Porozprávať niečo	- Väzba „there is / there are“ - Neurčité zámená „some / any“ - Ukazovacie zámená „this / that / these / those“	- Domov a bývanie - Krajina, ktorej jazyk sa učím - Multikultúrna spoločnosť	- Použiť väzbu „there is/there are“ a predložky miesta - Použiť neurčité zámená a neurčitý člen vo väzbe - Opísať obrázky - Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu - Použiť základné číslovky - Vyjadriť ceny - Opísať vlastnú izbu, dom, byt
V. Schopnosti a zručnosti	15	- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - Vypočuť a podať informáciu - Predstaviť záľuby a svoj vkus	- Sloveso „to be“ v minulosti - Modálne sloveso „can / could“ - Kolokácie	- Komunikácia - Človek a spoločnosť - Vzory a ideály - Umenie a kultúra	- Použiť modálne sloveso „can“ - Vyjadriť svoje schopnosti a schopnosti iných - Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu - Použiť slovesá „to be“ a „can“ v minulosti

		• Vyjadriť svoje schopnosti			• Vyjadriť zdvorilé žiadosti • Rozlíšiť formálny štýl v písaní – napísať žiadosť o zamestnanie • Použiť vybrané kolokácie
VI. Životné úspechy a neúspechy	22	• Vypočítať a podať informáciu • Reagovať na príbeh alebo udalosť • Vyjadriť svoje city • Vyjadriť názor • Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	• Minulý jednoduchý čas • Plnovýznamové slovesá – pravidelné a nepravidelné • Príslovky času spojené s vyjadrením minulosti • Prídavné mená končiace na „-ed“ a „-ing“ • Radové číslovky	• Voľný čas a zábava • Kultúra a umenie • Vzory a ideály • Veda a technika v službách človeka	• Tvoriť a použiť minulý jednoduchý čas • Rozlíšiť pravidelné a nepravidelné slovesá • Použiť príslovky času spojené s vyjadrením minulosti • Vypracovať úlohy na základe vypočítaného a prečítaného textu • Použiť prídavné mená s koncovkou „-ed“ a „-ing“ • Vyjadriť dátum • Napísať životopis, vyplniť tlačivo

II. ROČNÍK

Rozsah		ROZPIS UČIVA PREDMETU: ANGLICKÝ JAZYK			3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín
		Obsah			
TC	Počet	Spôsobilosti	Jazykové prostriedky	Téma	Výchovno - vzdelávací cieľ
VII. Výnimočné udalosti	17	• Vypočúť a podať informáciu • Vyjadriť svoj názor • Reagovať na príbeh alebo udalosť • Vybrať z ponúkaných možností	• Jednoduchý minulý čas – tvorenie otázky a záporu • Príslovky času spojené s vyjadrením minulosti	• Rodina a spoločnosť • Človek a spoločnosť • Veda a technika v službách človeka • Multikultúrna spoločnosť	• Tvoriť a použiť minulý jednoduchý čas • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu • Reagovať v jednotlivých špeciálnych situáciách • Porovnať sviatky anglofónnych krajín so sviatkami vlastnej krajiny • Napísať príbeh z minulosti
VIII. Jedlo	17	• Vypočúť a podať informáciu • Vyjadriť svoju vôľu • Ponúknuť a reagovať na ponuku • Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	• Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená • Použitie slovies „like“ a „would like“ • Použitie neurčitého členu „a / an“ a neurčitých zámen „some / any“ • Vyjadrenie kvantitu s použitím „much / many / a lot of“	• Stravovanie • Obchod a služby • Cestovanie • Multikultúrna spoločnosť	• Použiť základné /ne/počítateľné podstatné mená • Použiť neurčité zámená a neurčitý člen • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu • Použiť slovesá „like“ a “would like” • Vyjadriť kvantitu • Improvizovať nakupovanie v obchode – situačný dialóg • Napísať e-mail
IX. Opis osoby a miesta	15	• Vypočúť a podať informáciu • Vybrať z ponúkaných možností • Vyjadriť svoj názor • Vymieňať si názory a komunikovať s niekým	• Stupňovanie prídavných mien • Slovesá „have“ a „have got“	• Krajiny, mestá a miesta • Krajina, jazyk ktorej sa učím • Domov a bývanie • Cestovanie a doprava	• Aplikovať pravidlá stupňovania prídavných mien • Použiť slovesá „have“ a “have got” • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu • Opísať svoje mesto/dedinu • Žiadať a vyjadriť informácie ohľadom smeru a orientácie v meste • Napísať opis miesta/osoby
X. Móda	15	• Vybrať z ponúkaných možností • Vyjadriť svoj názor • Reagovať na príbeh alebo udalosť • Zúčastniť sa na diskusii / Argumentovať	• Prítomný prítomný čas • Zámená „some / any / no / every + body / thing / where“ • Spojky „how / however / although“	• Obliekanie a móda • Voľný čas a zábava • Mládež a jej svet • Cestovanie a doprava	• Tvoriť a použiť prítomný prítomný čas • Použiť neurčité zámená „some/any/no/every + body/thing/where“ • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu • Použiť spoločenské výrazy • Použiť spojky „how/however/although”

XI. Plány do budúcnosti	16	- Vypočítať a podať informáciu - Vyjadriť svoju vôľu - Vyjadriť návrh a reagovať na ponuku - Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti - Korešpondovať	- Vyjadrenie budúcnosti pomocou konštrukcie „be going to“ - Účelové vety s jedným podmetom - Modálne sloveso „shall“	- Voľný čas a záľuby - Vzdelávanie a práca - Človek a príroda - Krajiny, mestá a miesta	- Použiť konštrukciu „be going to“ - Vypracovať úlohy na základe vypočítaného a prečítaného textu, vyhľadať informácie - Použiť účelové vety s jedným podmetom - Diskutovať na tému „Cestovanie, dovolenka“ - Použiť slovnú zásobu – počasie - Vyjadriť návrh pomocou „shall“ a „let“ - Napísať pohľadnicu z prázdnin
XII. Skúsenosti a zážitky	19	- Vypočítať a podať informáciu - Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti - Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	- Predprítomný jednoduchý čas - Trpné prídavia sloves - Použitie „ever / never / just / yet“ - Frázové slovesá tvorené s „take“ a „get“	- Krajiny, mestá a miesta - Cestovanie a doprava - Človek a spoločnosť	- Použiť predprítomný jednoduchý čas - Vypracovať úlohy na základe vypočítaného a prečítaného textu, vyhľadať informácie - Diskutovať na tému „Cestovanie v dopravných prostriedkoch“ - Použiť frázové slovesá tvorené s „take“ a „get“

III. ROČNÍK

Rozsah		ROZPIS UČIVA PREDMETU: ANGLICKÝ JAZYK			3 hodiny týždenne, spolu 90 hodín
		Obsah			
TC	Počet	Spôsobilosti	Jazykové prostriedky	Téma	Výchovno - vzdelávací cieľ
Slovné druhy	12	- Vyjadriť svoju schopnosť - Korešpondovať - Porozprávať niečo - Vypracovať prezentáciu/ prednášku	Slovné druhy - Podstatné mená – počítateľnosť, jedno a viacslovnosť, rod, číslo, genitív - Anglické členy – neurčitý, určitý, nulový - Prídavné mená – typy a ich pozícia vo vete, ich tvorba, stupňovanie - Zámená – typy, ich pozícia vo vete - Príslovky – typy a ich postavenie vo vete, ich tvorba - Slovesá – plnovýznamové, pomocné, modálne, slovesné vzorce, frázové slovesá - Predložky - typy - Spojky – priraďovacie a podrad'ovacie	Všetky témy	- Aplikovať špecifiká používania podstatných mien - Aplikovať špecifiká používania anglických členov - Aplikovať špecifiká používania prídavných mien - Aplikovať špecifiká používania zámen - Aplikovať špecifiká používania prísloviek - Aplikovať špecifiká používania sloves - Aplikovať špecifiká používania predložiek - Aplikovať špecifiká používania spojok
Vyjadrenie prítomných činností a stavov	9	- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým - Telefonovať - Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus - Zúčastniť sa na diskusii/ Argumentovať	Vyjadrenie prítomných činností a stavov - Prítomný jednoduchý a priebehový čas - Predprítomný jednoduchý a priebehový čas - Statické a dynamické slovesá - Modálne slovesá – prítomnosť	Všetky témy	- Aplikovať použitie prítomných časov - Aplikovať použitie predprítomných časov - Aplikovať špecifiká statických a dynamických sloves - Aplikovať použitie modálnych sloves v prítomnosti
Vyjadrenie minulých činností a stavov	11	- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti - Porozprávať niečo - Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadrenie minulých činností a javov - Minulý jednoduchý a priebehový čas - Predprítomný jednoduchý čas - Modálne slovesá – minulosť	Všetky témy	- Aplikovať použitie minulých časov - Aplikovať použitie predprítomných časov - Aplikovať použitie modálnych sloves v minulosti

Vyjadrenie budúcich činností a stavov	7	• Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti • Vyjadriť očakávania a reagovať na ne • Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadrenie budúcich činností a javov • Prítomný jednoduchý a priebežový čas • Konštrukcia „be going to“ • Budúci jednoduchý čas • Modálne slovesá – budúcnosť • Vyjadrenie predvídania	Všetky témy	• Aplikovať použitie prítomných časov • Aplikovať konštrukciu „be going to“ • Aplikovať použitie budúcich časov • Aplikovať použitie modálnych slovies v budúcnosti • Vyjadriť predvídanie
T1 Rodina a spoločnosť	10	• Nadviazať kontakt • Vymeniť si názory, komunikovať s niekým • Korešpondovať • Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Javy: • Gramatické • Lexikálne • Sémantické • Fonologické	Rodina a spoločnosť • Rodina – vzťahy v rodine • Vzťahy medzi ľuďmi • Národnosť/štatná príslušnosť • Tlačivá, dokumenty • Vzťahy medzi ľuďmi • Náboženstvo	• Použiť základnú terminológiu k téme • Diskutovať o obsahu textu • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie • Diskutovať na vybrané témy • Napísať list priateľovi • Napísať životopis
T2 Domov a bývanie	10	• Vybrať svoj názor • Vyjadriť svoju vôľu • Vybrať si z ponúkaných možností	Javy: • Gramatické • Lexikálne • Sémantické • Fonologické	Domov a bývanie • Môj dom/byt • Zariadenie bytu • Domov a jeho okolie • Bývanie v meste a na vidieku • Spoločnosť a životné prostredie • Spoločnosť a jej životný štýl	• Použiť základnú terminológiu k téme • Diskutovať o obsahu textu • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie • Diskutovať na vybrané témy • Opísať miesto (dom/byt/domov)
T3 Šport	10	• Porozprávať niečo • Vnímať a prejavovať svoje city • Vyjadriť svoju vôľu	Javy: • Gramatické • Lexikálne • Sémantické • Fonologické	Šport • Druhy športu: zimné, letné, individuálne, kolektívne • Športové disciplíny • Význam športu pre rozvoj osobnosti • Nové trendy v športe • Fair play v športe	• Použiť základnú terminológiu k téme • Diskutovať o obsahu textu • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie • Diskutovať na vybrané témy • Opísať športovú udalosť
T4 Obchod a služby	10	• Telefonovať • Nadviazať kontakt • Vymieňať si názory, komunikovať s niekým • Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Javy: • Gramatické • Lexikálne • Sémantické • Fonologické	Obchod a služby • Nákupné zariadenia • Pošta a telekomunikácie • Druhy a spôsoby nákupu a platenia • Hotely a hotelové služby • Centrá krásy a zdravia • Kultúra nakupovania a služieb	• Použiť základnú terminológiu k téme • Diskutovať o obsahu textu • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie • Diskutovať na vybrané témy • Napísať sťažnosť/reklamáciu/poďakovanie
T5 Doprava a cestovanie	10	• Porozprávať niečo • Telefonovať • Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Javy: • Gramatické • Lexikálne • Sémantické • Fonologické	Doprava a cestovanie • Dopravné prostriedky • Osobná doprava • Príprava na cestu/ cestovanie • Turistika a cestovný ruch • Problémy cestných,	• Použiť základnú terminológiu k téme • Diskutovať o obsahu textu • Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie • Diskutovať na vybrané témy • Napísať kompozíciu s vyjadrením vlastného názoru a pocitov

			železničných a leteckých sietí	
--	--	--	--------------------------------	--

Učebné osnovy

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý
Kód a názov učebného odboru	6444 H čašník, servírka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu etická výchova sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov pre učebné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa stredné odborné vzdelanie.

Cieľom povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa pri plnení cieľa sa využíva primárne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha k osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia...), ako aj podpora mentálnej hygieny. Podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, na pracovisku a k spoločenským skupinám. Získajú kompetencie samostatne a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti sexuálneho správania. Budú pripravení rešpektovať profesionálnu etiku založenú na úcte a zodpovednosti voči a úcte k zákazníčkovi (odberateľovi).

CIELE PREDMETU

Žiaci:

nadobudnú komunikačné spôsobilosti ako sú prezentácia vlastných názorov, vedenie dialógu, diskusie, kultivované vyjadrovanie citov potrebné na vzájomné spolužitie, rozvinú sebaocenenie a sebaovládanie, uznajú za vyššiu hodnotu život človeka a všetko čo ho rozvíja, pochopia pravidla vzájomného spolužitia rodiny, naplánujú si aktívnu participáciu na živote svojej rodiny, preberajú zodpovednosť za svoje rozhodnutia, akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr, pochopia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, sexu, médií, osvoja si poznanie metód regulácie počatia, porozumejú hodnotám priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, pochopia riziká spojené s predčasným sexuálnym životom, osvoja si rešpektovanie etických zásad v práci.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Obsahové štandardy

KOMUNIKÁCIA

Obsahový štandard

dialóg, diskusia, empatia v komunikácii

rozhovor, pravidlá vedenia rozhovoru
city a pocity, spôsob vyjadrenia citov

DOBRÉ VZŤAHY V RODINE

Obsahový štandard

rodinné pravidlá, spoločný priestor, intimita
odpúšťanie, empatia, zdieľanie a blízkosť
pomoc, špecifiká členov rodiny – otec, matka, súrodenec, starý rodič, širšia rodina
funkcie rodiny, komunikácia v rodine
rodinné dedičstvo, zvyky, kultúra, jedinečnosť

DOSTOJNOSŤ ĽUDSKEJ OSOBY

Obsahový štandard

sebaúcta, sebaovládanie rešpekt voči iným
princíp jedinečnosti, neopakovateľnosti a nenahradiťelnosti ĽO
akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo svetonázore, sexuálnej orientácii, zvykoch, kultúre

ETIKA SEXUÁLNEHO ŽIVOTA

Obsahový štandard

počatie života, prenatálny život, embryo
fyzologická a emocionálna príťažlivosť opačných pohlaví
predčasný sex
etika sexuálneho života
promiskuita, pohlavné choroby, AIDS
regulácia počatia, metódy antikoncepcie, prirodzené metódy regulácie počatia

ETIKA PRÁCE

Obsahový štandard

profesijná etika, zodpovednosť, šetrnosť, ochota, úcta, vytrvalosť, trpezlivosť, loajalita
etický kódex zamestnanca

Výkonové štandardy

KOMUNIKÁCIA

Výkonový štandard

dokážu začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie
vyjadrujú kultivovane svoje city

DOBRÉ VZŤAHY V RODINE

Výkonový štandard

aplikujú základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine
participujú pozitívne na živote rodiny

DOSTOJNOSŤ ĽUDSKEJ OSOBY

Výkonový štandard

preukazujú sebaúctu v bežných situáciách
vysvetlia dôvody rešpektu voči ľudskej osobe

ETIKA SEXUÁLNEHO ŽIVOTA

Výkonový štandard

vymenujú zásady etiky sexuálneho života
vysvetlia tri metódy regulácie počatia
rozpoznávajú príčiny a dôsledky pohlavných chorôb

hovorí úctivo o otázkach sexuality
prejavujú rozvahu pri nadväzovaní intímnych vzťahov

ETIKA PRÁCE

Výkonový štandard

uvedú príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca
rešpektujú pravidlá „fair play“ pri spoločnej práci v škole
vyriešia jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi (odberateľovi práce)

KOMPETENCIE

V predmete etická výchova rozvíjame nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;
vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;
napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;
prístupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;
chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;

vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
 odovzdať svoju prácu načas;
 pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;
 identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;
 preukázať, že rozmyšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:
 zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhladiť od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;
 diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto;
 porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;
 vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostrážiti a prečo sa majú chrániť pred propagandou;
 kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Podnikateľská kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:
 prijímať finančné rozhodnutia týkajúce sa nákladov a hodnoty

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:
 nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;
 vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;
 poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.

Vo vyučovacom predmete etická výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo,) tak, aby každý každému porozumel,

vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,

kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),

správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,

osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,

hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie),

vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,

hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,

posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,

korigovať nesprávne riešenia problému,

používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Literatúra

Vargová, J., Miedzgová, J.: Základy etiky. SPN: Bratislava, 1994. ISBN 978-80-10-01203-9.

Lencz, L., Krížová, O. : Metodický materiál k predmetu Etická výchova. Prešov: MPC, 2004.

Mistrík, E.: Základy estetiky a etikety. Bratislava: SPN, 1994.

Košč, M.: Základy psychológie. Bratislava: SPN 1994. ISBN 80-08-03201-4.

Kubičková, G., Prevendárová, J.: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy. Bratislava: SNP, 1995. ISBN 80-08-000062-7.

Didaktická technika

PC, tabuľa, dataprojektor, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

Publikácia „Vieme, že“, pracovný zošit, odborná literatúra, DVD, CD, Ústava SR, dokumenty upravujúce ľudské práva, slovníky, encyklopédie

Ďalšie zdroje

Internet

HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

ústna odpoveď

neštandardizované testy, testy voľných odpovedí

písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov

referáty, projekty, cvičenia

Formy priebežného hodnotenia:

Ústne skúšanie

Ústne skúšanie prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Hodnotenie	
10 – 9 bodov	1
8 – 7 bodov	2
6 – 5 bodov	3
4 – 3 body	4
2 – 1 bod	5

Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie: učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín, písomka, neštandardizovaný test.

Súhrnné písomné hodnotenie: učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie: písomka, neštandardizovaný test.

Hodnotenie	
100 % - 85 %	1
84 % - 70%	2
69,9 % - 50%	3
49,9% - 30%	4
29,9 % - 0%	5

Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie alebo v písanej podobe a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci efektívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

a) dodržanie témy

3 body, ak bola téma dodržaná

2 body, ak bola téma čiastočne dodržaná

1 bod, ak nebola dodržaná téma

b) obsah

3 body, bol dostatočný

2 body, bol menej dostatočný

1 bod, bol nedostatočný

c) spôsob prezentácie

3 body, ak prezentuje obsah samostatne, súvislo, ovláda tému a obsah

2 body, ak prezentuje obsah s menšími nedostatkami alebo ho číta

1 bod, ak nesúvislo prezentuje aj pomocou textu.

Hodnotenie	
9b – 8b	1
7b – 6b	2
5b – 4b	3
3b – 2b	4
1b – 0b	5

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp.za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Informačné-receptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie ukážka	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Komunikácia	4	-	-	-	-	x	x	x	X	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Dobré vzťahy v rodine	11	-	-	-	-	x	x	x	X	x	x	x		x		x	x	x	x
Dôstojnosť ľudskej osoby	6	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x		X	x	x	x	x	x	x
Etika sexuálneho života a	9	-	-	-	-	x	x	x	X	x	x	x		x			x	x	x
Etika práce	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x		x			x	x	x	x
SPOLU	33	-	-	-	-														

ROČNÍK: prvý

učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Etická výchova				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Komunikácia	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rozhovor, pravidlá vedenia rozhovoru Empatia v komunikácii Diskusia a jej pravidlá City, pocity, spôsob vyjadrenia citov		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Dokázať začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie. Vyjadriť kultivovane svoje city.	Dokázal/a začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie. Vyjadril/a kultivovane svoje city.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Dobré vzťahy v rodine	11		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rodina, funkcie rodiny Typy rodinnej výchovy Životný cyklus rodiny Rodinné pravidlá, spoločný priestor, intimita Odpúšťanie, empatia, zdieľanie a blízkosť Participácia členov na život rodiny Komunikácia v rodine Rodinné dedičstvo, zvyky, kultúra Právna úprava manželských a rodinných vzťahov Rodičovské práva a povinnosti Poradenstvo pre jednotlivca, pár a rodinu		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Aplikovať základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine. Participovať pozitívne na živote rodiny.	Aplikoval/a základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine. Participoval/a pozitívne na živote rodiny.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test
Dôstojnosť ľudskej osoby	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Človek a ľudské práva Pôvod dôstojnosti ľudskej osoby Princíp jedinečnosti, neopakovateľnosti, nenahradiť ľudskej osoby Sebaúcta, sebaovládanie, rešpekt voči iným Akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo svetonázore a sexuálnej orientácii		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Preukázať sebaúctu v bežných situáciách. Vysvetliť dôvody rešpektu voči ľudskej osobe.	Preukázal/a sebaúctu v bežných situáciách. Vysvetlil/a dôvody rešpektu voči ľudskej osobe.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test Monitoring Projekt

Akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo zvykoch a kultúre						
Etika sexuálneho života	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Etika sexuálneho života Regulácia počatia Metódy antikoncepcie, prirodzené metódy regulácie počatia Prenatálny život, embryo Fyziologická a emocionálna príťažlivosť opačných pohlaví Predčasný sex Etika sexuálneho života, promiskuita Príčiny a dôsledky pohlavných chorôb Pohlavné choroby, AIDS		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Vymenovať zásady etiky sexuálneho života. Vysvetliť tri metódy regulácie počatia. Rozpoznať príčiny a dôsledky pohlavných chorôb. Hovoriť úctivo o otázkach sexuality. Prejaviť rozvahu pri nadväzovaní intímnych vzťahov.	Vymenoval/a zásady etiky sexuálneho života. Vysvetlil/a tri metódy regulácie počatia. Rozpoznal/a príčiny a dôsledky pohlavných chorôb. Hovoril/a úctivo o otázkach sexuality. Prejavil/a rozvahu pri nadväzovaní intímnych vzťahov.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Etika práce	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Človek a práca, etický kódex zamestnanca Profesijná etika, zodpovednosť, šetrnosť, ochota, úcta, vytrvalosť, trezivosť, lojalita zamestnanca Pravidlá „fair play“ pri práci		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Uviesť príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca. Rešpektovať pravidlá „fair play“ pri spoločnej práci v škole. Vyriešiť jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi (odberateľovi práce).	Uviedol/a príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca. Rešpektoval/a pravidlá „fair play“ pri spoločnej práci v škole. Vyriešil/a jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi (odberateľovi práce).	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test

Učebné osnovy

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý
Kód a názov učebného odboru	6444 H čašník, servírka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova sa vyučuje podľa učebných plánov a učebných osnov, ktoré schvaľuje Konferencia biskupov Slovenska po vyjadrení Ministerstva školstva SR.

Úlohou povinne voliteľného predmetu náboženská výchova je podporovať hodnotovú orientáciu žiakov tak, aby bola prínosom pre ich osobnostný a sociálny rozvoj. Predmet ponúka prístup k biblickému posolstvu a kresťanskej tradícii a tým rozvíja a podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania.

Náboženská výchova nevyžaduje prijatie viery, ale garantuje autenticitu výučby náboženstva, ktoré sa odovzdáva ako katolícke. Z toho vyplýva, že ciele a obsah tohto predmetu sú určené katolíckou cirkvou.

Náboženská výchova má predovšetkým formatívny charakter a napomáha rozvoju kľúčových kompetencií (kompetencie k učeniu sa, kompetencie k riešeniu problémov, komunikačné kompetencie, sociálne a interpersonálne kompetencie, existenciálne kompetencie) žiakov. Výchovný proces je prispôsobený kognitívnemu a psychosociálnemu vývinu adolescentov a využíva aktívne metódy výučby.

Povinne voliteľný predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

si osvoja postoj hľadania zmyslu a transcendentnosti človeka,
rozvíjajú svoju religiozitu na základe poznania viery Cirkvi,
pristupujú tvorivo a zodpovedne k riešeniu aktuálnych etických problémov na základe učenia Cirkvi,
vedia obhájiť trvácú hodnotu biblického posolstva v ľudskej kultúre,
nadobudnú identitu otvorenú na "inakosť", schopnú viesť dialóg,
poznajú historické súvislosti európskeho kresťanstva,
zaujímú vlastné stanovisko k inými konfesiám, náboženstvám a svetonázorom,
zhodnotia potrebu náboženstva pre svoj život,
dozrievajú v hodnotách, ktoré sú v súlade s evanjeliom a smerujú k všeobecnému dobru.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Obsahové štandardy

HLADANIE CESTY

Obsahový štandard

zmysel života

trojrozmernosť človeka: telo, duša, duch

komunikácia a jej formy

náboženstvo

svetové náboženstvá a medzináboženský dialóg

BOH V ĽUDSKOM TELE

Obsahový štandard

Zjavenie a Sväté písmo

Zjavenie Boha v biblických dejinách

viera

Dekalóg

formovanie svedomia

BYŤ ČLOVEKOM

Obsahový štandard

ľudská osoba

pôvod dôstojnosti človeka v jeho stvorení

historickosť Ježiša Krista

ponímanie Ježiša Krista v evanjeliách

Ježišovo Božstvo

Panna Mária Ježišova Matka

NA CESTE K OSOBNOSTI ŠANCE A RIZIKÁ

Obsahový štandard

osobnosť

vývoj osobnosti

závislosti

médiá – 8. Božie prikázanie

hriech

sviatosť zmierenia

čnosť

BOH A ČLOVEK

Obsahový štandard

vzťahy

Najsvätejšia Trojica

Cirkev

sviatosti – uvedenie do kresťanského života

ČLOVEK V SPOLOČENSTVE

Obsahový štandard

Boží obraz človeka ako muža a ženy

sexualita ako dar a úloha v živote človeka

priateľstvo, zamilovanosť, láska

povolanie – manželstvo, kňazstvo a zasvätený život

zmysel slávenia kresťanskej nedele

MOJE HODNOTY

Obsahový štandard

hodnoty

hierarchia hodnôt
životný štýl

HODNOTY ŽIVOTA

Obsahový štandard
stvorenie sveta
veda a viera
hodnota života – ochrana života (5. Božie prikázanie)
rodina (4. Božie prikázanie)
životné prostredie

ŠÍRENIE KREŠŤANSKÝCH HODNOT V EURÓPE

Obsahový štandard
Cirkev a jej znaky
autorita a hierarchia v Cirkvi
kresťanské korene Európy
kríza hodnôt súčasnej Európy
iné kresťanské cirkvi
ekumenizmus

KREŠŤANSKÉ HODNOTY V SPOLOČNOSTI

Obsahový štandard
človek a jeho vzťah k spoločnosti
sociálna náuka Cirkvi
vzťah Cirkvi a štát
siedme Božie prikázanie

PRAMENE PLNOHODNOTNÉHO ŽIVOTA

Obsahový štandard
prvenstvo Boha v ľudskom živote
modlitba
svätá omša – vrchol a prameň života s Bohom
sviatosti, ich vplyv na život
modloslužba
sekty

PLNOSŤ ŽIVOTA

Obsahový štandard
význam utrpenia
sviatosť pomazania chorých
eschatológia – smrť, osobný súd, nebo, peklo očistec, posledný súd, vzkriesenie
reinkarnácia

Výkonové štandardy

HĽADANIE CESTY

Výkonový štandard
ocenia dôležitosť správnej komunikácie pre medziľudské vzťahy a jej foriem,
charakterizujú trojrozmernosť človeka,
posúdia význam hľadania zmyslu života človekom v kontexte kresťanského učenia,
zdôvodnia potrebu náboženstva,
rozlíšia prirodzené náboženstvo a zjavené náboženstvo,
vyjadria postoj katolíckej cirkvi k svetovým náboženstvám.

BOH V ĽUDSKOM TELE**Výkonový štandard**

definujú Sväté písmo a pojem Božieho zjavenia,
opíšu dejiny Izraela ako dejiny spásy,
poukážu na vieru ako na odpoveď Bohu,
uvedú iné príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom,
opíšu odovzdanie Dekalógu Mojžišovi,
zdôvodnia potrebu formovania svedomia a jeho vplyv na morálne rozhodnutia.

BYŤ ČLOVEKOM**Výkonový štandard**

obhája dôstojnosť ľudskej osoby,
opíšu obdobie, krajinu späť so životom Ježiša Krista,
obhája historickosť a Božstvo Ježiša Krista,
vyjadria stručne tajomstvo osoby Ježiša Krista podľa učenia Cirkvi,
vysvetlia dôležitosť zmŕtvychvstania pre kresťanstvo,
charakterizujú úlohu a postavenie Ježišovej Matky.

NA CESTE K OSOBNOSTI ŠANCE A RIZIKÁ**Výkonový štandard**

uvedú príklady zrelej osobnosti,
zdôvodnia negatívne vplyvy na dozrievanie osobnosti ako napr. drogy, gamblerstvo...,
charakterizujú obsah 8. Božieho prikázania, vplyv médií, reklám na život človeka,
vysvetlia pojem hriech,
rozlíšia ľahký a ťažký hriech,
opíšu časti sviatosti zmierenia,
zdôvodnia zmysel osobného prijímania tejto sviatosti.

BOH A ČLOVEK**Výkonový štandard**

vysvetlia súvis medzi zmyslom života a hodnotou vzťahov,
opíšu chápanie kresťanskej náuky o Najsvätejšej Trojici,
poukážu na Cirkev ako na spoločenstvo vzťahov s Bohom i s ľuďmi,
charakterizujú krst, birmovanie, eucharistiu.

ČLOVEK V SPOLOČENSTVE**Výkonový štandard**

opíšu význam stvorenia človeka ako muža a ženy,
definujú sexualitu ako bohatstvo každého človeka,
vymenujú najbežnejšie príklady neusporiadaných spôsobov sexuálneho správania človeka a jeho vplyv na osobu i rodinu,
diskutujú o hodnotách, ktoré chráni 6. a 9. Božie prikázanie,
vysvetlia poslanie jednotlivých povolání a ich prínos pre seba, cirkev a spoločnosť,
zdôvodnia kresťanské slávenie nedele a sviatkov (3. Božie prikázanie).

MOJE HODNOTY**Výkonový štandard**

vymenujú rôzne druhy hodnôt,
ocenia lásku ako najvyššiu hodnotu,
porovnávajú na konkrétnych príkladoch rôzne životné štýly.

HODNOTY ŽIVOTA**Výkonový štandard**

opíšu historické pozadie vzniku správy o stvorení sveta a človeka v Svätom Písme,
vyjadria vzťah medzi vedou a vierou,
prepoja ekologické myslenie s biblickou správou o stvorení sveta a človeka,
ocenia význam sviatosti manželstva pre vznik rodiny,
zdôvodnia úlohu štátu a cirkvi pri ochrane rodiny a jej morálnych hodnôt,
vymenujú najväčšie ohrozenia rodiny v súčasnosti.

ŠÍRENIE KREŠŤANSKÝCH HODNOT V EURÓPE**Výkonový štandard**

definujú Cirkev a jej základné znaky,
vysvetlia základnú organizačnú štruktúru Cirkvi,
zdôvodnia odvolávanie sa na kresťanské korene Európy,
diskutujú o pozitívnych a negatívnych javoch v súčasnej Európe,
charakterizujú iné kresťanské Cirkvi,
interpretujú pojem ekumenizmus a jeho prejavy v dnešnom svete.

KREŠŤANSKÉ HODNOTY V SPOLOČNOSTI**Výkonový štandard**

zdôvodnia pozitívny vzťah človeka k spoločnosti,
vymenujú princípy sociálnej náuky Cirkvi,
opíšu úlohu Cirkvi v štáte a v politike,
diskutujú o potrebe účasti na voľbách,
sformulujú pozitívny význam 7. Božieho prikázania pre spoločnosť,
uvedú príklady na previnenia proti tomuto prikázaniu.

PRAMENE PLNOHODNOTNÉHO ŽIVOTA**Výkonový štandard**

zvážia význam prvenstva Boha v osobnom živote (1. Božie prikázanie),
zdôvodnia potrebu modlitby pre svoj život,
vysvetlia význam sviatostného života pre svoj duchovný život,
opíšu moderné spôsoby modloslužby,
vymenujú základné negatívne vplyvy sekty na človeka a spoločnosť.

PLNOSŤ ŽIVOTA**Výkonový štandard**

uvedú príklady zo Svätého Písma o pozitívnom znášaní utrpenia,
obhájajú hodnotu ľudského života až do prirodzenej smrti,
diskutujú o posledných veciach človeka,
porovnávajú tri základné stavy po smrti – nebo, peklo, očistec,
popíšu rozdiel medzi vierou v reinkarnáciu a vzkriesením,
odporúčajú prijímanie sviatosti pomazania chorých.

KOMPETENCIE

V predmete náboženská výchova rozvíjame nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;

pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;
vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;
napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;
prístupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;
chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;
vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
odovzdať svoju prácu načas;
pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;
identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;
preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;
diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto;
porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;
vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostrážiti a prečo sa majú chrániť pred propagandou;
kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Podnikateľská kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

prijímať finančné rozhodnutia týkajúce sa nákladov a hodnoty

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;

vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;

poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji aj týchto kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

1. kompetencie k učeniu sa

Žiak

vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie,

kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich,

rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje,

náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied,

prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote,

udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, t. j. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti.

2. kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému,

samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu,

kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi,

robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov,

chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetónázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom,

postoj vzájomnej tolerance vníma ako základnú zásadu vlastného konania.

3. komunikačné kompetencie

Žiak

formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane,

účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje,

využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu,

využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi,

objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

4. sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce,

podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada,

prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj, ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba.

5. občianske kompetencie

Žiak

rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo, prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít, uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie, vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti, rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty, je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti, odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu, uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných, chápe základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie, rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia.

6. pracovné kompetencie

Žiak

dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov, je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny, prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet.

7. existenciálne kompetencie

Žiak

žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti, osvojí si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nové životné ciele, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života, objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera, objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie, rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbkku, vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka, vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj, je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Literatúra

Metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník stredných škôl „Vzťahy a zodpovednosť“, vydaný Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi.

Metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre druhý ročník stredných škôl „Hodnoty a rozhodnutia“, vydaný Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi.

Didaktická technika

Dataprotektor, tabuľa, PC, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

Prípadové štúdie, pracovné listy - Spolok sv. Vojtecha, odborná literatúra: časopisy, knihy, DVD, CD, ikony, obrazy, Biblia, Katechizmus Katolíckej cirkvi, biblické mapy

Ďalšie zdroje

Internet

HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

ústna odpoveď

neštandardizované testy, testy voľných odpovedí

písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov

referáty, projekty, cvičenia

Formy priebežného hodnotenia:

Ústne skúšanie

Ústne skúšanie prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Hodnotenie	
10 – 9 bodov	1
8 – 7 bodov	2
6 – 5 bodov	3
4 – 3 body	4
2 – 1 bod	5

Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie

- učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín, písomka, neštandardizovaný test.

Súhrnné písomné hodnotenie

- učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie: písomka, neštandardizovaný test.

Hodnotenie	
100 % - 85 %	1
84 % - 70%	2
69,9 % - 50%	3
49,9% - 30%	4
29,9 % - 0%	5

Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie alebo v písanej podobe a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci efektívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

a) dodržanie témy

3 body, ak bola téma dodržaná

2 body, ak bola téma čiastočne dodržaná

1 bod, ak nebola dodržaná téma

b) obsah

3 body, bol dostatočný

2 body, bol menej dostatočný

1 bod, bol nedostatočný

c) spôsob prezentácie

3 body, ak prezentuje obsah samostatne, súvislo, ovláda tému a obsah

2 body, ak prezentuje obsah s menšími nedostatkami alebo ho číta

1 bod, ak nesúvislo prezentuje aj pomocou textu.

Hodnotenie	
9b – 8b	1
7b – 6b	2
5b – 4b	3
3b – 2b	4
1b – 0b	5

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp.za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1.ročník	-	-	-	-	Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie ukážka,	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Hľadanie cesty	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x	x
Boh v ľudskom tele	4	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x
Byť človekom	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x	x
Na ceste k osobnosti – šance a riziká	2	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x		x			x	x	x
Boh a človek	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x	x
Človek v spoločensve	2	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x
Moje hodnoty	1	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x
Hodnoty života a lásky	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x		x			x	x	x
Šírenie kresťanských hodnôt v Európe	5	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x	x
Kresťanské hodnoty v spoločnosti	2	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x
Pramene plnohodnotného života	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x	x
Plnosť života	2	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x
SPOLU	33	-	-	-	-														

ROČNÍK: prvý

učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU:Náboženská výchova

1 hodina týždenne, spolu 33vyučovacích hodín

Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Hľadanie cesty	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Oboznámenie s hodnotením a klasifikáciou. Naše cesty sa spojili. Komunikácia Trojrozmernosť človeka Zmysel života		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Oceniť dôležitosť správnej komunikácie pre medziľudské vzťahy a jej foriem. Charakterizovať trojrozmernosť človeka. Posúdiť význam hľadania zmyslu života človekom v kontexte kresťanského učenia. Zdôvodniť potrebu náboženstva. Rozlíšiť prirodzené náboženstvo a zjavené náboženstvo. Vyjadriť postoj katolíckej cirkvi k svetovým náboženstvám.	Ocenil/a dôležitosť správnej komunikácie pre medziľudské vzťahy a jej foriem. Charakterizoval/a trojrozmernosť človeka. Posúdil/a význam hľadania zmyslu života človekom v kontexte kresťanského učenia. Zdôvodnil/a potrebu náboženstva. Rozlíšil/a prirodzené náboženstvo a zjavené náboženstvo. Vyjadril/a postoj katolíckej cirkvi k svetovým náboženstvám.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test
Boh v ľudskom tele	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Isť vlastnou cestou – konflikt vo svedomí Božie slovo v ľudskom slove Dekalóg v našom živote Dekalóg v našom živote		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Definovať Sväté písmo a pojem Božieho zjavenia. Opísať dejiny Izraela ako dejiny spásy. Poukázať na vieru ako na odpoveď Bohu. Uviesť iné príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom. Opísať odovzdanie Dekalógu Mojžišovi. Zdôvodniť potrebu formovania svedomia a jeho vplyv na morálne rozhodnutia.	Definoval/a Sväté písmo a pojem Božieho zjavenia. Opísal/a dejiny Izraela ako dejiny spásy. Poukázal/a na vieru ako na odpoveď Bohu. Uviedol/a iné príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom. Opísal/a odovzdanie Dekalógu Mojžišovi. Zdôvodnil (a) potrebu formovania svedomia a jeho vplyv na morálne rozhodnutia.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Byť človekom	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Dôstojnosť osoby Ježiš – Boží syn a syn človeka Ježiš – Boží syn a syn človeka. Panna Mária		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Obhájiť dôstojnosť ľudskej osoby. Opísať obdobie, krajinu spätú so životom Ježiša Krista. Obhájiť historickosť a Božstvo Ježiša Krista. Vyjadriť stručne tajomstvo osoby Ježiša Krista podľa učenia Cirkvi.	Obhájl/a dôstojnosť ľudskej osoby. Opísal/ obdobie, krajinu spätú so životom Ježiša Krista. Obhájl/a historickosť a Božstvo Ježiša Krista. Vyjadril/a stručne tajomstvo	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test

			Vysvetliť dôležitosť zmŕtvychvstania pre kresťanstvo. Charakterizovať úlohu a postavenie Ježišovej Matky.	osoby Ježiša Krista podľa učenia Cirkvi. Vysvetliť/a dôležitosť zmŕtvychvstania pre kresťanstvo. Charakterizoval/ úlohu a postavenie Ježišovej Matky.		
Na ceste k osobnosti – šance a riziká	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Na ceste k osobnosti Deformácia osobnosti		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Uviesť príklady zrelej osobnosti. Zdôvodniť negatívne vplyvy na dozrievanie osobnosti ako napr. drogy, gemblerstvo... Charakterizovať obsah 8. Božieho prikázania, vplyv médií, reklám na život človeka. Vysvetliť pojem hriech. Rozlíšiť ľahký a ťažký hriech. Opísať časti sviatosti zmierenia. Zdôvodniť zmysel osobného prijímania tejto sviatosti.	Uviedol/a príklady zrelej osobnosti. Zdôvodnil/a negatívne vplyvy na dozrievanie osobnosti ako napr. drogy, gemblerstvo... Charakterizoval/a obsah 8. Božieho prikázania, vplyv médií, reklám na život človeka. Vysvetliť/a pojem hriech. Rozlíšil/a ľahký a ťažký hriech. Opísal/a časti sviatosti zmierenia. Zdôvodnil/a zmysel osobného prijímania tejto sviatosti.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test
Boh a človek	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Boh vzťahov Konflikty vo vzťahoch Sviatosti – kontakt Boha s človekom		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Vysvetliť súvis medzi zmyslom života a hodnotu vzťahov. Opísať chápanie kresťanskej náuky o Najsvätejšej Trojici. Poukázať na Cirkev ako na spoločenstvo vzťahov s Bohom i s ľuďmi. Charakterizovať krst, birmovanie, eucharistiu.	Vysvetliť/a súvis medzi zmyslom života a hodnotu vzťahov. Opísal/a chápanie kresťanskej náuky o Najsvätejšej Trojici. Poukázal/a na Cirkev ako na spoločenstvo vzťahov s Bohom i s ľuďmi. Charakterizoval/a krst, birmovanie, eucharistiu.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Človek v spoločenstve	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

Muž a žena – ikona Boha Rizikové sexuálne správanie		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Opísať význam stvorenia človeka ako muža a ženy. Definovať sexualitu ako bohatstvo každého človeka. Vymenovať najbežnejšie príklady neusporiadaných spôsobov sexuálneho správania človeka a jeho vplyv na osobu i rodinu. Diskutovať o hodnotách, ktoré chráni 6. a 9. Božie prikázanie. Vysvetliť poslanie jednotlivých povolání a ich prínos pre seba, cirkev a spoločnosť. Zdôvodniť kresťanské slávenie nedele a sviatkov (3. Božie prikázanie).	Opísal/a význam stvorenia človeka ako muža a ženy. Definoval/a sexualitu ako bohatstvo každého človeka. Vymenoval/a najbežnejšie príklady neusporiadaných spôsobov sexuálneho správania človeka a jeho vplyv na osobu i rodinu. Diskutoval/a o hodnotách, ktoré chráni 6. a 9. Božie prikázanie. Vysvetlil/a poslanie jednotlivých povolání a ich prínos pre seba, cirkev a spoločnosť. Zdôvodnil/a kresťanské slávenie nedele a sviatkov (3. Božie prikázanie).	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test
Moje hodnoty	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Moje hodnoty		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Vymenovať rôzne druhy hodnôt. Oceňovať lásku ako najvyššiu hodnotu. Porovnať na konkrétnych prípadoch rôzne životné štýly.	Vymenoval/a rôzne druhy hodnôt. Ocenil/a lásku ako najvyššiu hodnotu. Porovnal/a na konkrétnych prípadoch rôzne životné štýly.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Projekt
Hodnoty života a lásky	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Človek ako spoločenstvo osôb Manželstvo áno, alebo nie? Nechaj žiť je správna voľba		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Opísať historické pozadie vzniku správy o stvorení sveta a človeka vo Svätom písme. Vyjadriť vzťah medzi vedou a vierou. Prepojiť ekologické myslenie s biblickou správou o stvorení sveta a človeka. Oceňovať význam sviatosti manželstva pre vznik rodiny. Zdôvodniť úlohu štátu a cirkvi pri ochrane rodiny a jej morálnych hodnôt. Vymenovať najväčšie ohrozenia rodiny v súčasnosti.	Opísal/a historické pozadie vzniku správy o stvorení sveta a človeka vo Svätom písme. Vyjadril/a vzťah medzi vedou a vierou. Prepojil/a ekologické myslenie s biblickou správou o stvorení sveta a človeka. Ocenil/a význam sviatosti manželstva pre vznik rodiny. Zdôvodnil/a úlohu štátu a cirkvi pri ochrane rodiny a jej morálnych hodnôt. Vymenoval/a najväčšie ohrozenia rodiny v súčasnosti.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test
Šírenie kresťanských hodnôt	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

v Európe						
Šírenie kresťanských hodnôt v Európe Šírenie kresťanských hodnôt v Európe Je potrebná autorita? Úloha Cirkvi v súčasnej Európe Kríza hodnôt v súčasnej Európe Syntéza života a viery		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Definovať Cirkev a jej základné znaky. Vysvetliť základnú organizačnú štruktúru Cirkvi. Zdôvodniť odvolávanie sa na kresťanské korene Európy. Diskutovať o pozitívnych a negatívnych javoch v súčasnej Európe. Charakterizovať iné kresťanské Cirkvi. Interpretovať pojem ekumenizmus a jeho prejavy v dnešnom svete.	Definoval/a Cirkev a jej základné znaky. Vysvetlil/a základnú organizačnú štruktúru Cirkvi. Zdôvodnil/a odvolávanie sa na kresťanské korene Európy. Diskutoval/a o pozitívnych a negatívnych javoch v súčasnej Európe. Charakterizoval/a iné kresťanské Cirkvi. Interpretoval/a pojem ekumenizmus a jeho prejavy v dnešnom svete.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Kresťanské hodnoty v spoločnosti	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Kresťanské hodnoty v spoločnosti Vzťah Cirkvi – štát		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Zdôvodniť pozitívny vzťah človeka k spoločnosti. Vymenovať princípy sociálnej náuky Cirkvi. Opísať úlohu Cirkvi v štáte a v politike. Diskutovať o potrebe účasti na voľbách. Sformulovať pozitívny význam 7. Božieho prikázania pre spoločnosť. Uviesť príklady na previnenia proti tomuto prikázaniu.	Zdôvodnil/a pozitívny vzťah človeka k spoločnosti. Vymenoval/a princípy sociálnej náuky Cirkvi. Opísal/a úlohu Cirkvi v štáte a v politike. Diskutoval/a o potrebe účasti na voľbách. Sformuloval/a pozitívny význam 7. Božieho prikázania pre spoločnosť. Uviedol/a príklady na previnenia proti tomuto prikázaniu.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát
Pramene plnohodnotného života	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Pramene plnohodnotného života – sviatosti Modlitba – Otče náš a môj život Zázrak – kúzlo, alebo trik? Sekty, modloslužba		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Zvážiť význam prvenstva Boha v osobnom živote (1. Božie prikázanie). Zdôvodniť potrebu modlitby pre svoj život. Vysvetliť význam sviatostného života pre svoj duchovný život. Opísať moderné spôsoby modloslužby. Vymenovať základné negatívne vplyvy sekty na človeka a spoločnosť	Zvážil/a význam prvenstva Boha v osobnom živote (1. Božie prikázanie). Zdôvodnil/a potrebu modlitby pre svoj život. Vysvetlil/a význam sviatostného života pre svoj duchovný život. Opísal/a moderné spôsoby modloslužby. Vymenoval/a základné negatívne vplyvy sekty na človeka a spoločnosť	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát

Plnosť života	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Právo na smrť alebo právo na dôstojné umieranie? Utrpenie, smrť. Posmrtný život		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Uviesť príklady zo Svätého písma o pozitívnom znášaní utrpenia. Obhájiť hodnotu ľudského života až do prirodzenej smrti. Diskutovať o posledných veciach človeka. Porovnať tri základné stavy po smrti – nebo, peklo, očistec. Popísať rozdiel medzi vierou v reinkarnáciu a vzkriesením. Odporučiť prijímanie sviatosti pomazania chorých.	Uviedol/a príklady zo Svätého písma o pozitívnom znášaní utrpenia. Obhájiť/a hodnotu ľudského života až do prirodzenej smrti. Diskutoval/a o posledných veciach človeka. Porovnal/a tri základné stavy po smrti – nebo, peklo, očistec. Popísal/a rozdiel medzi vierou v reinkarnáciu a vzkriesením. Odporučil/a prijímanie sviatosti pomazania chorých.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring

Učebné osnovy

Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý
Kód a názov učebného odboru	6444 H čašník, servírka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu občianska náuka sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov pre učebné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa stredné odborné vzdelanie.

Predmet občianska náuka je koncipovaný tak, aby svojim obsahom pomáhal žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Oboznamuje žiakov so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti.

Predmet občianska náuka reaguje na prierezové témy – multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, výchova k zdraviu a tvorba projektu a prezentačné zručnosti. Na hodinách rozvíjame u žiakov finančnú a čitateľskú gramotnosť.

CIELE PREDMETU

Žiaci

sa oboznámiť so základnými ľudskými hodnotami a ich vzťahom k spoločenským normám ako aj s aktuálnymi problémami súčasnej spoločnosti,
 charakterizujú spôsoby komunikácie v sociálnych vzťahoch,
 sa učia chápať svoje miesto v spoločnosti, možnosti rozvoja a uplatnenia vlastnej osobnosti,
 identifikujú dôsledky predsudkov a nerešpektovania kultúrnych odlišností príslušníkov rôznych spoločenských skupín,
 osvoja si základné vedomosti o poslaní štátu a práva, občianskej spoločnosti,
 zoznámia sa so základnými právami a povinnosťami občanov,
 sa oboznámiť s prostriedkami ochrany spoločenských hodnôt v SR a vo svete,
 spoznajú základné právne dokumenty, zakotvujúce ľudské práva a slobody,
 majú možnosť poznať možnosti aktívnej participácie občana na chode spoločnosti.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Obsahové štandardy

SOCIÁLNE VZŤAHY V SPOLOČNOSTI

Obsahový štandard

socializácia, etapy, priebeh

sociálny status

sociálne roly

základné ľudské hodnoty

spoločenské hodnoty

kultúra

kultúrna tolerancia a intolerancia

ČLOVEK – OBČAN

Obsahový štandard

občianska spoločnosť

princípy demokratického riadenia spoločnosti

právny štát

základné práva a povinnosti občanov

Ústava Slovenskej republiky

participácia občana na chode spoločnosti

verejná správa

samospráva

volebný systém v SR

ĽUDSKÉ PRÁVA A ZÁKLADNÉ SLOBODY

Obsahový štandard

ľudské a občianske práva a slobody

generácie ľudských práv

podstata a zmysel ľudských práv a slobôd

Všeobecná deklarácia ľudských práv

Dohovor o právach dieťaťa

analýza ľudských práv

oprávnenia a povinnosti jednotlivcov

OCHRANA SPOLOČENSKÝCH HODNOT A SLOBOD

Obsahový štandard

orgány ochrany práv a slobôd v SR – polícia, advokácia, súdy, notárstvo, mediácia

prostriedky ochrany práv a slobôd v Európe a vo svete – OSN, RE, Európsky súd pre ľudské práva

práva slúžiace na ochranu spotrebiteľa

Výkonové štandardy

SOCIÁLNE VZŤAHY V SPOLOČNOSTI

Výkonový štandard

vysvetlia potrebu socializácie ľudskej bytosti

popíšu svoje sociálne roly v súčasnosti a budúcnosti

rozlíšia základné ľudské hodnoty a spoločenské hodnoty

načrtnú vývoj základných ľudských a spoločenských hodnôt v procese socializácie

objasnia podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti

uvedú dôsledky predsudkov a nerešpektovania kultúrnych odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín

ČLOVEK – OBČAN

Výkonový štandard

vysvetlia význam občianstva pre človeka
 charakterizujú podstatu demokracie
 porovnajú na vybraných príkladoch demokratické a nedemokratické formy riadenia spoločnosti
 vysvetlia funkciu ústavy v štáte a oblasti, ktoré upravuje
 objasnia príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky
 porovnajú funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR
 uvedú príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte
 ovládajú praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi
 charakterizujú podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb
 správajú sa zodpovedne - v zmysle hesla „Neznalosť zákona neospravedlňuje“

ĽUDSKÉ PRÁVA A ZÁKLADNÉ SLOBODY

Výkonový štandard

rozlíšia ľudské práva a občianske práva
 vysvetlia poslanie jednotlivých generácií ľudských práv
 dokážu pracovať s textami jednotlivých dokumentov o ľudských právach
 obhája svoje práva a rešpektujú ľudské práva druhých ľudí

OCHRANA SPOLOČENSKÝCH HODNOT A SLOBOD

Výkonový štandard

charakterizujú orgány ochrany práv a slobôd v SR
 charakterizujú prostriedky na ochranu ľudských práv a slobôd v Európe a vo svete
 v prípade porušenia práv spotrebiteľa ovládajú základné praktické postupy na znovunadobudnutie tohto práva

KOMPETENCIE

V predmete občianska náuka rozvíjame nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:
 porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
 pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
 dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
 sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
 začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
 aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
 dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;
 vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ; napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;

prístupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;

chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;

kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;

vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;

odovzdať svoju prácu načas;

pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;

identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;

preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;

diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto;

porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;

vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostražití a prečo sa majú chrániť pred propagandou;

kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Podnikateľská kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

prijímať finančné rozhodnutia týkajúce sa nákladov a hodnoty.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;

vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;

poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.

Vo vyučovacom predmete občianska náuka využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, grafické prostriedky a pod.),
vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
korigovať nesprávne riešenia problému,
používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť efektívne reagovať na zmeny ekonomického prostredia (NŠFG)

naučiť sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
zveľaďovať a chrániť svoj majetok,
porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Spôsobilosť zaujať zodpovedný postoj v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva (VMR)

objasniť žiakom obsah pojmov priateľstvo, láska, manželstvo, rodina, sex
vychovávať žiakov k osobnej a občianskej zodpovednosti a k príprave na manželstvo a rodičovstvo
objasniť sociálne i zdravotné aspekty, motiváciu a voľbu metód plánovaného rodičovstva
pripraviť žiakov na rolu rodiča
zdôrazniť zodpovednosť rodičov za výchovu dieťaťa, význam pozitívneho príkladu a kultivovanej komunikácie

oboznámiť žiakov s priebehom tehotenstva, narodením dieťaťa v úplnej rodine
 upozorniť na problémy súvisiace s predčasným sexuálnym životom a jeho vplyvom na celkový vývin osobnosti
 upozorniť žiakov na následky pohlavnej promiskuity a s tým súvisiaci častý výskyt pohlavných chorôb

Spôsobilosť efektívne rozvíjať čitateľskú gramotnosť
 zúčastňovať sa na sociálnom a kultúrnom živote modernej spoločnosti
 porozumieť a používať písané texty
 schopnosť spracovať informácie z tlačenej a písanej textu a využiť ich pri riešení rôznych situácií každodenného života
 prostredníctvom rôznorodých textov spoznávať aj kultúru slova, rozličné hodnoty
 uvažovať o textoch v spojitosti s bežným životom mimo školy

Spôsobilosť byť demokratickým občanom
 formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
 preukázať vlastnú zodpovednosť za zverenú veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Literatúra

Košč, M.: Základy psychológie. Bratislava: SPN, 1996.
 Sopóci, J., Búzik, B.: Základy sociológie. Bratislava: SPN, 1995.
 Martinská Vavrová, A.: Náuka o spoločnosti. Bratislava: Príroda, 2005.
 Krsková, A., Krátka D.: Základy práva. Bratislava: SPN, 1996.
 Ďurajková, D., Kopecká, H., Vargová, D.: Občianska náuka pre 3. ročník gymnázia. Bratislava: SPN, 2011. ISBN 978-80-10-02052-2.
 Bojnák, Š.: Občianska náuka pre strednú školu. Zošit pre študenta. Bratislava: Orbis Istropolitana, 2021. ISBN 978-80-8120-915-4.

Didaktická technika

PC, tabuľa, dataprojektor, interaktívna tabuľa.

Materiálne vyučovacie prostriedky

Publikácia „Vieme, že“, pracovný zošit, odborná literatúra, DVD, CD, Ústava SR, dokumenty upravujúce ľudské práva, slovníky, encyklopédie

Ďalšie zdroje

Internet

HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

ústna odpoveď

neštandardizované testy, testy voľných odpovedí

písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov

referáty, projekty, cvičenia

Formy priebežného hodnotenia:

Ústne skúšanie

Ústne skúšanie prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Hodnotenie	
10 – 9 bodov	1
8 – 7 bodov	2
6 – 5 bodov	3
4 – 3 body	4
2 – 1 bod	5

Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie: učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín, písomka, neštandardizovaný test.

Súhrnné písomné hodnotenie: učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie: písomka, neštandardizovaný test.

Hodnotenie	
100% - 85%	1
84% - 70%	2
69,9% - 50%	3
49,9% - 30%	4
29,9% - 0%	5

Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie alebo v písanej podobe a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci efektívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

a) dodržanie témy

3 body, ak bola téma dodržaná

2 body, ak bola téma čiastočne dodržaná

1 bod, ak nebola dodržaná téma

b) obsah

3 body, bol dostatočný

2 body, bol menej dostatočný

1 bod, bol nedostatočný

c) spôsob prezentácie

3 body, ak prezentuje obsah samostatne, súvislo, ovláda tému a obsah

2 body, ak prezentuje obsah s menšími nedostatkami alebo ho číta

1 bod, ak nesúvislo prezentuje aj pomocou textu.

Hodnotenie	
9b – 8b	1
7b – 6b	2
5b – 4b	3
3b – 2b	4
1b – 0b	5

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp.za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce	
	1. ročník	2. ročník	3. ročník			Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov
Sociálne vzťahy v spoločnosti	5	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x
Človek – občan	16	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x
Ľudské práva a základné slobody	8	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x
Ochrana spoločenských hodnôt a slobôd	4	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x
SPOLU	33	-	-										

ROČNÍK: prvý učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Občianska náuka				1 hodina týždenne, spolu 33
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov
Sociálne vzťahy v spoločnosti	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:
Proces socializácie Sociálny status, sociálne roly Základné ľudské hodnoty. Spoločenské hodnoty Kultúra. Kultúrna tolerancia a intolerancia Sociálne problémy súčasnosti		Slovenský jazyk a literatúra Náboženská výchova Etická výchova Spoločenská komunikácia	Vysvetliť potrebu socializácie ľudskej bytosti. Popísať svoje sociálne roly v súčasnosti a budúcnosti. Rozlíšiť základné ľudského hodnoty a spoločenské hodnoty. Načrtnúť vývoj základných ľudských a spoločenských hodnôt v procese socializácie. Objasniť podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti. Uviesť dôsledky predsudkov a nerešpektovania kultúrnych odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín.	Vysvetlil/a potrebu socializácie ľudskej bytosti. Popísal/a svoje sociálne roly v súčasnosti a budúcnosti. Rozlíšil/a základné ľudského hodnoty a spoločenské hodnoty. Načrtnol/a vývoj základných ľudských a spoločenských hodnôt v procese socializácie. Objasnil/a podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti. Uviedol/a dôsledky predsudkov a nerešpektovania kultúrnych odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín.
Človek – občan	16		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:
Znaky štátu Formy štátu Politický režim Právny štát Demokracia Ústava Slovenskej republiky Ústava Slovenskej republiky		Slovenský jazyk a literatúra Náboženská výchova Etická výchova Spoločenská komunikácia	Vysvetliť význam občianstva pre človeka. Charakterizovať podstatu demokracie. Porovnať na vybraných príkladoch demokratické a nedemokratické formy riadenia	Vysvetlil/a význam občianstva pre človeka. Charakterizoval/a podstatu demokracie. Porovnal/a na vybraných príkladoch demokratické a nedemokratické formy riadenia

Štátna moc v SR Štátna moc v SR Volebný systém SR Verejná správa Samospráva Základné práva a povinnosti občanov Participácia občana na chode spoločnosti Zákony SR – Neznalosť zákona neospravedlňuje Problémy súčasnosti			spoločnosti. Vysvetliť funkciu ústavy v štáte a oblasti, ktoré upravuje. Objasniť príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky. Porovnať funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR. Uviesť príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte. Ovládať praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi. Charakterizovať podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb. Správať sa zodpovedne - v zmysle hesla „Neznalosť zákona neospravedlňuje“.	spoločnosti. Vysvetliť/a funkciu ústavy v štáte a oblasti, ktoré upravuje. Objasnil/a príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky. Porovnal/a funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR. Uviedol/a príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte. Ovládal/a praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi. Charakterizoval/a podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb. Správal/a sa zodpovedne - v zmysle hesla „Neznalosť zákona neospravedlňuje“.
Ludské práva a základné slobody	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:
Filozofia ľudských práv Ľudské a občianske práva a slobody Ústava SR II. hlava Základné práva a slobody Ústava SR II. hlava Základné práva a slobody Generácie ľudských práv Všeobecná deklarácia ľudských práv Dohovor o právach dieťaťa Analýza ľudských práv, oprávnenia a povinnosti jednotlivcov		Slovenský jazyk a literatúra Náboženská výchova Etická výchova Spoločenská komunikácia	Rozlíšiť ľudské práva a občianske práva. Vysvetliť poslanie jednotlivých generácií ľudských práv. Dokázať pracovať s textami jednotlivých dokumentov o ľudských právach. Obhájiť svoje práva a rešpektovať ľudské práva druhých ľudí.	Rozlíšil/a ľudské práva a občianske práva. Vysvetliť/a poslanie jednotlivých generácií ľudských práv. Dokázal/a pracovať s textami jednotlivých dokumentov o ľudských právach. Obhájil/a svoje práva a rešpektoval (a) ľudské práva druhých ľudí.
Ochrana spoločenských hodnôt a slobôd	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:
Vnútroštátny systém ochrany ľudských práv Medzinárodný systém ochrany ľudských práv Ochrana spotrebiteľa. Práva slúžiace na ochranu spotrebiteľa Problémy súčasnosti		Slovenský jazyk a literatúra Náboženská výchova Etická výchova Spoločenská komunikácia	Charakterizovať orgány ochrany práv a slobôd v SR. Charakterizovať prostriedky na ochranu ľudských práv a slobôd v Európe a vo svete. V prípade porušenia práv spotrebiteľa ovládať základné praktické postupy na znovunadobudnutie tohto práva.	Charakterizoval/a orgány ochrany práv a slobôd v SR. Charakterizoval/a prostriedky na ochranu ľudských práv a slobôd v Európe a vo svete. V prípade porušenia práv spotrebiteľa ovládal/a základné praktické postupy na znovunadobudnutie tohto práva.

Názov predmetu	Chémia				
Časový rozsah výučby	33 hodín				
Ročník	1.	-	-	-	-
Počet hodín týždenne	33	-	-	-	-
Kód a názov učebného odboru	6444 H čašník, servírka				
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk				
ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II Schválilo Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky v roku 2013, s účinnosťou od 1. septembra 2013 začínajúc prvým ročníkom				
ŠkVP	Gastronomické a stravovacie služby				
Forma štúdia	denná				

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Chémia pre učebné odbory SOŠ nadväzuje na vyučovací predmet chémia v základnej škole, prehľbuje vedomosti a spôsobilosti žiakov a formuje ich chemické myslenie. Vyučovací predmet chémia prispieva k hlbšiemu a komplexnejšiemu pochopeniu prírodných javov a zákonov, k formovaniu pozitívnych vzťahov k životnému prostrediu a umožňuje žiakom preniknúť do dejov, ktoré prebiehajú v živej a neživej prírode. Cieľom chémie je predovšetkým naučiť žiakov využívať nadobudnuté chemické vedomosti, spôsobilosti a praktické zručnosti v profesionálnom aj osobnom živote. Presvedčiť žiakov, že chemické poznanie má význam pre ich osobnostný rast nielen z hľadiska konkrétneho praktického obsahu, ale aj odhaľovania všeobecných princípov existencie sveta. Presvedčenie o užitočnosti teoretických poznatkov a praktických zručností by mali žiaci nadobudnúť v aktívnej učebnej činnosti.

Predmet chémia reaguje aj na prierezové témy – environmentálna výchova, globálna výchova, ktoré sú vhodne zapracované do tematických celkov učebného plánu.

1.1 Teoretické vyučovanie

1.1.1 Výkonové štandardy

Atómy a chemické prvky, periodická sústava prvkov:

vymenujú praktické príklady, ktoré potvrdzujú časticové zloženie látok;

vysvetlia časticové zloženie látok;

vymenujú základné stavebné častice látok;

opíšu stavbu atómu;

poznajú základné stavebné častice atómu;

poznajú názvy a značky vybraných chemických prvkov (H, O, S, N, P, C, Si, Al, F, Cl, Na, K, Mg, Ca, Fe, Cu, Ag, Au, Pt, Ge, Sn, Pb, He, Zn, W);

vyhľadajú v PSP konkrétne prvky a zapíšu ich protónové čísla;

zaradia konkrétne prvky v PTP medzi kovy, nekovy.

Chemická väzba a štruktúra látok:

rozlišujú a vedia používať pojmy: chemický prvok, chemická zlúčenina, atóm, molekula;

vysvetlia príčiny vzniku chemickej väzby;

vedú príklady molekúl, v ktorých sa nachádzajú jednoduché, dvojité alebo trojité väzby (H₂, O₂, N₂);

určia počet a druh atómov v jednoduchých molekulách;

Základy názvoslovie anorganických látok:

pomenujú a napíšu vzorce látok: voda, peroxid vodíka, amoniak, sulfán a látok uplatňujúcich sa v odbore štúdia;

určia oxidačné číslo atómov prvkov v oxidoch a halogenidoch

vedia názvy a vzorce vybraných halogenidov, oxidov, kyselín a hydroxidov, H₂O, CO, CO₂, N₂O₅, SO₂, SO₃, CaO, HCl, HNO₃, H₂SO₄, H₂CO₃, NaOH, KOH, Ca(OH)₂, NaCl, NaNO₃, CuSO₄, CaCO₃, KCl);

Zmesi, roztoky:

vymenujú po dva príklady chemicky čistých látok a zmesí používané v ich odbornej praxi;

rozčlenia skupiny látok na chemicky čisté látky a zmesi;

navrhnu vhodný spôsob oddelenia zložiek konkrétnej zmesi (destilácia, filtrácia, usadzovanie, kryštalizácia, sublimácia);

rozlíšia rozpustenú látku a rozpúšťadlo;

klasifikujú roztoky podľa skupenstva;

Chemické reakcie:

vedú príklady chemických reakcií z bežného života;

rozlíšia reaktanty a produkty;

zapišu rovnicu reakcie na základe slovného popisu chemickej reakcie (s využitím látok, ktorých vzorce a názvy ovládajú);

rozlíšia na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania;

vedú príklady reakcií, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje s dôrazom na bežný život;

vedú príklady rýchlych a pomalých reakcií, vedú dôvody svojho tvrdenia;

jednoducho zdôvodnia vplyv teploty, množstva reaktantov plošného obsahu reaktantov (v tuhom skupenstve) a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný život;

vedia používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít;

aplikujú zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy a napríklad žieravina, horľavina);

dodržiavajú zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu a v praxi;

opíšu pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach;

opíšu stupnicu pH, jej význam a použitie;

vymedzia hodnoty pH, pre ktoré je vodný roztok kyslý, neutrálny a zásaditý;

rozdelia experimentálne roztoky na kyslé, neutrálné a zásadité;

určia experimentálne pH roztokov uplatňujúcich sa v odbore štúdia.

Prvky a anorganické zlúčeniny dôležité v bežnom živote:

vymenujú vlastnosti anorganických látok (tvrdosť, pevnosť, rozpustnosť, elektrická a tepelná vodivosť, farba, teplota varu a topenia);

tvoria chemické vzorce a názvy anorganických zlúčenín;

vymenujú vzorce látok s názvom: sóda, sóda bikarbóna, pálené vápno, hasené vápno, vápenec, kamenná soľ;

charakterizujú vybrané prvky (H_2 , O_2 , N_2 , S, C, halogény) a anorganické zlúčeniny (CO , CO_2 , SO_2 , SO_3 , CaO , HCl , HNO_3 , H_2SO_4 , H_2CO_3 , $NaOH$, $Ca(OH)_2$, $NaCl$);

zhodnotia využitie uvedených vybraných prvkov a anorganických zlúčenín v odbornej praxi a bežnom živote;

posúdia vybrané prvky a anorganické zlúčeniny z hľadiska vplyvu na zdravie a životné prostredie (skleníkový efekt, kyslé dažde, ozón);

vymenujú všeobecné vlastnosti kovov;

overia jednoduchými pokusmi vlastnosti kovov;

vysvetlia podstatu korózie a opíšu jej dôsledky;

vymenujú metódy ochrany kovov pred koróziou;

opíšu význam niektorých kovov (Na, Fe, Cu, Zn, Mg) z hľadiska ich vplyvu na ľudský organizmus;

vymenujú kovové prvky alebo zliatiny, ktoré sa používajú: pri výrobe vodičov, šperkov, mincí, stavebných konštrukcií, súčastí automobilov, stavbe lietadiel, spájaní kovov, výrobe vlákien do žiaroviek, ochrane ocele pred koróziou.

Charakteristika a rozdelenie organických látok:

vysvetlia vlastnosti uhlíka a organických zlúčenín;

tvoria jednoduché chemické vzorce a názvy organických zlúčenín;

zhodnotia využitie významných zástupcov jednoduchých organických zlúčenín v bežnom živote a v danom odbore vzdelávania;

rozdelia uhľovodíky podľa druhu uhlíkového reťazca (otvorený – uzavretý reťazec) a podľa typu väzieb v molekulách (jednoduchá, dvojité, trojitá);

zaradia jednotlivé uhľovodíky (napr. metán, propén, butadién, acetylén) medzi alkány, alkény, alkadiény a alkíny;

vymenujú a zapišu vzorce prvých 10 alkánov, prvých 4 alkénov, prvých 3 alkínov a 2 alkadiénov;

vymenujú najdôležitejšie použitie uhľovodíkov: metán, etán, propán, bután, heptán, izooktán, etén, acetylén, butadién, 2-metylbuta-1,3-dién;

vymenujú prírodné zdroje uhľovodíkov (uhlie, ropa, zemný plyn), spôsob ich získavania alternatívne zdroje energie (bioplyn).

a využitia,

Biolátky:

opíšu výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, celulóza);
opíšu vlastnosti tukov (rozpuštnosť vo vode a v alkohole, pôsobenie svetla na tuky);
roztriedia tuky podľa zloženia, skupenstva a pôvodu (výskytu);
opíšu vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus;
opíšu zloženie a vlastnosti bielkovín;
vymenujú funkcie bielkovín v ľudskom tele;
uvedú príklady zdrojov rastlinných a živočíšnych bielkovín;
vysvetlia význam vitamínov a ich zdroje;
vysvetlia pojmy: avitaminóza, hypovitaminóza a hypervitaminóza;
opíšu význam enzýmov a hormónov pre človeka.

1.2 Obsahové štandardy

Atómy a chemické prvky, periodická sústava prvkov:

časticové zloženie látok;
zloženie a štruktúra atómov;
častice atómu;
názvy a značky chemických prvkov;
periodický zákon, periodická sústava chemických prvkov (PSP), periodická tabuľka prvkov (PTP), alkalické kovy, halogény, vzácne plyny, kovy, nekovy.

Chemická väzba a štruktúra látok:

vznik chemickej väzby, príčiny vzniku chemických väzieb, molekula, kovalentná väzba, nepolárna väzba, polárna väzba, jednoduchá väzba, násobná väzba (dvojité, trojité).

Základy názvoslovie anorganických látok:

oxidačné číslo, chemický prvok, chemická zlúčenina, chemický vzorec.

Zmesi, roztoky:

látka, chemicky čistá látka, prvok, zlúčenina, zmes (homogénna, heterogénna),;
skupenstvo látky (tuhé, kvapalné, plynné), spôsoby oddeľovania zložiek zmesí (destilácia, filtrácia, usadzovanie, kryštalizácia);
roztok, rozpúšťadlo, rozpustená látka.

Chemické reakcie:

chemická reakcia, reaktanty, produkty, schéma chemickej reakcie, chemická rovnica, chemický rozklad, chemické zlučovanie;
energetické zmeny pri chemických reakciách, rýchlosť chemických reakcií, faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií (koncentrácia reaktantov, teplota, katalyzátor, veľkosť povrchu tuhých látok);
bezpečnosť práce v chemickom laboratóriu, základné laboratórne pomôcky, základné laboratórne operácie;
stupnica pH, kyslý, neutrálny a zásaditý roztok, kyselina, zásada, indikátor.

Prvky a anorganické zlúčeniny dôležité v bežnom živote:

vlastnosti, výskyt, výroba, použitie, dôležitých anorganických prvkov a zlúčenín, vplyv niektorých prvkov a ich zlúčenín na životné prostredie;
halogény, kyselina chlorovodíková, chlorid sodný;
vodík, kyslík;
síra, kyselina sírová, sírany;
uhlík, uhličitany;
dusík, dusičnany, priemyselné hnojivá a ich vplyv na životné prostredie;
kovy, korózia kovov, výroba kovov, zliatiny.

Charakteristika a rozdelenie organických látok:

charakteristika a rozdelenie organických látok;
uhľovodíky dôležité v praktickom živote, ich vlastnosti a vplyv na živé organizmy a životné prostredie, ropa, zemný plyn, uhlie – alifatické a aromatické uhľovodíky.

Biolátky:

prírodné látky, sacharidy, tuky, bielkoviny, vitamíny, enzýmy, hormóny.

2. CIELE PREDMETU

Žiaci :

porozumejú základným chemickým pojmom, symbolom a názvom;
opíšu základné predstavy o štruktúre látok a ich stavebných časticiach;
získajú prehľad o vlastnostiach a použití látok uplatňujúcich sa v odbore štúdia;
osvoja si zásady bezpečnosti a hygieny v chemickom laboratóriu;
osvoja si a uplatňujú v živote aj v zásady aktívnej tvorby a ochrany životného prostredia;
uplatňujú zásady tvorby chemickej symboliky a názvoslovie v praxi;
správne sa orientujú v periodickej sústave prvkov;
uskutočňujú samostatné jednoduché laboratórne cvičenia podľa písomných návodov;
aplikujú prvú pomoc pri poleptaní kyselinou alebo zásadou;
popíšu využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a každodennom živote.

3. KOMPETENCIE

3.1 Kľúčové kompetencie

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;

sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;

aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;

dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;

zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;

prístupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;

vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;

odovzdať svoju prácu načas;

identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne.

4. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

4.1 Literatúra

Silný P., Brestenská B.: Prehľad chémie 1, SPN, Bratislava, 2000.

Záhradník P., Kollárová M.: Prehľad chémie 2, SPN, Bratislava, 2002.

Záhradník P., Lisá V.: Organická chémia I, SPN, Bratislava 2010.

Adamkovič, E.: Chémia, Chémia pre učebné odbory, Tlačiarne BB, s.r.o., Banská Bystrica, 2011.

4.2 Didaktická technika

Dataprotektor, PC.Tabuľa.

4.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

PSP, vzorky chemikálií, laboratórne pomôcky, modely.

4.4 Ďalšie zdroje

Internet, odborné časopisy.

5. HODNOTENIE

Hodnotenie a klasifikácia prebieha podľa Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Pri klasifikácii výsledkov v predmete chémia sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami:

kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,

kvalita a rozsah získaných schopností vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti pri realizácii experimentov,

schopnosť zaujať stanovisko a uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení prírodných javov a zákonitostí, prípadne teórií,

schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach pri experimentoch,

celistvosť, presnosť, trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí, vzťahov a teórií,

aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,

presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,

kvalita výsledkov činnosti,

osvojenie účinných metód samostatného štúdia a schopnosti učiť sa učiť,

stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia - ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

ústna odpoveď,

neštandardizované didaktické testy, testy voľných odpovedí,

písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov,

referáty, projekty, cvičenia a pod.

Formy priebežného hodnotenia:

5.1 Ústne skúšanie

Prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie. Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete chémia klasifikujú podľa kritérií určených metodickým pokynom pre hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl – klasifikácia v predmetoch vzdelávacej oblasti človek a príroda.

Kritériá hodnotenia	Body
Porozumenie témy	0 – 1 – 2
Správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2
Správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2
Samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2
Komplexnosť témy	0 – 1 – 2

Tabuľka hodnotenia	
Body	Klasifikácia
10 – 9	výborný (1)
8 – 7	chválitebný (2)
6 – 5	dobrý (3)
4 – 3	dostatočný (4)
2 – 1	nedostatočný (5)

5.2 Písomné skúšanie

5.2.1 Písomné priebežné skúšanie

učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín;
previerka, test.

Percentá	Známka
100 – 86	výborný (1)
85 – 70	chválitebný (2)
69 – 50	dobrý (3)
49 – 26	dostatočný (4)
25 – 0	nedostatočný (5)

5.2.2 Písomné súhrnné hodnotenie:

učivo tematického celku, alebo učivo za celé klasifikačné obdobie;
previerka, písomná práca.

Percentá	Známka
100 – 88	výborný (1)
87 – 70	chválitebný (2)
69 – 40	dobrý (3)
39 – 20	dostatočný (4)
19 – 0	nedostatočný (5)

5.2.3 Písomné záverečné hodnotenie:

opravná, komisionálna skúška;
písomná práca.

Percentá	Známka
100 – 92	výborný (1)
91 – 75	chválitebný (2)
74 – 59	dobrý (3)
58 – 30	dostatočný (4)
29 – 0	nedostatočný (5)

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, za čo sa žiakovi strhujú body.

5.3 Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci aktívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

Kritériá hodnotenia	Body
Porozumenie témy, obsahová správnosť	0 – 1 – 2
Komplexnosť spracovanej témy, kreativita	0 – 1 – 2
Používanie odbornej terminológie	0 – 1 – 2
Grafická úroveň prezentácie a obhajoba	0 – 1 – 2

Aplikácia teoretických poznatkov v praxi	0 – 1 – 2
--	-----------

Tabuľka hodnotenia	
Body	Klasifikácia
10 – 9	výborný (1)
8 – 7	chválitebný (2)
6 – 5	dobrý (3)
4 – 3	dostatočný (4)
2 – 1	nedostatočný (5)

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia. Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník			Informačnéreceptívna výklad	Reproduktívna rozbor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Atómy a chemické prvky, periodická sústava prvkov	6	-	-			x	x	x	x		x		x			x	x	x	x
Chemická väzba a štruktúra látok	2	-	-			x	x	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x
Základy názvoslovia anorganických látok	4	-	-			x	x	x	x		x	x	x			x	x	x	x
Zmesi a roztoky	2	-	-			x	x	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x
Chemické reakcie	3	-	-			x	x	x	x		x	x	x			x	x	x	x
Prvky a anorganické zlúčeniny dôležité v bežnom živote	6	-	-			x	x	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x
Charakteristika a rozdelenie organických látok	6	-	-			x	x	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x
Biolátky	4	-	-			x	x	x	x		x	x	x			x	x	x	x
SPOLU	33	-	-																

ROČNÍK: prvý

učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Chémia

1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Príloha E

Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Atómy a chemické prvky, periodická sústava prvkov	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zloženie a vlastnosti chemických látok Molekula, ión Atóm a jeho elementárne častice Atómové jadro, štruktúra, elektrónové usporiadanie Chemické prvky, názvy a značky Periodický zákon Periodická sústava prvkov Monitoring		Technológia prípravy pokrmov Náuka o potravinách a výžive Biológia	Poznať zloženie a vlastnosti chemických látok Vysvetliť pojem molekula, ión Poznať základné stavebné častice atómu Poznať znamienko náboja elektrónu, protónu, neutrónu Vysvetliť pojmy: atómový obal, orbitál Rozlíšiť a použiť pojmy: chemický prvok, chemická zlúčenina, atóm, molekula, ión Vysvetliť periodický zákon Vyhľadať v PSP konkrétne prvky a zapísať ich protónové čísla Používať triviálne názvy skupín (alkalické kovy, halogény, vzácne plyny) Zaradiť konkrétne prvky v PSP medzi kovy resp. nekovy	Poznal (a) zloženie a vlastnosti chemických látok Vysvetlil (a) pojem molekula, ión Poznal(a) základné stavebné častice atómu Poznal (a) znamienko náboja elektrónu, protónu, neutrónu Vysvetlil (a) pojmy: atómový obal, orbitál Rozlíšil (a) a použil (a) pojmy: chemický prvok, chemická zlúčenina, atóm, molekula, ión Vysvetlil (a) periodický zákon Vyhľadal (a) v PSP konkrétne prvky a zapíšu ich protónové čísla Použil (a) triviálne názvy skupín (alkalické kovy, halogény, vzácne plyny) Zaradil (a) konkrétne prvky v PSP medzi kovy resp. nekovy	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Skupinová písomná práca
Chemická väzba a štruktúra látok	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Pojem a vznik chemickej väzby Atómová elektronegativita a typy chemických väzieb		Technológia prípravy pokrmov Náuka o potravinách a výžive Biológia	Vysvetliť príčiny vzniku chemickej väzby Určiť typ chemickej väzby na základe rozdielu hodnôt elektronegativít viažucich sa atómov prvkov Uviesť príklady molekúl, v ktorých sa nachádzajú jednoduché, dvojité alebo trojité väzby (H ₂ , O ₂ , N ₂) Vysvetliť vznik kovalentnej väzby	Vysvetlil (a) príčiny vzniku chemickej väzby Určil (a) typ chemickej väzby na základe rozdielu hodnôt elektronegativít viažucich sa atómov prvkov Uviedol (a) príklady molekúl, v ktorých sa nachádzajú jednoduché, dvojité alebo trojité väzby (H ₂ , O ₂ , N ₂) Vysvetlil (a) vznik kovalentnej väzby	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie	Ústne odpovede

Príloha E

Kovalentná väzba			Vysvetliť vznik iónovej väzby v zlúčenine NaCl	Vysvetliť (a) vznik iónovej väzby v zlúčenine NaCl		
Iónová väzba						
Základy názvoslovía anorganických látok	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Oxidačné číslo a určovanie jeho hodnoty		Technológia prípravy pokrmov	Určiť oxidačné čísla atómov prvkov v chemických zlúčeninách (napr: H_2O , $NaCl$, SO_3 , $NaOH$, HNO_3 , H_2SO_4 , $CaCO_3$, $KMnO_4$)	Určil (a) oxidačné čísla atómov prvkov v chemických zlúčeninách (napr: H_2O , $NaCl$, SO_3 , $NaOH$, HNO_3 , H_2SO_4 , $CaCO_3$, $KMnO_4$)	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Názvoslovie a vzorce dvojprvkových zlúčenín		Náuka o potravinách a výžive	Pomenovať a napísať vzorce látok: voda, peroxid vodíka, amoniak, sulfán a látok uplatňujúcich sa v odbore štúdia	Pomenoval (a) a napísali vzorce látok: voda, peroxid vodíka, amoniak, sulfán a látok uplatňujúcich sa v odbore štúdia	Písomné skúšanie	Skupinová písomná práca
Názvoslovie a vzorce hydroxidov		Biológia	Poznať vzorec a názov amónneho katiónu	Poznal (a) vzorec a názov amónneho katiónu		
Názvoslovie a vzorce anorganických kyselín			Používať pravidlá tvorenia vzorcov a názvov zlúčenín: oxidy, hydroxidy, halogenidy, bezkyslíkaté kyseliny (halogenovodíkové kyseliny, H_2S), kyslíkaté kyseliny, soli kyselín	Použil (a) pravidlá tvorenia vzorcov a názvov zlúčenín: oxidy, hydroxidy, halogenidy, bezkyslíkaté kyseliny (halogenovodíkové kyseliny, H_2S), kyslíkaté kyseliny, soli kyselín		
Názvoslovie a vzorce, soli anorganických kyselín			Tvoriť chemické vzorce a názvy anorganických zlúčenín	Tvoril (a) chemické vzorce a názvy anorganických zlúčenín		
Precvičovanie názvoslovía a tvorenia vzorcov						
Monitoring						
Zmesi a roztoky	2					
Roztoky a ich vlastnosti		Technológia prípravy pokrmov	Rozlíšiť rozpustenú látku a rozpúšťadlo	Rozlíšil (a) rozpustenú látku a rozpúšťadlo	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Zloženie roztokov		Náuka o potravinách a výžive	Klasifikovať roztoky podľa skupenstva	Klasifikoval (a) roztoky podľa skupenstva		
Oddelenie zložiek zmesi		Biológia	Navrhnuť vhodný spôsob oddelenia zmesi	Navrhol (a) vhodný spôsob oddelenia zmesi		
Chemické reakcie	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Chemická reakcia a chemický dej		Technológia prípravy pokrmov	Uviesť príklady chemických reakcií z bežného života	Uviedol (a) príklady chemických reakcií z bežného života		
			Rozlíšiť reaktanty a produkty			

Príloha E

Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií		Náuka o potravinách a výžive Biológia	Uviesť príklady reakcií, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje Zdôvodniť vplyv teploty, množstva reaktantov a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný život Vysvetliť pojmy: kyselina, zásada, mechanizmus protolytickej reakcie Vysvetliť na príklade oxidáciu a redukciu látky Rozlíšiť pojmy redukovadlo a oxidovadlo	Rozlíšil (a) reaktanty a produkty Uviedol (a) príklady reakcií, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje Zdôvodnil (a) vplyv teploty, množstva reaktantov a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný život Vysvetlil (a) pojmy: kyselina, zásada, mechanizmus protolytickej reakcie Vysvetlil (a) na príklade oxidáciu a redukciu látky Rozlíšil (a) pojmy redukovadlo a oxidovadlo	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Skupinová písomná práca
Protolytické reakcie						
Oxidačno-redukčné reakcie						
Monitoring						
Prvky a anorganické zlúčeniny dôležité v bežnom živote	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Chemické prvky, zlúčeniny		Technológia prípravy pokrmov Náuka o potravinách a výžive Biológia	Vymenovať názvy a značky vybraných chemických prvkov (H, O, S, N, C), Vysvetliť vlastnosti a zlúčeniny (kyselina sírová, sírany, dusičnany, priemyselné hnojivá) vybraných chemických prvkov Poznať kovy a vysvetliť podstatu korózie a opísať jej dôsledky Vymenovať metódy ochrany kovov pred koróziou	Vymenoval (a) názvy a značky vybraných chemických prvkov (H, O, S, N, C), Vysvetlil (a) vlastnosti a zlúčeniny (kyselina sírová, sírany, dusičnany, priemyselné hnojivá) vybraných chemických prvkov Poznal (a) kovy a vysvetlil (a) podstatu korózie a opísal (a) jej dôsledky Vymenoval (a) metódy ochrany kovov pred koróziou	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Skupinová písomná práca
Kovy, korózia kovov						
Charakteristika a rozdelenie organických látok	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Charakteristika organických zlúčenín		Technológia prípravy pokrmov Náuka o potravinách a výžive	Určiť zloženie a zdroje organických zlúčenín Vysvetliť pojmy väzbovosť, vymenovať druhy reťazcov	Určil (a) zloženie a zdroje organických zlúčenín Vysvetlil (a) pojmy väzbovosť, vymenujú druhy reťazcov Použil (a) rôzne typy vzorcov	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Skupinová písomná
Väzbovosť atómov, uhlíkové reťazce, typy kovalentných väzieb Typy vzorcov						

Príloha E

Alkány		Biológia	Používať rôzne typy vzorcov Rozdeliť uhľovodíky podľa druhu uhľikového reťazca (otvorený, uzavretý reťazec) a podľa typu väzieb v molekulách (jednoduchá, dvojité, trojitá) Zaradiť jednotlivé uhľovodíky (napr. metán, propén, butadién, acetylén) medzi alkány, alkény, alkadiény a alkíny Vymenovať a zapísať vzorce prvých 10 alkánov, prvých 4 alkénov, prvých 3 alkínov a 2 alkadiénov Uviesť charakteristické reakcie pre alkány, alkény, alkíny Vymenovať najdôležitejšie použitie uhľovodíkov: metán, etán, propán, bután, heptán, etén, acetylén, 2-metyl-1,3-buta-dién Vymenovať prírodné zdroje uhľovodíkov (uhlie, ropa, zemný plyn), spôsob ich získavania a využitia, alternatívne zdroje energie (bioplyn)	Rozdelil (a) uhľovodíky podľa druhu uhľikového reťazca (otvorený, uzavretý reťazec) a podľa typu väzieb v molekulách (jednoduchá, dvojité, trojitá) Zaradil (a) jednotlivé uhľovodíky (napr. metán, propén, butadién, acetylén) medzi alkány, alkény, alkadiény a alkíny Vymenoval (a) a zapísal (a) vzorce prvých 10 alkánov, prvých 4 alkénov, prvých 3 alkínov a 2 alkadiénov Uviedol (a) charakteristické reakcie pre alkány, alkény, alkíny Vymenoval (a) najdôležitejšie použitie uhľovodíkov: metán, etán, propán, bután, heptán, etén, acetylén, 2-metyl-1,3-buta-dién Vymenoval (a) prírodné zdroje uhľovodíkov (uhlie, ropa, zemný plyn), spôsob ich získavania a využitia, alternatívne zdroje energie (bioplyn)	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie Písomné skúšanie	práca Ústne odpovede Skupinová písomná práca
Prírodné zdroje uhľovodíkov						
Biolátky	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Bielkoviny		Technológia prípravy pokrmov Náuka o potravinách a výžive Biológia	Vysvetliť zloženie a vlastnosti bielkovín Definovať funkcie bielkovín v ľudskom tele Uviesť príklady zdrojov rastlinných a živočíšnych bielkovín Opísať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, celulóza) Uviesť biologickú funkciu	Vysvetlil (a) zloženie a vlastnosti bielkovín Definoval (a) funkcie bielkovín v ľudskom tele Uviedol(a) príklady zdrojov rastlinných a živočíšnych bielkovín Opísal (a) výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, celulóza) Uviedol (a) biologickú funkciu sacharidov	Ústne skúšanie Frontálne skúšanie Písomné skúšanie Ústne skúšanie Frontálne skúšanie	Ústne odpovede Skupinová písomná práca Ústne odpovede
Sacharidy						

Príloha E

Tuky			sacharidov Definovať vlastnosti tukov (rozpustnosť vo vode a v alkohole, pôsobenie svetla na tuky) Opísať vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus Roztriediť tuky podľa zloženia, skupenstva a pôvodu (výskytu) Vysvetliť funkcie tukov v živých organizmoch Vysvetliť význam a uviesť zdroje vitamínov	Definoval (a) vlastnosti tukov (rozpustnosť vo vode a v alkohole, pôsobenie svetla na tuky) Opísal (a) vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus Roztriedil (a) tuky podľa zloženia, skupenstva a pôvodu (výskytu) Vysvetlil (a) funkcie tukov v živých organizmoch Vysvetlil (a) význam a uviedol (a) zdroje vitamínov Uviedol (a) a opísal (a) ochorenia z vitamínov Vysvetlil (a) význam enzýmov a hormónov pre človeka	Písomné skúšanie	Skupinová písomná práca
Vitamíny			Uviesť a opísať ochorenia z vitamínov Vysvetliť význam enzýmov a hormónov pre človeka			
Ochorenia z vitamínov						
Enzýmy a hormóny						

Učebné osnovy

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU na SOŠ pre všeobecné vzdelávanie, 64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II.

Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu Informatika sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov Informatika pre SOV.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Ciele predmetu

Žiaci

naučia sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, efektívne vyhľadávať informácie uložené na pamäťových médiách alebo na sieti a komunikovať cez sieť,
budú rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie,
nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu,
budú rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, sebakritickosť a snažiť sa o sebazvedelávanie,
naučia sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií.

Vzdelávacie štandardy

3.1 Obsahové štandardy

INFORMÁCIE OKOLO NÁS

Obsahový štandard

údaj, informácia, znalosť, jednotky informácie, písmo, čísla, znaky, zber, spracovanie, prezentovanie informácie,
textová informácia, jednoduchý, formátovaný dokument, štýl, aplikácie na spracovanie textov,
grafická informácia, rastrová, vektorová grafika, aplikácie na spracovanie grafickej informácie,
číselná informácia, spracovanie a vyhodnocovanie, tabuľkový kalkulátor, bunka, hárok, vzorec, funkcia, odkazy, grafy,
prezentácia informácií, aplikácie na tvorbu prezentácií snímka, stránka, spôsoby tvorby prezentácií, pravidlá prezentovania, zásady tvorby prezentácie,
vstup a výstup informácie v závislosti od jej typu, uchovávanie informácie, typy a limity zariadení, prenos informácií medzi aplikáciami.

PRINCÍPY FUNGOVANIA DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)

Obsahový štandard

základné pojmy, hardvér, softvér, počítač, princíp práce počítača, časti počítača von Neumannovského typu, vstupné, výstupné zariadenia, typy vstupných a výstupných zariadení, parametre zariadení,

softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov),

KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)

Obsahový štandard

internet, história, základné pojmy
služby webu, vyhľadávanie informácií na internete
neinteraktívna komunikácia, e-pošta
netiketa, bezpečnosť na internete

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ

Obsahový štandard

etika a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia), registrácia softvéru,
riziká informačných technológií, malvér (pojmy, detekovanie, prevencia); kriminalita,
Antivírusová ochrana

3.2 Výkonové štandardy

INFORMÁCIE OKOLO NÁS

Výkonový štandard

vysvetlia význam pojmov údaj, informácia,
spoznajú druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov,
vyberú vhodnú aplikáciu v závislosti od typu informácie, budú vedieť zdôvodniť svoj výber,
efektívne použijú nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie),
spoznajú a budú dodržiavať základné pravidlá (formálne, estetické) a odporúčania spracovania rôznych typov informácií,
spracujú informácie tak, aby sa neznížila ich informačná hodnota a informácie boli prístupné, použiteľné a jasné,
spoznajú vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných formátov dokumentov v závislosti od typu informácie,
demonštrujú možnosti prenosu častí rôznych typov dokumentov medzi rôznymi aplikáciami,

PRINCÍPY FUNGOVANIA DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)

Výkonový štandard

vymenujú jednotlivé časti počítača von Neumannovského typu, spoznajú ich využitie, princíp fungovania a význam,
vymenujú a charakterizujú základné prídavné zariadenia,
charakterizujú operačný systém a budú ho efektívne používať,
demonštrujú získavanie informácií o systéme, zariadeniach, priečinkoch a súboroch,
vysvetlia činnosti operačného systému pri práci so súbormi a priečinkami,
softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie.

KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)

Výkonový štandard

využijú služby webu na získavanie informácií,
spoznajú rôzne spôsoby vyhľadávania informácie,
vytvoria webovú prezentáciu využitím služieb internetu,
spoznajú a budú dodržiavať pravidlá netikety.

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ

Výkonový štandard

charakterizujú jednotlivé typy softvéru z hľadiska právnej ochrany (freeware, shareware) a porozumejú, ako sa dajú používať,

pochopia potrebu právnej ochrany programov, vysvetlia pojmy „licencia na používanie softvéru“, „autorské práva tvorcov softvéru“, multilicencia, charakterizujú činnosť počítačových vírusov, vysvetlia škody, ktoré môže spôsobiť počítačový vírus, vysvetlia princíp práce antivírusových programov

Kompetencie

Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;

pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;

dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;

sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;

začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;

aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;

dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie.

Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS.

Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a dodržiavať zásady bezpečnosti doma a v práci.

Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;

prístupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;

chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;

chápať všeobecné zásady vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych softvérov a sietí.

Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;

odovzdať svoju prácu načas;

pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;

identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;

preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;

vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostrážiti a prečo sa majú chrániť pred propagandou;

kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na sve.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

ŠNAJDER, Ľ.: *Informatika pre stredné školy – Práca s internetom*. Bratislava: SNP-Mladé letá, s. r. o., 2008. 48 s. ISBN 978-80-10-01968-7.

KALAŠ, I a kol.: *Informatika pre stredné školy*. Bratislava: SNP-Mladé letá, s. r. o., 2002. 112 s. ISBN 8008034432.

MACHOVÁ, J.: *Informatika pre stredné školy – Práca s textom*. Bratislava: SNP-Mladé letá, s. r. o., 2002. 48 s. ISBN 9788010007615.

KUNDRÁKOVÁ, H. A KULTAN, J: *Nová maturita IFORMATIKA*. Bratislava: Príroda, s. r. o., 2005. 80 s. ISBN 8007013105.

5.2 Didaktická technika

dataprojektor, PC, tabuľa, interaktívna tabuľa.

5.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

USB, SD.

5.4 Ďalšie zdroje

Internet.

Hodnotenie

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

ústna odpoveď,

neštandardizované didaktické testy, testy voľných odpovedí,

písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov,

referáty, projekty, praktické prevedenia, cvičenia a pod.

Formy priebežného hodnotenia:

6.1 Ústne skúšanie

Prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný (1)
8 – 7 bodov	– chválitebný (2)
6 – 5 bodov	– dobrý (3)
4 – 3 body	– dostatočný (4)
2 – 1 bod	– nedostatočný (5)

6.2 Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie:

učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín,
previerka, test.

BOD Y	PERCENT Á	BOD Y	PERCENT Á	BOD Y	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	ZNÁMK A
5	100-90	7	100-86	9	100-89	10-9	100-90	14-13	100-93	1
4	89-70	6	85-70	8-7	88-78	8-7	89-70	12-11	92-79	2
3	69-50	5-4	69-58	6-5	77-56	6-5	69-50	10-8	78-58	3
2	49-30	3-2	57-20	4-3	55-33	4-3	49-30	7-4	57-25	4
1-0	29-0	1-0	19-0	2-0	32-0	2-0	32-0	3-0	24-0	5

Súhrnné písomné hodnotenie:

učivo tematického celku, alebo učivo za celé klasifikačné obdobie,
previerka, písomná práca.

BOD Y	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	ZNÁMK A
8	100-88	11-10	100-90	12-11	100-92	13-12	100-93	1
7-6	87-70	9-8	89-73	10-9	91-75	11-10	92-77	2
5-4	69-40	7-6	72-55	8-7	74-59	9-8	76-62	3
3-2	39-20	5-3	54-30	6-4	58-30	7-4	61-30	4
1-0	19-0	2-0	29-0	3-0	29-0	3-0	29-0	5

Písomné záverečné hodnotenie:

opravná, komisionálna skúška,
písomná práca.

BOD Y	PERCENTÁ	ZNÁMK
6	100 - 92	výborný (1)
5	91 - 75	chválitebný (/2)
4	74 - 59	dobrý (3)
3-2	58 - 30	dostatočný (4)
2-0	41 - 0	nedostatočný (/5)

6.3

Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci aktívne zúčastňujú na výchovno – vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy, obsahová správnosť	0 – 1 – 2 body
komplexnosť spracovanej témy, kreativita	0 – 1 – 2 body
používanie odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
grafická úroveň prezentácie a obhajoba	0 – 1 – 2 body
aplikácia teoretických poznatkov v praxi	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný (1)
8 – 7 bodov	– chválitebný (2)
6 – 5 bodov	– dobrý (3)
4 – 3 body	– dostatočný (4)
2 – 1 bod	– nedostatočný (5)

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp. za čo sa žiakovi strhujú body. Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	1	-	-	-	-		x	x	x			x	x			x		x	x
Princípy fungovania digitálnych technológií	5	-	-	-	-	x	x	x					x	x		x	x	x	x
Informácie okolo nás	20	-	-	-	-	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x
Komunikácia prostredníctvom Digitálnych technológií (DT)	4	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Informačná spoločnosť	3	-	-	-	-	x	x	x		x	x	x	x			x	x	x	x
SPOLU	33	-	-	-	-														

ROČNÍK: prvý učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Informatika				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Bezpečnosť a ochrana zdravia	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

pri práci						
Základné bezpečnostné opatrenia pri práci, laboratórny poriadok, smernica na prácu v sieti		Aplikovaná informatika	Ovládať základné bezpečnostné opatrenia pri práci, laboratórny poriadok, smernica na prácu v sieti, spotreba a šetrenie energie	Ovládal (a) základné bezpečnostné opatrenia pri práci, laboratórny poriadok, smernica na prácu v sieti, spotreba a šetrenie energie	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Princípy fungovania digitálnych technológií	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zostava počítača Hardvér počítača Vstupné a výstupné zariadenia počítača Softvér počítača, OS počítača Informácie o súboroch a priečinkoch		Matematika Ekonomika	Ovládať základné pojmy, hardvér, softvér, počítač, princíp práce počítača, časti počítača von Neumannovského typu, ich klasifikáciu, vstupné, výstupné zariadenia, typy vstupných a výstupných zariadení, parametre zariadení, Vysvetliť softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov),	Ovládal (a) základné pojmy, hardvér, softvér, počítač, princíp práce počítača, časti počítača von Neumannovského typu, ich klasifikáciu, vstupné, výstupné zariadenia, typy vstupných a výstupných zariadení, parametre zariadení, Vysvetliť (a) softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov),	Písomné skúšanie	Didaktický test
Informácie okolo nás	20		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Grafická informácia Textový editor, ovládanie programu MS Word Formátovanie textu Vkladanie netextových objektov Tvorba tabuľky Tvorba reklamného letáku Tlač a hodnotenie práce Tabuľkový kalkulator, ovládanie programu MS Excel Formátovanie bunky Tabuľka, formátovanie Výpočty v tabuľke, rodinný rozpočet Tvorba tabuľky a výpočty, príjmy za prácu Graf, modifikácie grafu Tvorba grafu z tabuľky Prezentačný softvér, ovládanie MS PowerPoint Snímka, animácie a návrh snímky		Matematika Aplikovaná informatika Ekonomika Hospodárske výpočty	Poznať druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov, Vedieť vybrať vhodnú aplikáciu v závislosti od typu informácie, budú vedieť zdôvodniť svoj výber, Vedieť efektívne použiť nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie), Ovládať prácu s grafickou informáciou, rastrová grafika, poznať grafické formáty, poznať aplikácie na spracovanie grafickej informácie Ovládať prácu s textovou	Poznal(a) druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov, Vedel (a) vybrať vhodnú aplikáciu v závislosti od typu informácie, budú vedieť zdôvodniť svoj výber, Vedel (a) efektívne použiť nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie), Ovládal (a) prácu s grafickou informáciou, rastrová grafika, poznať grafické formáty, poznať aplikácie na spracovanie grafickej informácie Ovládal (a) prácu s textovou informáciou, spracovať	Praktické skúšanie	Práca žiakov

Animácie obsahu snímky, spustenie prezentácie Tvorba prezentácie podľa zadania			informáciou, spracovať jednoduchý formátovaný dokument, poznať aplikácie na spracovanie textov Ovládať prácu s číselnou informáciou, pracovať v tabuľkovom kalkulátore, bunka, hárok, vzorec, funkcia, grafy. Ovládať prácu s prezentačným softvérom	jednoduchý formátovaný dokument, poznať aplikácie na spracovanie textov Ovládal (a) prácu s číselnou informáciou, pracovať v tabuľkovom kalkulátore, bunka, hárok, vzorec, funkcia, grafy. Ovládal (a) prácu s prezentačným softvérom		
Komunikácia prostredníctvom Digitálnych technológií (DT)	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Internet, základné pojmy Služby webu, vyhľadávanie informácií na internete, Neinteraktívna komunikácia, e-pošta Netiketa, bezpečnosť na internete		Aplikovaná informatika Matematika Ekonomika	Popísať históriu internetu, základné pojmy (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, Server-klient, protokol, štandard), Ovládať služby internetu, rôzne spôsoby vyhľadávania Objasniť neinteraktívnu komunikáciu, e-poštu Ovládať netiketu, bezpečnosť na internete,	Popísal (a) históriu internetu, základné pojmy (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, Server-klient, protokol, štandard), Ovládal (a) služby internetu, rôzne spôsoby vyhľadávania Objasnil (a) neinteraktívnu komunikáciu, e-poštu Ovládal (a) netiketu, bezpečnosť na internete,	Praktické skúšanie	Práca žiakov
Informačná spoločnosť	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Etika a právo, autorské práva na softvér, licencia, registrácia softvéru Riziká informačných technológií malvér Antivírusová ochrana		Matematika Aplikovaná informatika	Objasniť etiku a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia) Vysvetliť riziká informačných technológií, malvér Popísať princíp práce antivírusových programov	Objasnil (a) etiku a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia) Vysvetlil (a) riziká informačných technológií, malvér Popísal (a) princíp práce antivírusových programov.	Písomné skúšanie	Didaktický test

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý Tretí
Kód a názov učebného odboru	6444 H čašník, servírka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Učebné osnovy

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU pre všeobecné vzdelávanie, 64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II. Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu Matematika sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov Matematika pre SOV. Vyučuje sa vo všetkých ročníkoch trojročného štúdia.

Matematické vzdelávanie v odbornom školstve popri funkcii všeobecného vzdelania plní aj v jednotlivých odboroch prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania i uplatnenie v praxi.

Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľajúceho človeka, ktorý bude vedieť matematiku používať v rôznych životných situáciách (v odbornej zložke vzdelávania, v osobnom živote, budúcom zamestnaní i ďalšom vzdelávaní). Preto sme pri výbere učiva postupovali veľmi citlivo. Prihliadali sme na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu, ako aj na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov. Matematické vzdelávanie je významnou súčasťou všeobecnej vzdelanosti. Vedie žiakov k pochopeniu kvantitatívnych vzťahov v prírode i spoločnosti, vybavuje poznatkami užitočnými v každodennom živote aj pre chápanie technických alebo ekonomických súvislostí pre odborné vzdelávanie. Matematické vzdelávanie sa výdatne podieľa na rozvoji samostatného logického myslenia. Matematické vzdelávanie poskytuje žiakovi ucelený systém poznatkov, ktoré im umožňujú štúdium daného odboru i uplatnenie v praxi a slúži ako základ pre ich ďalšie vzdelávanie. Matematika učí žiakov schopnosti aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení úloh z praxe, potrebe overovať správnosť získaného výsledku, používať pri spracovaní úloh dostupné komunikačné technológie. Okrem všeobecného základu cieľom vyučovania matematiky v stredných odborných školách je poskytnúť žiakovi vedomosti a zručnosti potrebné na úspešné zvládnutie odborných predmetov príslušného študijného odboru a pre výkon ich budúceho povolania. Na to je potrebné, aby žiaci získali pozitívny vzťah k matematike a primerané vedomosti z oblasti finančnej gramotnosti, algebry, planimetrie, stereometrie, z kombinatoriky a zo základov teórie pravdepodobnosti a štatistiky.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania matematiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do štyroch tematických celkov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v bežnej triede.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom matematiky v stredných školách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci:

získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote,
správne používali matematickú symboliku, znázorňovali vzťahy,
čítali s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť,
boli schopní pracovať s návodmi.

3. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

3.1 Obsahové štandardy

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Číselné množiny.

Mocniny a odmocniny.

Praktická matematika – práca s údajmi vyjadrenými v percentách.

Elementárna finančná matematika domácnosti (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry); elementárna finančná matematika (úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia istina, lízing, hypotéka).

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Rôzne (negrafické) metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické, tabuľkové).

Algebrické výrazy.

Pojem funkcie – určenie elementárnych funkcií a ich vlastností.

Graf funkcie jednej premennej, základné vlastnosti funkcií (na základe grafu).

Algebrizácia a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti).

Algebrické, približné a grafické riešenie rovníc a nerovníc (aj s využitím vhodného softvéru).

Geometria a meranie

Trigonometria.

Euklidove vety.

Kruh a jeho časti.

Obvody a obsahy rovinných útvarov.

Objem a povrch hranatých kolmých telies, oblých.

Rozvíjanie priestorovej predstavivosti.

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Organizácia súboru.

Kombinatorika – úlohy založené na použití kombinatorického pravidla súčtu a súčinu.

Štatistika – grafické spracovanie dát (histogram, kruhový diagram, čiarové grafy) a použitie vhodného softvéru na ich spracovanie.

Základné vlastnosti súboru – početnosť a aritmetický priemer.

Výkonové štandardy

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

definovať prirodzené čísla,
 definovať celé čísla,
 definovať racionálne čísla, zaokrúhľovať desatinné čísla,
 definovať reálne čísla, znázorniť reálne čísla na číselnej osi,
 definovať interval, vymenovať a načrtnúť druhy intervalov,
 riešiť úlohy na prienik a zjednotenie intervalov,
 využiť počítanie s mocninami 10 (súčin a podiel) pri rádovom odhade výsledku a pri premene jednotiek,
 určovať druhú mocninu a odmocninu pomocou kalkulačky,
 riešiť úlohy na mocniny a odmocniny,
 použiť základné početové úkony, výpočty s percentami a odhad ich výsledku,
 riešiť úlohy na percentá z bežného života
 vyjadriť matematicky reálnu situáciu,
 použiť trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť a pomer v konkrétnych situáciách (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry, úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia listina, lízing, hypotéka).

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

modelovať reálne problémy a úlohy matematickým jazykom a interpretovať výsledky riešenia matematického problému do reálnej situácie,
 zapísať dané jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností,
 tvoriť výrazy, zapísať slovný text pomocou konštánt, premenných a znakov operácií
 dosadiť do vzorca,
 v jednoduchých prípadoch vyjadriť neznámu zo vzorca,
 definovať pojem funkcie,
 pomenovať definičný obor a obor funkcie,
 nakresliť grafy funkcií,
 z grafu funkcie odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty a naopak zaznačiť známu veľkosť funkčnej hodnoty do grafu,
 z grafu funkcie alebo jej hodnôt určených tabuľkou rozhodnúť o raste, klesaní, extrémoch funkcie a periodičnosti,
 definovať a vysvetliť pojem lineárna funkcia,
 zostrojiť graf lineárnej funkcie – priamku a jej časti podľa jej predpisu,
 vymenovať a vysvetliť ekvivalentné úpravy rovníc a nerovníc,
 riešiť lineárne rovnice s 1 neznámou,
 vyjadrovať neznámu zo vzorcov, ktoré žiaci poznajú s odborných predmetov a fyziky,
 zostaviť lineárnu rovnicu alebo nerovnicu predstavujúcu matematický model slovnej úlohy, vyriešiť ju, overiť a interpretovať výsledky s ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu,
 riešiť slovné úlohy na rovnice s dôrazom na pochopenie úlohy,
 riešiť slovné úlohy vyžadujúce riešenie jednoduchých rovníc s výskytom jednej neznámej
 riešiť lineárnu nerovnicu, jej riešenie znázorniť a zapísať intervalom,
 riešiť sústavu 2 lineárnych rovníc s 2 neznámymi – pomocou rôznych metód,
 riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu.

Geometria a meranie

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

klasifikovať trojuholníky,
 použiť Pytagorovu vetu pri výpočtoch,
 vypočítať obvody a obsahy rovinných útvarov pomocou Pytagorovej vety
 použiť vzorce na výpočet objemu a povrchu hranatých kolmých telies,
 s využitím priestorovej predstavivosti riešiť jednoduché úlohy z praxe.

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu, vyhľadávať, vyhodnotiť a spracovať údaje, na základe toho porovnávať súbory údajov, interpretovať ich prostredníctvom diagramov, grafov a tabuliek, určiť početnosť súboru a aritmetický priemer.

4. KOMPETENCIE**a) Gramotnosť**Absolvent (sa) dokáže:

pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti.

b) ViacjazyčnosťAbsolvent (sa) dokáže:

čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstveAbsolvent (sa) dokáže:

aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;

používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a dodržiavať zásady bezpečnosti doma a v práci;

zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

chápať všeobecné zásady vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť saAbsolvent (sa) dokáže:

identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;

preukázať, že rozmyšľala o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Podnikateľská kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

prijímať finančné rozhodnutia týkajúce sa nákladov a hodnoty.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavuAbsolvent (sa) dokáže:

vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

5.1 Literatúra

F. Jirášek – K Braniš – S. Horák – M. Vacek

Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU

1. Časť

Slovenské pedagogické nakladateľstvo v Bratislave 1987

J. Mikulčák – B. Klimeš – J. Široký – V. Šula – F. Zemánek

Matematické fyzikálne a chemické tabuľky Pre stredné školy

Slovenské pedagogické nakladateľstvo v Bratislave 1989

5.2 Didaktická technika

dataprojektor, PC, tabuľa, interaktívna tabuľa, Ebeam Scrapbook, GeoGebra

5.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

zošity, kalkulačky, rysovacie potreby

5.4 Ďalšie zdroje

YouTube

Online kalkulačky

6. HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

ústna odpoveď

neštandardizované didaktické testy, testy voľných odpovedí

písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov

referáty, projekty, cvičenia a pod.

Formy priebežného hodnotenia:

6.1 Ústne skúšanie

Prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný
8 – 7 bodov	– chváľitebný
6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 0 bodov	– nedostatočný

6.2 Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie:

učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín

previerka, test

BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	ZNÁMKA
5	100-90	7	100-86	9	100-89	10-9	100-90	14-13	100-93	1
4	89-70	6	85-70	8-7	88-78	8-7	89-70	12-11	92-79	2
3	69-50	5-4	69-58	6-5	77-56	6-5	69-50	10-8	78-58	3
2	49-30	3-2	57-20	4-3	55-33	4-3	49-30	7-4	57-25	4

1-0	29-0	1-0	19-0	2-0	32-0	2-0	32-0	3-0	24-0	5
-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	---

Súhrnné písomné hodnotenie:

učivo tematického celku, alebo učivo za celé klasifikačné obdobie
previerka, písomná práca

BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	ZNÁMK A
8	100-88	11-10	100-90	6	100-92	13-12	100-93	1
7-6	87-70	9-8	89-73	5	91-75	11-10	92-77	2
5-4	69-40	7-6	72-55	4	74-59	9-8	76-62	3
3-2	39-20	5-3	54-30	3-2	58-30	7-4	61-30	4
1-0	19-0	2-0	29-0	1-0	29-0	3-0	29-0	5

Písomné záverečné hodnotenie:

opravná, komisionálna skúška
písomná práca

BODY	PERCENTÁ	ZNÁMK A
12-11	100-92	1
10-9	91-75	2
8-7	74-59	3
6-4	58-30	4
3-0	29-0	5

6.3 Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci aktívne zúčastňujú na výchovno – vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy, obsahová správnosť	0 – 1 – 2 body
komplexnosť spracovanej témy, kreativita	0 – 1 – 2 body
používanie odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
grafická úroveň prezentácie a obhajoba	0 – 1 – 2 body
aplikácia teoretických poznatkov v praxi	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný
8 – 7 bodov	– chválitebný
6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 0 bodov	– nedostatočný

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp. za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník			Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	33	-	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	-	33	-			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x
Geometria a meranie	-	-	17			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	-	-	13			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Spolu	33	33	30																

ROČNÍK PRVÝ

učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: MATEMATIKA				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	33		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Číselné množiny Mocniny a odmocniny Praktická matematika – práca s údajmi vyjadrenými v percentách. Elementárna finančná matematika domácnosti		Chémia Stroje a zariadenia Informatika v odbore	Definovať prirodzené čísla Definovať celé čísla Definovať racionálne čísla, zaokrúhľovať desatinné čísla Definovať reálne čísla, znázorniť reálne čísla na číselnej osi Definovať interval, vymenovať a	Definoval/a prirodzené čísla Definoval/a celé čísla Definoval/a racionálne čísla, zaokrúhľoval/a desatinné čísla Definoval/a reálne čísla, znázorniť reálne čísla na číselnej osi Definoval/a interval, vymenoval/a	Ústne skúšanie - frontálne, - individuálne Písomné skúšanie Skupinová práca a	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát

			načrtnúť druhy intervalov Riešiť úlohy na prienik a zjednotenie intervalov Využiť počítanie s mocninami 10 (súčin a podiel) pri rádom odhade výsledku a pri premene jednotiek Určiť druhú mocninu a odmocninu pomocou kalkulačky Použiť základné početové úkony, výpočty s percentami a odhad ich výsledku Riešiť úlohy na percentá z bežného života Vyjadriť matematicky reálnu situáciu Použiť trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť a pomer v konkrétnych situáciách (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry, úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia listina, lízing, hypotéka)	a načrtnúť druhy intervalov Riešiť/a úlohy na prienik a zjednotenie intervalov Využil/a počítanie s mocninami 10 (súčin a podiel) pri rádom odhade výsledku a pri premene jednotiek Určil/a druhú mocninu a odmocninu pomocou kalkulačky Použil/a základné početové úkony, výpočty s percentami a odhad ich výsledku Riešil/a úlohy na percentá z bežného života Vyjadril/a matematicky reálnu situáciu Použil/a trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť a pomer v konkrétnych situáciách (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry, úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia listina, lízing, hypotéka)	hodnotenie	
--	--	--	--	--	------------	--

ROČNÍK DRUHÝ

učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: MATEMATIKA				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	33		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Negrafické metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické, tabuľkové) Algebrické výrazy Pojem funkcie – určenie elementárnych funkcií a ich vlastností Graf funkcie jednej premennej, základné vlastnosti funkcií (na základe grafu) Algebrizácia a modelovanie		Chémia Základy výživy Informatika v odbore	Modelovať reálne problémy a úlohy matematickým jazykom a interpretovať výsledky riešenia matematického problému do reálnej situácie Zapísať dané jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností Tvoriť výrazy, zapísať slovný text pomocou konštánt, premenných a znakov operácií Dosadiť do vzorca	Modeloval/a reálne problémy a úlohy matematickým jazykom a interpretoval/a výsledky riešenia matematického problému do reálnej situácie Zapísal/a dané jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností Tvoril/a výrazy, zapísal/a slovný text pomocou konštánt, premenných a znakov operácií Dosadil/a do vzorca	Ústne skúšanie - frontálne, - individuálne Písomné skúšanie Skupinová práca a hodnotenie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát

jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti) Algebrické, približné a grafické riešenie rovníc a nerovníc (aj s využitím vhodného softvéru)			V jednoduchých prípadoch vyjadriť neznámu zo vzorca Definovať pojem funkcie Pomenovať definičný obor a obor funkcie Nakresliť grafy funkcií Z grafu funkcie odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty a naopak zaznačiť známu veľkosť funkčnej hodnoty do grafu Z grafu funkcie alebo jej hodnôt určených tabuľkou rozhodnúť o raste, klesaní, extrémoch funkcie a periodičnosti Definovať a vysvetliť pojem lineárna funkcia Zostrojiť graf lineárnej funkcie – priamku a jej časti podľa jej predpisu Vymenovať a vysvetliť ekvivalentné úpravy rovníc a nerovníc Riešiť lineárne rovnice s 1 neznámou Vyjadrovať neznámu zo vzorcov, ktoré žiaci poznajú s odborných predmetov a fyziky Zostaviť lineárnu rovnicu alebo nerovnicu predstavujúcu matematický model slovnej úlohy, vyriešiť ju, overiť a interpretovať výsledky s ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu Riešiť slovné úlohy na rovnice s dôrazom na pochopenie úlohy Riešiť slovné úlohy vyžadujúce riešenie jednoduchých rovníc s výskytom jednej neznámej Riešiť lineárnu nerovnicu, jej riešenie znázorniť a zapísať intervalom Riešiť sústavu 2 lineárnych rovníc s 2 neznámymi – pomocou rôznych metód Riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu	V jednoduchých prípadoch vyjadriť neznámu zo vzorca Definovať/a pojem funkcie Pomenovať/a definičný obor a obor funkcie Nakresliť/a grafy funkcií Z grafu funkcie odčítal/a s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty a naopak zaznačil/a známu veľkosť funkčnej hodnoty do grafu Z grafu funkcie alebo jej hodnôt určených tabuľkou rozhodnúť/a o raste, klesaní, extrémoch funkcie a periodičnosti Definoval/a a vysvetlil/a pojem lineárna funkcia Zostrojil/a graf lineárnej funkcie – priamku a jej časti podľa jej predpisu Vymenoval/a a vysvetlil/a ekvivalentné úpravy rovníc a nerovníc Riešil/a lineárne rovnice s 1 neznámou Vyjadroval/a neznámu zo vzorcov, ktoré žiaci poznajú s odborných predmetov a fyziky Zostavil/a lineárnu rovnicu alebo nerovnicu predstavujúcu matematický model slovnej úlohy, vyriešil/a ju, overil/a a interpretoval/a výsledky s ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu Riešil/a slovné úlohy na rovnice s dôrazom na pochopenie úlohy Riešil/a slovné úlohy vyžadujúce riešenie jednoduchých rovníc s výskytom jednej neznámej Riešil/a lineárnu nerovnicu, jej riešenie znázornil/a a zapísal/a intervalom Riešil/a sústavu 2 lineárnych rovníc s 2 neznámymi – pomocou rôznych metód Riešil/a jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu	
---	--	--	--	--	--

ROZPIS UČIVA PREDMETU: MATEMATIKA				1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Geometria a meranie	17		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Trigonometria Euklidove vety Kruh a jeho časti Obvody a obsahy rovinných útvarov Objem a povrch hranatých kolmých telies, oblých Rozvíjanie priestorovej predstavivosti		Ekonomika Základy výživy Odborné kreslenie a modelovanie	Klasifikovať trojuholníky Použiť Pytagorovu vetu pri výpočtoch Vypočítať obvody a obsahy rovinných útvarov pomocou Pytagorovej vety Použiť vzorce na výpočet objemu a povrchu hranatých kolmých telies S využitím priestorovej predstavivosti riešiť jednoduché úlohy z praxe	Klasifikoval/a trojuholníky Použil/a Pytagorovu vetu pri výpočtoch Vypočítal/a obvody a obsahy rovinných útvarov pomocou Pytagorovej Použil/a vzorce na výpočet objemu a povrchu hranatých kolmých telies S využitím priestorovej predstavivosti riešil/a jednoduché úlohy z praxe	Ústne skúšanie - frontálne, - individuálne Písomné skúšanie Skupinová práca a hodnotenie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	13		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Organizácia súboru Kombinatorika – úlohy založené na použití kombinatorického pravidla súčtu a súčinu Štatistika – grafické spracovanie dát (histogram, kruhový diagram, čiarové grafy) a použitie vhodného softvéru na ich spracovanie Základné vlastnosti súboru – početnosť a aritmetický priemer		Ekonomika Základy výživy	Používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu Vyhľadávať, vyhodnotiť a spracovať údaje, na základe toho porovnávať súbory údajov, interpretovať ich prostredníctvom diagramov, grafov a tabuliek Určiť početnosť súboru a aritmetický priemer	Používal/a rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu Vyhľadával/a, vyhodnotil/a a spracoval/a údaje, na základe toho porovnával/a súbory údajov, interpretoval/a ich prostredníctvom diagramov, grafov a tabuliek Určil/a početnosť súboru a aritmetický priemer	Ústne skúšanie - frontálne, - individuálne Písomné skúšanie Skupinová práca a hodnotenie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát

Učebné osnovy

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý Tretí
Kód a názov učebného odboru	6444 H čašník, servírka
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU pre odborné vzdelanie 64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II.

Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova vychádza zo vzdelávacieho štandardu „Telesná a športová výchova“ špecifického pre učebný odbor. Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“. Predmet je súčasťou všeobecného vzdelávania – teoretické vzdelávanie v učebnom odbore.

Predmet telesná a športová výchova v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov.

Predmet telesná a športová výchova /TSV/ vytvára priestor na uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, na získanie teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom športových aktivít. Poskytuje základné informácie o biologických, telesných, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiaci získajú kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvoja si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie civilizačných ochorení, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získajú spôsobilosti v zdravotne a výkonnostne orientovaných cvičeniach a činnostiach z viacerých druhov športových disciplín podľa voľby výberu. Sú vedení k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, na zorientovanie sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít vo vzťahu k svojej budúcej profesii.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia(OŽaZ) a kurz pohybových aktivít v prírode(KPAP), ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy.

Na predmet TSV sú vytvorené a určené priestory šatní, telocviční, posilňovne, pohybového štúdia a školské ihrisko. Na užívanie týchto priestorov je vytvorený prevádzkový poriadok.

2. CIELE PREDMETU

Žiaci

nadobudnú spôsobilosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo a zdravým životným štýlom, naplánujú spôsoby rozvoja jednotlivých pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti a dokážu ich aj realizovať, porozumejú pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností ako nožnej prevencie civilizačných chorôb, zorganizujú svoj pohybový režim na základe zhodnotenia svojich pohybových možností, aplikujú pravidlá vybraných športových disciplín pri športovej činnosti, využijú vedomosti z oblasti prevencie a ochrany zdravia v bežnom živote.

3. VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Vzdelávanie v predmete telesná a športová výchova vo vzťahu k hlavným cieľom predmetu sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu štyroch hlavných tematických celkov /ďalej len TC/

Zdravie a jeho poruchy

Zdravý životný štýl

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Športové činnosti pohybového režimu

3.1 Výkonový štandard

Žiaci po absolvovaní daného učebného odboru

TC Zdravie a jeho poruchy

uplatňujú pravidlá hygieny

prezentujú poskytnutie prvej pomoci pri bežných poraneniach a poraneniach ohrozujúcich život

vedú argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb

popíšu riziká zdravia vo vzťahu k budúce mu povolaniu

poznajú a správne zacvičia relaxačné a dýchacie cvičenia

TC Zdravý životný štýl

identifikujú základné atribúty zdravého životného štýlu

zostavia príklad denného stravovacieho režimu

identifikujú výživovú hodnotu bežných potravín

aplikujú zdravotne orientované cvičenia

vytvoria svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie

TC Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

aplikujú metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe

uplatňujú zásady prevencie porúch chrbtice

zvládnu vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi

hodnotia kvalitu svojej pohybovej činnosti

aplikujú osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností

prezentujú svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy

TC Športové činnosti pohybového režimu

uplatňujú pravidlá vybraných športov

konajú v športovej činnosti v duchu fair-play

zvládnu individuálny zápas so súperom

rešpektujú zásady sebaobrany
 aplikujú v hre pravidlá dvoch športových hier
 demonštrujú základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier
 aplikujú komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry
 pomôžu pri zorganizovaní cvičebnej skupiny
 zapoja sa do rozhodovania hry, súťaže
 vykonajú ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia
 zostavia rozcvičenie pri hudbe
 vytvoria pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou
 vyjadria svoje zážitky z pohybu
 demonštrujú osvojenie si základných pohybových zručností vo vodnom prostredí, zimnej a letnej prírode
 predvídajú riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí
 zorganizujú aktivity v prírode

3.2 Obsahový štandard

TC zdravie a jeho poruchy

zdravotné návyky, hygiena, civilizačné choroby, správne držanie tela, prevencia, nebezpečenstvo závislostí, prvá pomoc, životné prostredie
 voľba výberu

základná gymnastika, telesné cvičenia bez náčinia, s náčiním, základná lokomócia, strečing, cvičenia – relaxačné, dýchacie, špecifické na jednotlivé poruchy zdravia, na držanie tela

TC Zdravý životný štýl

zdravý životný štýl, hodnota potravín, pohybový režim, pohybový program, zdravotne orientovaná pohybová aktivita, aktívny odpočinok

všestranne rozvíjajúce cvičenia, cvičenia zdravotne orientované, masáž, totálna relaxácia, jogging, chôdza s behom, sezónne činnosti, cvičenie v prírode, pohybové hry, didaktické hry, očná gymnastika, cvičenia vo vode, pilates, psychomotorika

TC Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

silové, vytrvalostné, rýchlostné a koordinačné (rytmické, rovnováhové, priestorovo-orientačné) schopnosti, kĺbová pohyblivosť, schopnosti napínať a uvoľňovať svaly

motorické testy, pohybová výkonnosť, fitness, hodnotenie pohybového prejavu voľba výberu prostriedky atletiky, lyžovania, korčuľovania, plávania, streľba a pod.

cvičenie v posilňovni, posilňovacie cvičenia s vlastným telom, s náčiním, na náradí, aerobik, body styling, skákanie cez švihadlo (rope skipping), prekážkové dráhy a pod.

TC Športové činnosti pohybového režimu

Úpolové a individuálne športy

etika boja, sebaobrana, bezpečnosť športu, súper, protivník, predvídanie, protihráč, džudo, zápasenie, aikido, karate a pod.

tenis, stolný tenis, bedminton a pod.

Kolektívne športy

herná činnosť jednotlivca, herné kombinácie, herná zručnosť, hra, pohybová hra, športová hra, raketa, páłka, bránka, kôš, individuálny výkon, kolektívny výkon, súťaž, zápas, fair-play, taktika, technika, psychická príprava, súper, herné náčinie

voľba výberu: basketbal, hádzaná, volejbal, futbal, ragby, nohejbal, hokej, florbal, frisbee, futsal, plážový volejbal, ringo, softbal, strílbasket, boča, kolky, petang a pod.

Kreatívne a estetické športy

kreativita, estetický pohyb, estetické športy, rytmus, tance, výrazový prostriedok

tanec, športová gymnastika, moderná gymnastika, plávanie, joga, krasokorčuľovanie, skoky na trampolíne, skákanie cez švihadlo (rope skipping)

taj-či, cvičenie vo vode, gymteam, pohybová skladba, pódiové tance a pod.

Športy v prírodnom prostredí

pohybová činnosť v teréne, adaptácia, bezpečnosť pohybu v prírode, zelené hry, adrenalínové športy, zážitkové učenie, prvá pomoc
bežecké a zjazdové lyžovanie, snowboarding, kanoistika, veslovanie, plávanie, turistika, kolieskové korčuľovanie, severská chôdza, biatlon, jogging, orientačný beh, lezenie, kempovanie, cyklistika, zlaňovanie a pod.

4. KOMPETENCIE

V predmete telesná a športová výchova rozvíjame nasledovné kľúčové a odborné kompetencie.

4.1 Kľúčové kompetencie

a) Gramotnosť To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;

dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a dodržiavať zásady bezpečnosti doma a v práci;

zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

c) Digitálna kompetencia To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;

prístupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;

d) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;

kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;

vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;

odovzdať svoju prácu načas.

f) Občianska kompetencia. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;

kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;

vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne.

5. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a organizačné formy vyučovania žiak si vytvára vlastnú pohybovú identitu, pohybovú gramotnosť a zdravotný status, žiak pozná základné prostriedky rozvíjania pohybových schopností a osvojovania pohybových zručností, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb, prostriedok úpravy zdravotných porúch a ktoré môžu využívať v dennom režime.

V predmete telesná a športová výchova sú kompetencie chápané ako schopnosť aktivovať, aplikovať, prenášať systém vedomostí, zručností, schopností, hodnôt a postojov na jednotlivé životné situácie.

5.1 Metódy vyučovania

Informačno receptívne -monológ učiteľa - rozprávanie, výklad, opis, vysvetľovanie, zhrnutie pomocou názorných pomôcok alebo praktickou ukážkou / demonštrácia/

Motivačné -vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor/ dialóg /motivačná demonštrácia / názorné ukážky - obraz, film, rôzne objekty pozorovania, praktická - pohybová /problémová situácia ako motivácia/ priebežné: motivačné výzvy, aktualizácia učiva spestrenie učiva /príklady zo života/ športové vzory - olympionici, paraolympionici, hádanky, záhady, .../pochvala, kritika/

Reproduktívne -riadený rozhovor, reprodukcia / obnovovanie/, opakovanie, riešenie úloh, praktické precvičovanie, praktické zdokonaľovanie.

Demonstračné / názorné / - demonštrácia, slovný sprievod, pozorovanie,

Expozičné -priamy prenos poznatkov: monologické slovné metódy / rozprávanie, opis, vysvetľovanie, prednáška /, dialogické slovné metódy / rozhovor, beseda, diskusia /,

spprostredkovaný prenos poznatkov: demonštračné metódy / demonštrácia pohybu, činnosti / pozorovanie / javu, situácie, pohybovej činnosti /, hra ako metóda, problémové / problémové vyučovanie, projektové vyučovanie /, samostatná práca, autodidaktické metódy /samostatná práca, samostatné štúdium, / encyklopédie športovcov, štúdium telovýchovnej a športovej literatúry spojené so záujmom jedinca /, samostatné štúdium s využitím IKT mimovoľné učenia sa/ preberanie názorov, postojov, záujmov, napodobňovanie činností športovcov /,

Fixačné – praktické precvičovanie, praktické zdokonaľovanie, opakovanie,

Diagnostické - batérie pohybových testov, testy VPV, porovnávanie, posudzovanie podľa výkonnostných škál, sebahodnotenie, vzájomné posudzovanie a porovnávanie, vedomostné testy, pozorovanie,

Klasifikačné –hodnotenie, klasifikácia, známkovanie.

5.2 Organizačné formy

5.2.1 Vyučovacia hodina

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Žiaci používajú na hodinách zodpovedajúci cvičebný úbor, ktorý zodpovedá zásadám bezpečnosti a hygieny telovýchovnej činnosti.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ /inštruktor/ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

Ak nastane úraz, okamžite poskytne učiteľ prvú pomoc, zabezpečí predlekárske ošetrovanie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze. Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy na návrh lekára alebo rodičom vopred oznamom.

5.2.2 Kurzová forma výučby

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu a má vlastnú časovú dotáciu. Kurz na ochranu života a zdravia /KOŽaZ/ -organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou priezrovej témy Ochrana života a zdravia. . Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode/KPAP/ sa koná v rozsahu najmenej piatich vyučovacích dní,. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

Plán vypracuje riaditeľom poverený učiteľ školy. Plán určuje ciele a obsah cvičenia, priestory na činnosť, zaradenie učiteľov školy príp. inštruktorov. Stanoví spôsob ich prípravy, ako aj prípravu žiakov, materiálno, hygienicko - zdravotnícke a bezpečnostné opatrenia, prípadnú spoluprácu so spoločenskými organizáciami regiónu a orgánmi štátnej správy. Program cvičenia sa realizuje spravidla v dvojhodinových jednotkách. Presun na miesto konania sa nezapočíta do času cvičenia, ak

nie je jeho súčasťou. Účasť žiakov je na cvičeniach povinná. Žiaci so zmeneným zdravotným stavom / zmenenou pracovnou schopnosťou / plnia primerané úlohy podľa lekárskeho nálezu a úlohy vopred stanovené vyučujúcim.

Obsah KOŽaZ, ÚCOŽaZ

Praktický výcvik sa zameriava na komplex týchto oblastí:

riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

zdravotná príprava

pobyt a pohyb v prírode

záujmové technické činnosti a športov

Riešenie mimoriadnych udalostí -civilná ochrana môže byť modelovaný na používanie signálov v priebehu činností. Žiaci sa naučia správne reagovať na požiar, výbuch plynu, zával alebo zosuv pôdy, letecké nešťastie, radiačnú haváriu, otravu potravinami a vodou.

Zdravotná príprava -dopĺňa učivo účelového cvičenia. Žiaci sa zdokonaľujú v poskytovaní prvej pomoci pri úpaloch, uštipnutiach hadom, popáleninách a priestreloch. Vedia zhotoviť improvizované nosidlá a určiť poradie naliehavosti ošetrenia zranených osôb ako je umelé dýchanie, kriesenie, stabilizovaná poloha, poleptania chemickými látkami, otravy a omrzliny.

Pobyt a pohyb v prírode -obsahuje komplex činností spojených s vybudovaním stanového tábora. Žiaci sa naučia pripravovať stravu v improvizovaných podmienkach a na provizórnych prostriedkoch, vybudovať a označiť trať pre orientačný beh, zrealizovať preteky podľa pravidiel. Sú vedení k ochrane, úprave a čistote prírodného prostredia, k poznávaniu prírodných úkazov, liečivých a chránených rastlín.

Záujmové technické činnosti a športy -sú zamerané na rôzne aktivity ako sú exkurzie do športových zariadení, kde majú možnosť sledovať ukážky športovej streľby, rádioamatérskej a spojovacej činnosti, športového potápania a vodáctva, modelárstva, leteckých športov a parašutizmu, horolezectva a týmto sa motivovať k aktívnejšej športovej činnosti. Zároveň získavajú prehľad o náročnosti športových výkonov, výkonovej obtiažnosti, pravidlách a zásadách športovej činnosti.

Kurz pohybových aktivít v prírode/KPAP/ -vychádza z internej aktualizovanej smernice školy. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu, alebo kurzu iných športov v prírode.

5.2.3 Formy práce

Individuálne, hromadné a zmiešané vyučovanie, skupinová, frontálna a individuálna práca žiakov, autodidaktická - samostatná práca, práca celého kolektívu, individualizované a diferencované vyučovanie, výučba v priestoroch telocviční, posilňovne, pohybového štúdia a školské ihrisko. Výnimočne atletický štadión, plaváreň, okolité trasy okolia školy a pod.

Počty hodín jednotlivých tematických celkov nie sú záväzne stanovené, ako aj počet hodín pre jednotlivé disciplíny v TC. Uvedené zložky dotvára učiteľ podľa vlastného uváženia s prihliadnutím k dosiahnutej aktuálnej úrovni pohybových schopností, zručností a vedomostí žiakov, vzhľadom na podmienky organizačné, časové, priestorové, klimatické, prírodné a pod., v ktorých sa vyučovacia hodina uskutočňuje.

Na formy povinného vyučovania nadväzujú rôzne formy záujmovej telesnej a športovej výchovy za spolupráce s rodičmi a ostatnými učiteľmi školy. ZÚ-záujmové útvary tzv. krúžky zamerané na pohybové aktivity, zdravie človeka. Cenná je spolupráca aj s oblastnými telovýchovnými organizáciami v mieste školy, CVČ-centrá voľného času.

Hygiena a bezpečnosť pri telesnej výchove a športe, základy prvej pomoci

Téma spája hygienické otázky so zabránením úrazu a spoločne významne ovplyvňujú bezpečnosť a účinok telesného cvičenia. Hygienické zásady sa týkajú osobnej hygieny žiaka aj hygieny cvičenia,

tréningu, telovýchovného prostredia. V osobnej hygiene je treba zdôrazniť miesto telovýchovných aktivít v životospráve človeka z hľadiska rytmu práce a odpočinku (biologické rytmy). Žiaci si osvoja prostriedky aktívneho a pasívneho odpočinku aj v súvislosti s najvýznamnejšími faktormi príčin úrazov, učia sa poskytovať prvú pomoc.

6. UČEBNÉ ZDROJE

Žiaci na hodinách TSV nepoužívajú učebnice. Metodiku a vhodnú terminológiu jednotlivých pohybových prvkov, činností, zručností a materiálno – technického športového vybavenia sa učia na vyučovacej hodine TSV priebežne podľa témy a cieľa vyučovacej hodiny.

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra

1. ANTALA, B. a kol.: Didaktika školskej telesnej výchovy. Bratislava: UKFTVŠ, 2001. ISBN 80–968252–5-9.
2. ANTALA, B.: Telesná a športová výchova v základných a stredných školách v SR po prvom roku transformácie vzdelávania. In.: Slov. školský šport – podmienky, prognózy, rozvoj. Bratislava: Slov. asociácia univerzitného športu a MŠ SR, 2009, s. 54 – 63.
3. BENDÍKOVÁ, E.: Overball na hodinách školskej telesnej výchovy. Tel. vých. Šport, roč. 19, 2009, č.1.
4. BENDÍKOVÁ, E.: Aktuálny zdravotný stav a dôvody neúčasti žiakov na hodinách TSV. Tel. vých. Šport, roč. 21, 2011, č.1., s.6-11.
5. BENDÍKOVÁ, E. – ROZIM, R.: Motivácia - dynamický činiteľ záujmu o školskú telesnú a športovú výchovu. In Športový edukátor. Nitra : PF UKF, 2010, roč. 3, č. 1, s. 4-10.
6. BOBRÍK, M. – ONDREJKOVÁ, A. 2006. Pohybové aktivity a ľudské zdravie. In: Teória výchovy k zdravej výžive na školách. Bratislava: TypiUniversitatisTyrnaviensis, Veda, 2006 ISBN 80 –8082-07–5.
7. ĎURECH, M.: Úpolové cvičenia v hodinách školskej telesnej výchovy. Tel. vých. Šport, roč. 11, 2001.
8. FELIX, K.: Telesná výchova a šport ako formatívny prostriedok. In *Dobrý človek*. Nitra : PF UKF, 200.
9. HATALA, J.: Základné pravidlá vybraných šport. hier. MC, Banská Bystrica 2001. ISBN 80–8041–383-
10. KRIŽAN, L. – GERHÁTOVÁ, B. a kol.: Koncepcia rozvoja pohybových aktivít detí a mládeže. Tel.vých. Šport, roč. 21, 2011, č.4., s.2 – 8.
11. KYSELOVIČOVÁ, O.: Rope skipping. Tel. vých. Šport, 9, 1999, č.1, metodická príloha.
12. KYSELOVIČOVÁ, O. – KLUČÁROVÁ, K.: Uplatnenie fitlopty na hodinách aerobiku
Z hľadiska rozvoja vybraných pohybových schopností stredoškôľáčkov. Tel. vých. Šport, roč. 16, 2006,
13. LABUDOVÁ, J.: Pohybová kompetencia ako kľúčová kompetencia pri vzdelávaní. Tel. vých. Šport, roč. 17, 2007, č.2., s.1
14. LABUDOVÁ, J. a kol.: Súčasný stav a perspektívy školskej telesnej výchovy. Bratislava: ICM AGENCY 2005, s. 163.
15. LEDNICKÝ, A.: Rozvoj vytrvalostných schopností v školskej telesnej výchove. Tel. vých. Šport, roč. 16, 2006, č. 4, s. 8 - 11. Šport. 2006, roč. 16, č.1, s. 5-8. ISSN 1335 – 2245.

Didaktická technika

Dataprojektor, PC, interaktívna tabuľa, magnetická tabuľa, CD prehrávač, mobilné multifunkčné zariadenia, reproduktory

Materiálne výučbové prostriedky

Mapy, postery, obrazy, tabule, lekárnica mapy a schémy konštrukcií, odborné časopisy, odborné filmy a diafilmy katalógy, web portály s tematikou TSV.

Ďalšie zdroje

Internet, aktualizované právne predpisy

7. HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA

Za najdôležitejšie pri hodnotení a klasifikácii žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka sa vyučujúci telesnej a športovej výchovy riadi zásadami objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie a klasifikácia žiaka prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa pohybový výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Formy priebežného hodnotenia:

Základné kritéria hodnotenia žiaka:

posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie, rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka, proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách.

Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všimá najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti.

Úroveň poznatkov v telesnej a športovej výchove posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy.

Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa používajú batérie somatometrických a motorických testov.

Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridrižiava sa štandardov.

Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Ide o také súhrnné hodnotenie, aké sa na danej škole používa aj v iných vyučovacích predmetoch. Odporúča sa však priebežne počas vyučovania využívať najmä slovné hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých je dôležitým a často aj silnejším motivačným činiteľom.

Testy všeobecnej pohybovej výkonnosti / ďalej len testy VPV / Cieľom testovania pohybovej výkonnosti žiakov je zistiť úroveň ich pohybovej výkonnosti po príchode do SŠ, v priebehu a v závere stredoškolského štúdia. Zistené hodnoty sa využívajú na informáciu o aktuálnom stave pohybovej výkonnosti a o predpokladoch na ich zlepšenie.

Na diagnostiku VPV používame batériu 4 motorických testov:

skok do diaľky z miesta,

člnkový beh 4 x 10 m v telocvični,

ľah - sed za 30 s (podľa vyspelosti alternatívne aj za 1 min.),

12 - minútový beh alebo alternatívne člnkový vytrvalostný beh na 20 m.

Ako doplnkový test:

výdrž v zhybe nadhmatom.

Testovanie VPV sa vykonáva v každom ročníku na začiatku a na konci školského roka.

Úroveň štandardov všeobecnej pohybovej výkonnosti

DISCIPLÍNA	CHLAPCI	DIEVČATÁ
člnkový beh 4 x 10m (s)	11,5	12,5
skok do diaľky z miesta (cm)	210	160
ľah – sed (počet /min.)	45	35
12-minútový beh (m)	2400	1800

Atletika

Žiak vie demonštrovať techniku atletických disciplín, pozná ich metodiku nácviku. Využíva atletické disciplíny a prostriedky atletiky na zvýšenie svojej telesnej kondície. Ovláda atletickú terminológiu a uplatňuje pravidlá atletiky. Pozná zásady hygieny, úrazovej zábrany a fair-play.

Metóda hodnotenia: je subjektívne, na základe pozorovania, intuície a pedagogických skúseností.

Štandard zvládnutia učiva atletiky :

celkové zameranie :žiak vie, je schopný ukázať a primerane racionálne uplatniť základy pohybovej štruktúry v celku na úrovni pohybových predpokladov, s cieľom dosiahnuť primeranú atletickú výkonnosť,

čiastkové zameranie :

a/hodnotenie vonkajšej formy pohybovej činnosti / PČ / (kinematické parametre – uhol vzletu ťažiska, uhol odrazu, uhol od vrhu a pod.),

b/ hodnotenie obsahovej stránky PČ (rozsah, rytmus, intenzita, zrýchlenie),

c/ realizácia pohybovej činnosti v uzlovej fáze.

Nízky štart - je *splnený*, ak žiak vie zaujať optimálne štartové základné postavenie a rýchle reagovať na zvukový signál.Jeho akceleračná fáza behu je aktívna a celý pohybový celok pôsobí koordinovane, dynamicky.

- *nesplnený*, ak žiak nevie zaujať optimálne základné štartové postavenia, ktoré je strnulé, neuvoľnené a jeho pohybová reakcia na zvukový signál je oneskorená. Jeho akceleračná fáza nie je aktívna a celý pohybový celok pôsobí nekoordinovane a nemá dynamický charakter.

Skok do diaľky-je *splnený*, ak žiak vie rozbeh plynule vystupňovať, vykonať odraz aktívne a pred doskokom nohy aktívne prednožiť. Pohyby vo fáze letu a doskoku sú koordinované.

-*nesplnený*, ak žiak nevie rozbeh plynule vystupňovať, vykonať odraz aktívne a pred doskokom nohy aktívne prednožiť. Pohyby vo fáze letu a doskoku sú nekoordinované.

Skok do výšky- je *splnený*, ak žiak vie rozbeh plynule vystupňovať, bežať po oblúku a vykonať odraz aktívne. Prechod ponad latku vykoná vo flopovom prehnutí.

- *nesplnený*, ak žiak nevie rozbeh plynule vystupňovať, bežať po oblúku a vykonať odraz aktívne. Prechod ponad latku nevykoná vo flopovom prehnutí.

Štafetový beh -je *splnený*, ak odovzdávajúci žiak odovzdá kolík spodným oblúkom, včas vysloví signál preberajúcemu bežcovi a preberajúci žiak vystupňuje rýchlosť do maxima, zapaží pažu pod 45° uhlom.

-*nesplnený*, ak odovzdávajúci žiak neodovzdá kolík spodným oblúkom, včas nevysloví signál preberajúcemu bežcovi a preberajúci žiak nevystupňuje rýchlosť do maxima, nezapaží pažu pod 45° uhlom.

Hod granátom -je *splnený*, ak žiak vie vidlicovo uchopiť náčinie, vystupňovať priamočiary rozbeh s plynulým prechodom do odhodového postavenia s tzv. krížnym krokom a preskokom. Odhod vie zrealizovať dvojoporovo a s náprahom.

-*nesplnený*, ak žiak nevie vidlicovo uchopiť náčinie, vystupňovať priamočiary rozbeh s plynulým prechodom do odhodového postavenia s tzv. krížnym krokom a preskokom. Odhod nevie zrealizovať dvojoporovo a s náprahom.

Úroveň štandardov špeciálnej pohybovej výkonnosti

DISCIPLÍNA	CHLAPCI	DIEVČATÁ
30m	5,5 s	6,0 s
100m	15,2 s	17,8 s
800m	-	3:50 min
1 000m	4:00 min	-
1 500m	6:00 min	7:30 min
Skok do diaľky	400cm	320cm
Skok do výšky	130cm	105cm
Vrh guľou	720cm	550cm

Volejbal

Žiak ovláda základnú volejbalovú terminológiu, vie pomenovať základné herné činnosti / ďalej len HČ / a hráčske funkcie, pozná základné pravidlá a vie ich prakticky uplatniť v hre aj pri modelovaní. Pri hre uplatňuje zásady fair – play.

Žiak ovláda techniku a v hre vie uplatniť herné činnosti jednotlivca / ďalej len HČJ /:

nahrávku pred seba,

prihrávku - príjem podania a obranu v poli obojručne zdola a zhora,

útočné odbitie obojručne zhora, smeč

podanie zdola alebo zhora,

jedno blok

Metódy hodnotenia: testovanie a subjektívne hodnotenie na základe popisu štandardov a pedagogických skúseností.

Štandardy zvládnutia techniky HČJ a ich uplatnenie v hre

1. Test odbíjania obojručne zhora (prstami)

Zariadenie: - rovná stena s horizontálne vyznačenou čiarou vo výške 230cm,

- rovnobežná čiara na zemi vo vzdialenosti 150cm.

Žiak po vlastnom nadhode odbíja opakovane o stenu, kým neurobí chybu. Za chybu sa považuje prešľap čiaru na zemi, odbitie pod čiaru na stene, technicky nesprávne odbitie (chytenie a hodenie lopty), iný spôsob ako odbitie obojručne zhora. Každý žiak má 2 pokusy, ktoré vykonáva bezprostredne po sebe.

Výsledkom v teste je lepší pokus, ktorý zaznamenáme do testovacieho hárku. Pri 40. opakovaní sa test končí.

Výkonový štandard: splnený - 20 odbití a viac

nesplnený - menej ako 20 odbití

Hodnotenie	Chlapci	Dievčatá
Výborná	18 odbití a viac	15 odbití a viac
Dobrá	15 – 17 odbití	11 – 14 odbití
Dostatočná	14 odbití a menej	10 odbití a menej

2. Test odbíjania obojručne zdola (bagrom)

Zariadenie: - rovná stena s horizontálne vyznačenou čiarou vo výške 230cm,

- rovnobežná čiara na zemi vo vzdialenosti 150cm.

Žiak po vlastnom nadhode odbije prvýkrát loptu o stenu obojručne zhora a potom pokračuje odbíjaním obojručne zdola, kým neurobí chybu. Za chybu sa počíta prešľap čiaru na zemi, odbitie pod čiaru na stene, technicky nesprávne odbitie (chytenie a hodenie lopty), iný spôsob odbitia ako obojručne zdola.

Výkonový štandard: splnený - 10 odbití a viac

nesplnený - menej ako 10 odbití

Hodnotenie	Chlapci	Dievčatá
Výborná	8 odbití a viac	6 odbití a viac
Dobrá	5 – 7 odbití	3 – 5 odbití
Dostatočná	4 odbití a menej	2 odbitia a menej

3. Test istoty podania

Zariadenie: - volejbalové ihrisko, výška siete podľa pravidiel

Žiak podáva postupne z ľubovoľného miesta zóny podania 10 podaní zdola, resp. 10

podaní zhora. Za každé podanie vykonané podľa pravidiel bez prešľapu a dotyku siete, ktoré dopadne do ihriska na druhej strane siete si započíta bod. Výsledok zaznamenáme do príslušnej kolónky testovacieho hárku.

Výkonový štandard: splnený - 6 správne vykonaných podaní a viac

nesplnený - menej ako 6 správne vykonaných podaní

4. Uplatnenie techniky HČJ v hre

Nahrávka pred seba -*splnený*, ak žiak vie zaujať správne postavenie pod loptou, stojí bokom k sieti a je otočený do smeru odbitia. Vie odbiť loptu čisto, bez dvojdotyku a "ťahania" rovnobežne so sieťou. Väčšina jeho nahrávok má dostatočnú dĺžku a výšku a dá sa z nich útočiť, resp. lopta sa dá bez problémov odbiť k súperovi.

Výkonový štandard je *nesplnený*, ak žiak nevie nahráť, t.j. snaží sa loptu odbiť k súperovi alebo ju vôbec nie je schopný spracovať. Ak sa pokúša nahrávať, nevie zaujať správne postavenie, loptu odbíja nečisto, nevie nahráť útočníkom pri sieti, t.j. nahrávka smeruje k súperovi alebo hlboko do vlastného ihriska, je nízka a krátka. Z jeho nahrávok sa väčšinou nedá útočiť, lopta sa musí zachraňovať, často sa vôbec nedá pokračovať v hre.

Prihrávka - príjem podania, vyberanie lôpt pri obrane v poli

Výkonový štandard je *splnený*, ak žiak nemá vo väčšine prípadov problémy s odhadom dráhy letu lopty, vie sa zavčas presunúť k lopte a zaujať správne postavenie. Pri odbíí je schopný usmerniť loptu do útočnej zóny na nahrávača tak, že sa z nej dá nahráť. Pri odbíjaní bagrom vie primerane dávkovať silu.

- *nesplnený*, ak žiak väčšinou nevie správne zareagovať na dráhu letu lopty, presunúť sa k lopte a správne ju odbiť - lopta väčšinou odskakuje alebo je odbitá nekontrolovane, nesmeruje do útočnej zóny. Ak je usmernená do útočnej zóny, nedá sa z nej väčšinou nahráť.

Útočné odbitie prstami

Výkonový štandard je *splnený*, ak žiacka nemá väčšinou problémy s usmernením lopty k súperovi, vie loptu odbiť aj vo výskoku. Odbitie prstami je zväčšia prudké a takticky usmernené.

- *nesplnený*, ak žiacka odbíja loptu k súperovi bez akéhokoľvek taktického úmyslu. Aj pri dobrej nahrávke sa zriedkavo pokúša loptu takticky usmerniť. Často používa bager alebo iný "netypický" spôsob odbitia.

Smeč -*splnený*, ak žiak vie odbiť loptu jednou rukou zhora vo výskoku do ihriska súpera. Vie správne odhadnúť, z ktorej nahrávky sa dá smečovať a z ktorej nie. Prakticky správne časuje rozbeh a odraz, úder do lopty je kontrolovaný. Lopta má tendenciu smerovať k zemi po priamke. Väčšina smečov končí v ihrisku súpera.

-*nesplnený*, ak sa žiak o smeč pokúša veľmi sporadicky, alebo sa oň pokúša, ale je prevažne neúspešný. Technika smeča je nesprávna. Žiak nevie načasovať rozbeh a odraz, loptu podbieha, odbíja pokrčenou pažou, lopta letí vysokým oblúkom. Žiak dopadá do siete a pod. Väčšina smečov je neúspešná, t.j. končí v sieti alebo v aute.

Jednoblok -*splnený*, ak žiak sa vie takticky správne rozhodnúť, kedy treba blokovať a kedy nie. Technika bloku je v podstate správna, t.j. žiak sa vie presunúť k lopte, správne načasovať výskok, vo výskoku má vystreté paže vo vzpažení mierne pred sebou, ruky pri sebe a nad úrovňou siete. Málokedy porušuje pravidlá (dotyk siete, prešlap). Lopta nemusí byť zablokovaná, ale žiak by mal svojou činnosťou sťažiť podmienky smečiarovi.

Výkonový štandard je *nesplnený*, ak žiak v hre vôbec nepoužíva blok alebo ho používa netakticky, t.j. snaží sa blokovať takmer všetky lopty, ktoré smerujú na jeho stranu. Technika bloku je nesprávna, t.j. žiak sa nevie presunúť k lopte, rozbieha sa kolmo na sieť, odráža sa veľmi ďaleko od siete, predčasne alebo neskoro, ruky má ďaleko od seba a pod úrovňou pásky siete. Svojím "blokom" neobmedzuje činnosť smečiara.

Na posúdenie kvality zvládnutia jednotlivých HČJ využívame tieto testy:

Test umiestneného podania

Cieľ – zistenie schopnosti presne umiestniť podanie

Zariadenie – ihrisko na volejbal, jedna polovica je rozdelená čiarou na dve rovnaké zóny A, B

Vykonanie – testovaný žiak podáva loptu striedavo do zóny A a B /technika podania podľa pravidiel volejbalu /

- vzdialenosť miesta podania od siete: 1. podľa pravidiel volejbalu /9m/

2. upravená vzdialenosť /6m/

1. podanie – zóna A

4. podanie - zóna B

2. podanie – zóna B 5. podanie – zóna A

3. podanie – zóna A 6. podanie – zóna B

Spolu 6 podaní /3+3/

Výsledok testu je daný počtom správnych podaní /zásahov/ do stanovenej zóny.

Hodnotenie	Chlapci	Dievčatá
Výborná	6 zásahov a viac	5 zásahov a viac
Dobrá	5 – 3 zásahy	4 – 2 zásahy
Dostatočná	2 zásahy a menej	1 zásah a menej

Basketbal

Žiak ovláda základnú basketbalovú terminológiu, vie pomenovať základné HČ a hráčske funkcie, pozná základné pravidlá a vie ich prakticky uplatniť v hre aj pri modelovaní. Pri hre uplatňuje zásady fair –play, ovláda techniku HČJ a vie ich uplatniť v hre. Štandardy zvládnutia techniky HČJ a ich uplatnenie v hre. Obsahom overovania sú štandardy zvládnutia techniky HČJ a ich uplatnenie v hre, ktoré boli aj obsahom prvej etapy overovania. Využíva sa testová batéria určená na hodnotenie pohybových zručností v basketbale, pozostávajúca zo 4 testov:

Test č.1: Strelba po 2 – takte

Žiak v rukách s loptou sa postaví na čiaru trestného hodu. Na akustický signál dribluje na ľubovoľnú stranu, obchádza metu a zakončuje strelbou po 2 - takte (méty sú na oboch koncoch čiar trestného hodu). Dostakuje loptu, dribluje stredom čiar trestného hodu, obchádza metu na druhej strane a končí opäť strelbou po 2 - takte (potrebné je dodržať pravidlá basketbalu).

Hodnotí sa počet úspešných streleckých pokusov za 1 min.

Test č.2: Strelba jednou rukou sponad hlavy z miesta, vzdialenosť 4 m

Žiak strieľa na kôš z miesta z jednotlivých mét (vzdialených od stredu obruče 4 m), na ktorých sú pomocníci s loptami. Začína z méty č.1 na akustický signál, beží k pomocníkovi na méte č.2, uchopí loptu a strieľa na kôš z miesta atď. Od pomocníka na méte č.5 beží k pomocníkovi na méte č.1 a pokračuje ďalej (pomocníci podávajú a doskakujú loptu). Strieľa sa 1 min.

Hodnotí sa počet úspešných streleckých pokusov.

Test č.3: Prihrávky na presnosť

Na stene vo výške 150cm od podlahy vyznačíme dva štvorce 30 x 30 cm, vzdialené od seba 180cm. Vo vzdialenosti 2m od steny označíme čiaru.

Žiak hádže z čiar vyznačenej 2 metre od steny na akustický signál (dvoma rukami od pŕs) loptu na prvý štvorec, po odraze chytá loptu, pomocou jedno úderového driblingu zmení postavenie (tak, aby sa dostala oproti druhému štvorcu), hádže na druhý štvorec, po odraze chytá loptu a pomocou jedno úderového driblingu zmení postavenie tak, aby sa znova dostal oproti prvému štvorcu. Po každej prihrávke musí nasledovať zmena postavenia.

Test č.4: Dribling so zmenami smeru.

Na akustický signál žiak dribluje okolo mét (méty sú rohy obdĺžnika na volejbalovom ihrisku, vzdialené od seba 9 a 6m) a celú dráhu absolvujú 2 x. Žiak musí dodržiavať pravidlá basketbalu.

Hodnotí sa dosiahnutý čas. Okolo mét sa musí driblovať vzdialenejšou rukou.

Hodnotenie výkonov na splnenie pohybových štandardov

Test číslo	Chlapci	Dievčatá
1	5 košov	3 koše
2	4 koše	2 koše
3	10 prihrávok za 30 sekúnd	9 prihrávok za 30 sekúnd
4	do 23 sekúnd	do 25 sekúnd

Uplatnenie techniky HČJ v hre

Hodnotenie individuálneho herného výkonu v útočnej a obrannej fáze hry je realizované v hre 5:5.

Metóda hodnotenia: - je subjektívne na základe priameho pozorovania -- splnený, ak hráč podáva výborný výkon vo všetkých oblastiach, aktívne sa zapája do hry, často a úspešne strieľa, neporušuje základné pravidlá, robí málo chýb, alebo hráč sa zapája do hry a občas sa dopúšťa chýb, v niektorých činnostiach sa ešte musí zlepšiť.

- nesplnený, ak sa hráč málokedy zapája do hry, nesprávne sa rozhoduje, neovláda základné pravidlá, nepochopil zmysel hry, nemá záujem spolupracovať a nemá záujem o hru.

Futbal Charakteristika štandardov. Žiak ovláda základnú futbalovú terminológiu, vie pomenovať základné HČ a hráčske funkcie, pozná základné pravidlá a vie ich prakticky uplatniť v hre aj pri modelovaní, pri hre uplatňuje zásady fair - play.

Ovláda futbalovú techniku a v hre vie uplatniť HČJ:

výber miesta,
spracovanie lopty,
prihrávanie lopty,
vedenie lopty,
obchádzanie súpera,
strelbu.

Metódy hodnotenia:- testovanie (testy, kontrolné cvičenia),

- pozorovanie v hre.

Štandardy zvládnutia techniky HČJ a ich uplatnenie v hre

1. Vedenie lopty priamym smerom

Päť mét je postavených vo vzdialenosti 5 m od seba. Prvá méta označuje štart, posledná cieľ.

Celková dĺžka slalomu je 20 m.

Žiak vedie loptu priamym smerom k prvej méte a obieha ju vpravo. Ďalej pokračuje vo vedení slalomom striedavo vľavo a vpravo až do cieľa.

Počet pokusov: 2 s minimálnou 5 –min. prestávkou.

-splnený, ak žiak stanovenú pohybovú činnosť vykoná za 8 sekúnd a menej. Ak splní prvým pokusom časový limit, ďalší už neabsolvuje.

- nespĺnený, ak žiak pohybovú činnosť vykoná za viac ako 8 sek.

2. Žonglovanie s loptou

Žiak opakovane nadhadzuje jednou nohou alebo striedavo obidvoma nohami

(ktoroukoľvek časťou) v pokoji loptu. Snaží sa udržať loptu vo vzduchu bez dopadu na podložku.

Počet pokusov: 3 x. -splnený, ak žiak v danom priestore urobí minimálne 5 dotykov s loptou.

-nesplnený, ak žiak v danom priestore urobí 4 dotyky s loptou a menej.

3. Strelba na presnosť zo 6 - metrovej vzdialenosti

Značka kopu je umiestnená 6m od stredu bránkovej čiary medzi dvoma žrdami a je od nich rovnako vzdialená.

Žiak sa snaží trafiť bránkovisko:

do stredu po zemi, k pravej tyči po zemi, k ľavej tyči po zemi,

do stredu vo výške, k pravej tyči vo výške, k ľavej tyči vo výške.

- splnený, ak žiak trafi bránkovisko.

- nespĺnený, ak žiak netrafi bránkovisko.

4. Hra ihrisko 20 x 30 m, počet žiakov 6 : 6..Učiteľ pri hodnotení žiakov sleduje najmä:

účelnosť pohybov,

ovládanie lopty (technická stránka herných činností),

súčinnosť (schopnosť spolupracovať).

Hodnotenie: výkon žiakov v hre hodnotíme stupnicou 1 -10 bodov, najlepší výkon znamená 10 bodov, najhorší 1 bod, priemerný 5 bodov.-splnený, ak žiak dosiahne 5 bodov a viac.

- nespĺnený, ak žiak dosiahne menej ako 5 bodov.

Gymnastika Žiak ovláda základnú gymnastickú terminológiu, vie pomenovať pohybové činnosti, športové náradie a náčinie. Pozná vplyv gymnastických cvičebných tvarov na organizmus a podstatu techniky ich vykonania, zásady rozvoja silových a koordinačných schopností, kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti. Vie riadiť rozcvičenie a cvičenia na stanovišti.

Výkonnosť žiakov v rámci gymnastiky je premenlivá a mení sa rastom alebo poklesom úrovne silových schopností, ohybnosti a kĺbovej pohyblivosti jednotlivca v závislosti od telesného rozvoja. Preto môže byť v niektorých štandardoch v priebehu štúdia vyššia ako na záver štúdia.

Určujúcim znakom je forma pohybu, t.j. jeho priestorová a časová charakteristika, (poloha časti tela a celého tela navzájom a v priestore). Jednotlivé štandardy, ako sú poradové cvičenia a všestranne rozvíjajúce cvičenia, sú presne vymedzené.

Metóda hodnotenia: - je subjektívna, vyučujúci ho vykonáva na základe svojich poznatkov pozorovaním a porovnávaním, - môže ho vykonať aj sprostredkované s využitím videozáznamu.

Hodnotenie vykonávame v relatívne ustálených skupinách, žiakov naň pripravujeme a poskytujeme im viacej pokusov, opravy. Je verejné, môžeme doň zapojiť aj žiakov. V niektorých prípadoch využívame aj hodnotenie výkonu v zľahčených podmienkach a tiež s pomocou spolužiaka. - *splnený*, ak žiak vie, je schopný predviesť pohybovú činnosť, cvičebný tvar, väzbu cvičebných tvarov modifikovanou technikou, bez veľkých chýb v hlavnej fáze techniky vykonania a v držaní tela od začiatku až po ukončenie cvičenia.

- *nesplnený*, ak žiak nevie, nie je schopný predviesť pohybovú činnosť, cvičebný tvar, väzbu cvičebných tvarov modifikovanou technikou, bez veľkých chýb v hlavnej fáze techniky vykonania a v držaní tela od začiatku až po ukončenie cvičenia.

1. Všestranne rozvíjajúce cvičenia

Hlboký predklon- je splnený, ak sa žiak vie v miernom stojí rozkročnom (na šírku pliec) prstami dotknúť podložky, na ktorej stojí, a vydržať v polohe 2 - 3 sekúnd, pričom má dolné končatiny vystreté.

- *nesplnený*, ak má žiak dolné končatiny viditeľne pokrčené, resp. prstami sa nedotýka podložky.

V základnom postoji vzpažiť von-splnený, ak žiak vie v základnom postoji vzpažiť von v uhle 45°, dlane dopredu, udržať paže v rovine trupu 20 sekúnd (vytvoriť a udržať priamy uhol medzi trupom a pažami, telo je pritom vzpriamené ako v základnom postoji). Cvičenie je možné vykonať aj pri opore.

- *nesplnený*, ak trup a paže nie sú v jednej rovine, medzi trupom a pažami a v dierkovej oblasti je viditeľný uhol, paže sú takmer v upažení, výdrž v polohe je krátka.

Športová gymnastika

Stojka na rukách - je splnený, ak ju žiak vykoná zo stoja výkročného odrazom jednej a švihom druhej nohy. V stojke na rukách môže byť telo mierne prehnuté, hlava v miernom záklone (pozeráme sa medzi ruky), paže sú vystreté, dolné končatiny sú spolu.

- *nesplnený*, ak pri prechode do stojky a v stojke nespája nohy, má uvoľnené sedacie svaly a pokrčené dolné končatiny, vysadené telo o viac ako 30 stupňov a uhol medzi pažami a trupom je väčší ako 30 stupňov.

Premet bokom. Žiak začína zo stoja spojného predpažením hore a prednožením poníže, nasleduje rýchly predklon, pričom sa uhol medzi pažami a trupom nemení. Smer pohybu tvorí priamku.

- je splnený, ak ho žiak vykoná z miesta, z predskoku, z postavenia čelom do smeru pohybu, dohmatom ľavej ruky pri premete vľavo, prstami von so súčasným švihom pravej nohy a dohmatom druhej - pravej ruky / časovo je neskorší /. Pri prechode cez stojku je telo vyrovnané a nohy maximálne roznožené.

- *nesplnený*, ak žiak neprejde stojkou čelne na rukách, má nohy pokrčené alebo málo roznožené pri prechode cez stojku a ak polozenie švihovej nohy na zem nie je kolmo na smer pohybu a doskok do drepu.

Gymnastika Žiak ovláda základnú gymnastickú terminológiu, vie pomenovať pohybové činnosti, športové náradie a náčinie. Pozná vplyv gymnastických cvičebných tvarov na organizmus a podstatu techniky ich vykonania, zásady rozvoja silových a koordinačných schopností, estetického cítenia a správneho držania tela, kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti. Vie riadiť rozcvičenie a cvičenia na stanovišti.

Žiačka vie samostatne (alebo v skupinovom predvedení) zaradiť do gymnastickej zostavy v ľubovoľnom poradí a s kombináciou s obsahom z iných druhov gymnastiky (výber zo športovej, rytmickej a aeróbnej gymnastiky, či tancov). Ide o vytvorenie pohybovej zostavy z 2 vybraných druhov gymnastiky na hudbu v minimálnom rozsahu 1 min.-je splnený, ak žiačka v samostatnej alebo kolektívnej skladbe predvedie požadovanú výkonnosť zo športovej gymnastiky spolu s pohybovým obsahom vybraným buď z rytmickej, aeróbnej gymnastiky, či tancov a prezentuje svoju pohybovú úroveň, súlad pohybu s hudbou a tvorivosť pri choreografii skladby.

- *nesplnený*, ak žiačka nezvládne minimálnu výkonnosť zo športovej gymnastiky a spolu s jedným druhom gymnastiky (výber z rytmickej gymnastiky, aeróbnej gymnastiky, či tancov) a nevie predviesť spojenie pohybu s hudbou v min. rozsahu 1 min., resp., ak cvičí v kolektíve, je viditeľne mimo rytmu výkonnosti a celkove kazí spoločné predvedenie zostavy.

Športová gymnastika. *Cvičebné tvary z akrobacie: opakované kotúle vpred, kotúl vzad, stojka na rukách* (môže byť nahradená stojkou na hlave a premet bokom. je splnený, ak:

sú kotúle vpred dokončené, s aktívnym trupom a hlavou v druhej fáze kotúľa smerom k dolným končatinám,

kotúľ vzad je vykonaný cez hlavu do drepu, stoja, resp. do vzporu kľačmo na jednej nohe, druhá v zanožení,

stojka na rukách, resp. na hlave je spevnená, ťažisko tela je nad plochou opory, výdrž 1 s, premet bokom je dokončený do stoja, panva a horné končatiny musia prechádzať nad plochou opory, dolné končatiny sú vystreté.

Nesplnený, ak:

v kotúľoch vpred sa žiacka chytá v druhej fáze zeme, vykoná ho cez rameno,

je kotúľ vzad cez rameno, resp. do kľaku obojnožne,

je stojka vysadená s výrazne pokrčenými dolnými končatinami a nie je naznačená výdrž,

je premet bokom vysadený, rotácia nie je dokončená do stoja a dolné končatiny sú výrazne pokrčené.

2. Rytmická gymnastika

Základné cvičebné tvary - váha predklonmo, nožnicový skok, obojnožný dvojité obrat, vlna pažou a obrat valčíkovým krokom a ich zaradenie do gymnastickej zostavy s hudobným sprievodom-je splnený, ak:

váha predklonmo má stabilizovanú polohu, s výdržou, vystreté dolné končatiny, švihová noha je nad vodorovnou úrovňou,

nožnicový skok má minimálne vodorovný strih s evidentnou fázou letu,

obojnožný dvojité obrat je vykonaný vo výpone skrížno bez straty stability,

vlna pažou má plynulý priebeh bez technických nedostatkov,

obrat valčíkovým krokom je plynulý bez straty rytmu.

Nesplnený, ak:

vo váhe predklonmo je strata stability, švihová noha je pod vodorovnou rovinou,

nožnicový skok nemá letovú fázou (chýba odraz), strih nôh je tesne nad zemou,

obojnožný dvojité obrat je nedotočený, strata stability, vykonávaný na celých chodidlách,

vlna pažou má trhavý priebeh pohybu s veľkými technickými nedostatkami (dvíhanie pliec, krčenie paže, tvrdá alebo žiadna práca zápästia),

obrat valčíkovým krokom má porušený rytmický priebeh pohybu, je nedotočený

Je nesplnený, ak je nesúlady pohybu s hudbou, veľké chyby v technike, nesprávne držanie tela a paží, nedodržanie počtu tanečných motívov a časového limitu.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka/čky sa klasifikujú:

Stupňom 1 – výborný sa žiak/čka klasifikuje, ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach v čase mimo vyučovania. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie. Pravidelne nosí cvičebný úbor.

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak/čka klasifikuje, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny, ktoré pravidelne aktívne absolvuje je dobre pripravený. Občas zabúda cvičebný úbor.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak/čka klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na pohybových aktivitách vo vyučovacích hodinách. Niekedy zabúda cvičebný úbor.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak/čka klasifikuje ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Veľmi často neodôvodnene vynecháva aktívnu časť vyučovania. Často nenosí cvičebný úbor.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak/čka výnimočne klasifikuje, ak je úplne ľahostajný k vyučovaniu, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do pohybových činností na vyučovacej hodine. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva vyučovanie. Nenosi cvičebný úbor.

Do hodnotenia sa berie zdravotný charakter žiaka: OTV1-zdravý, OTV2- zdravý s minimálnymi odchýlkami, OTV3 žiak/čka s význačnými odchýlkami / na základe lekárskeho potvrdenia /

Pohybových aktivít sa zúčastňujú všetci žiaci zaradení do I. až III. zdravotnej skupiny.

Žiaci so zdravotným oslabením (III. zdravotná skupina) sa zaraďujú do oddelení zdravotnej telesnej výchovy. Pre takýchto žiakov je potrebné vytvárať podmienky na samostatné povinné vyučovacie hodiny zdravotnej telesnej výchovy. Obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných učebných osnov. V prípade, že žiak nie je zaradený do oddelenia zdravotnej telesnej výchovy, žiaka ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej a športovej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie.

Do hodnotenia sa berie zdravotný charakter žiaka: OTV1-zdravý, OTV2- zdravý s minimálnymi odchýlkami, OTV3 žiak/čka s význačnými odchýlkami / na základe lekárskeho potvrdenia /

Pohybových aktivít sa zúčastňujú všetci žiaci zaradení do I. až III. zdravotnej skupiny. Žiaci so zdravotným oslabením (III. zdravotná skupina) sa zaraďujú do oddelení zdravotnej telesnej výchovy. Pre takýchto žiakov je potrebné vytvárať podmienky na samostatné povinné vyučovacie hodiny zdravotnej telesnej výchovy. Obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných učebných osnov. V prípade, že žiak nie je zaradený do oddelenia zdravotnej telesnej výchovy, žiaka ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej a športovej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie.

OTV 4 chorý/á / žiak/čka zo zdravotných dôvodov je oslobodený od vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova/. na základe ROZHODNUTIA riaditeľa školy na základe smernice školy o oslobodení žiaka od TSV.V hodnotení predmetu je zapísané „oslobodený/á“ /slovné hodnotenie/

Skratky a poznámky:

FG -finančná gramotnosť

HČJ- herná činnosť jednotlivca

OTV- oslobodený/á od telesnej výchovy

OŽaZ -ochrana života a zdravia

ENV -enviromentálna výchova

MKV - multikultúrna výchova

N- nácvik

PP- prvá pomoc

TC- tematický celok

TSV – telesná a športová výchova

K-kontrola

VPV- všeobecná pohybová výkonnosť

Z- zdokonaľovanie

Stratégia vyučovania pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka
 Pri vyučovaní sa využívajú nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Metódy vyučovania						Formy práce										
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie ukážka,	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Zdravie a jeho poruchy	1	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Zdravý životný štýl	1	1	1	x	x	x	x	x	x		x	x	x		x	x	x
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	4	4	3	x	x	x	x		x		x	x			x	x	x
Športové činnosti pohybového režimu	27	27	25	x	x	x	x		x	x	x	x			x	x	x
SPOLU	33	33	30														

ROČNÍK: Prvý učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Telesná a športová výchova				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I. Zdravie a jeho poruchy	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

Zdravie, zdravotné a hygienické návyky. Oboznámenie sa s kritériami hodnotenia TSV, BOZP		Spoločenská komunikácia	Uplatňovať pravidlá hygieny Popísať riziká zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu	Uplatňoval(a) pravidlá hygieny Popísal(a) riziká zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Poradové cvičenia, rozcvičenia, význam, nástup Beh striedaný s chôdzou – technika behu Motorické testy – vstupné Technika behu. Monitoring			Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi Hodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť	Zvládol(a) vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi Hodnotil(a) kvalitu svojej činnosti Prezentoval(a) svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť	Praktické skúšanie	Somatometrické a motorické testy.
IV. Športové činnosti pohybového režimu	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Základné pravidlá volejbalu, zistenie úrovne pohybových zručností žiakov vo volejbale Nácvik a technika odbíjania lopty prstami do jedného smeru Nácvik a technika odbíjania obojručne zdola (bagrom) Technika odbíjania obojručne prstami, bagrom. Monitoring		Spoločenská komunikácia	Uplatňovať pravidlá vybraných športov Konať v športovej činnosti fair – play Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových hier	Uplatňoval(a) pravidlá vybraných športov Konal(a) v športovej činnosti fair – play Aplikoval(a) komunikačné zručnosti kolektívnej taktiky športovej hry Demonštroval(a) základné zručnosti zvolených pohybových hier	Praktické ukážky	Hra
II. Zdravý životný štýl	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Teória – životný štýl, šport, pohybové a všestranne rozvíjajúce cvičenia			Identifikovať základné atribúty zdravého životného štýlu Aplikovať zdravotne orientované cvičenia	Identifikoval(a) základné atribúty zdravého životného štýlu Aplikoval(a) zdravotne orientované cvičenia	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
IV. Športové činnosti pohybového režimu	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Kotúľ vpred, vzad zásady dopomoci pri gymnastických cvičeniach Stojka na lopatkách, na rukách, nácvik a dopomoc Vázby kotúľov do zostavy, nácvik roznožky cez kozu Nácvik krátkej gymnastickej zostavy Gymnastická zostava. Monitoring		Spoločenská komunikácia	Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Zostaviť rozcvičenie pri hudbe Vyjadriť svoje zážitky z pohybu	Vykonal(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Zostavil(a) rozcvičenie pri hudbe Vyjadril(a) svoje zážitky z pohybu	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

IV. Športové činnosti pohybového režimu	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rôzne pohybové hry a súťaže, základné pravidlá v basketbale HČJ v basketbale, dribling, prihrávky na mieste a za pohybu Nácvik dvojtaktu Prípravné hry a súťaže s loptou, streľba z miesta Zastavovanie bez lopty a s loptou, základné postavenie a úlohy hráčov na jednotlivých postoch v basketbale Nácvik hry družstiev, rozbor hry HČJ v basketbale. Monitoring			Uplatňovať pravidlá vybraných športov Konať v športovej činnosti fair – play Zvládnuť individuálny zápas so súperom Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových hier	Uplatňoval(a) pravidlá vybraných športov Konal(a) v športovej činnosti fair – play Zvládol(a) individuálny zápas so súperom Aplikoval(a) komunikačné zručnosti kolektívnej taktiky športovej hry Demonštroval(a) základné zručnosti zvolených pohybových hier	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Hra
IV. Športové činnosti pohybového režimu	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Úpoly – zásady sebaobrany, základné sebaobránné techniky Nácvik obranných techník, pády, etika boja Stolný tenis – dvojhra, technika hry, pravidlá hry Stolný tenis – hra dvojíc, nácvik podania Stolný tenis – technika forhendu, bekhendu Stolný tenis – technika štvorhry, pravidlá Obranné techniky, pády. Monitoring.		Matematika	Uplatňovať pravidlá vybraných športov Konať v športovej činnosti fair – play Zvládnuť individuálny zápas so súperom Rešpektovať zásady sebaobrany Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže Vyjadriť svoje zážitky z pohybu	Uplatňoval(a) pravidlá vybraných športov Konal(a) v športovej činnosti fair – play Zvládol(a) individuálny zápas so súperom Rešpektoval(a) zásady sebaobrany Zapojil(a) sa do rozhodovania hry, súťaže Vyjadril(a) svoje zážitky z pohybu	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Hra
IV. Športové činnosti pohybového režimu	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Primárna a sekundárna prevencia, prvá pomoc – základy Technika behu v teréne, terénne prekážky a ich prekonávanie Skákanie cez švihadlo, pohybové cvičenia s hudbou Tanec		Spoločenská komunikácia	Predvídať riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí Vytvoriť pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou Zostaviť rozcvičenie pri hudbe Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Demonštrovať osvojenie si základných pohybových	Predvídal(a) riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí Vytvoril(a) pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou Zostavil(a) rozcvičenie pri hudbe Vykonal(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Demonštroval(a) osvojenie si	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

			zručností v letnej prírode	základných pohybových zručností v letnej prírode		
--	--	--	----------------------------	--	--	--

ROČNÍK: Druhý

učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Telesná a športová výchova				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I. Zdravie a jeho poruchy	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Teória – energetická hodnota potravín, zdravý životný štýl. Oboznámenie sa s kritériami hodnotenia TSV, BOZP		Potraviny a výživa	Popísať riziká zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu Uviesť argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb	Popísal(a) riziká zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu Uviedol(a) argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Súťaže zamerané na rozvoj rýchlej reakcie na vonkajší podnet, prekonávanie prekážok Strelba na terč Posilňovacie cvičenia s vlastným telom Testy VPV. Monitoring		Spoločenská komunikácia	Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi Hodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností	Zvládol(a) vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi Hodnotil(a) kvalitu svojej pohybovej činnosti Aplikoval(a) osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností	Praktické skúšanie	Somatometrické a motorické testy
IV. Športové činnosti pohybového režimu	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zdokonalenie odbíjania lopty zhora a zdola do jedného smeru Nácvik spodného podania, súťaž Nácvik spodného úderu do lopty zhora, hra 3:3 Súťaž midi volejbal. Monitoring		Spoločenská komunikácia	Uplatňovať pravidlá vybraných športov Konať v športovej činnosti fair – play Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových hier Zapojiť sa do rozhodovania hry,	Uplatňoval(a) pravidlá vybraných športov Konal(a) v športovej činnosti fair – play Demonštroval(a) základné zručnosti zvolených pohybových hier Zapojil(a) sa do rozhodovania	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Hra

			súťaže Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry	hry, súťaže Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry		
II. Zdravý životný štýl	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Aktívny odpočinok, stres, relaxácia			Identifikovať základné atribúty zdravého životného štýlu Vytvoriť svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie	Identifikoval(a) základné atribúty zdravého životného štýlu Vytvoril(a) svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
IV. Športové činnosti pohybového režimu	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zdokonalenie kotúľov vpred, vzad a zásady dopomoci Opakovanie stojky na lopatkách, na rukách Nácvik skrčky, zdokonalenie roznožky cez kozu Nácvik základných gymnastických prvkov na kladine Gymnastická zostava. Monitoring			Pomôcť pri zorganizovaní cvičebnej skupiny Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Vyjadriť svoje zážitky z pohybu	Pomohol(a) pri zorganizovaní cvičebnej skupiny Vykonal(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Vyjadril(a) svoje zážitky z pohybu	Praktické skúšanie	Praktická ukážka
IV. Športové činnosti pohybového režimu	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zdokonalenie driblingu, prihrávk na mieste a v pohybe Zdokonalenie dvojťaktu, strelby z miesta Zastavovanie hráča s loptou, obrátka, prihrávky Bránenie útočníka bez lopty, s loptou Nácvik hry družstiev na 10 prihrávk, riadená hra Zápas družstiev s upravenými pravidlami Dvojťakt, strelba z miesta. Monitoring			Uplatňovať pravidlá vybraných športov Konať v športovej činnosti fair – play Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových hier Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry Vyjadriť svoje zážitky z pohybu	Uplatňoval(a) pravidlá vybraných športov Konal(a) v športovej činnosti fair – play Demonštroval(a) základné zručnosti zvolených pohybových hier Zapojil(a) sa do rozhodovania hry, súťaže Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry Vyjadril(a) svoje zážitky z pohybu	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Hra
IV. Športové činnosti pohybového režimu	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zdokonalenie základných		Matematika	Rešpektovať zásady	Rešpektoval(a) zásady	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

sebaobranných techník, pádov, etika boja Stolný tenis – štvorhra zdokonalenie podania, forhendu, bekendu Stolný tenis – zápas družstiev, štvorhra Bedminton – základné pravidlá, hra v dvojiciach Bedminton – nácvik podania, nácvik útočného úderu Bedminton – súťaž dvojhra Bedmintonový zápas. Monitoring			sebaobrany Uplatňovať pravidlá vybraných športov Konať v športovej činnosti fair – play Zvládnuť individuálny zápas so súperom Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže Aplikovať v hre pravidlá dvoch športových hier	sebaobrany Uplatňoval(a) pravidlá vybraných športov Konal(a) v športovej činnosti fair – play Zvládol(a) individuálny zápas so súperom Zapojil(a) sa do rozhodovania hry, súťaže Aplikoval(a) v hre pravidlá dvoch športových hier		Hra
IV. Športové činnosti pohybového režimu	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Prvá pomoc pri poraneniach pohybového aparátu Orientálny beh v teréne Jógové cvičenia Nácvik tanečnej zostavy		Spoločenská komunikácia	Predvídať riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí Vytvoriť pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou Zostaviť rozcvičenie pri hudbe Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Demonštrovať osvojenie si základných pohybových zručností v letnej prírode	Predvídal(a) riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí Vytvoril(a) pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou Zostavil(a) rozcvičenie pri hudbe Vykonával(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Demonštroval(a) osvojenie si základných pohybových zručností v letnej prírode	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

ROČNÍK: Tretí

učebný odbor: 6444 H čašník, servírka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Telesná a športová výchova				1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I. Zdravie a jeho poruchy	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Aktívny odpočinok, zdravotne orientované pohybové aktivity proti		Spoločenská komunikácia	Uviesť argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku	Uviedol(a) argumenty pohybovej činnosti ako	Ústne skúšanie	Ústne odpoveď

stresu a únavy. Oboznámenie sa s kritériami hodnotenia TSV, BOZP		Občianska náuka	primárnej prevencie chorôb Poznať správne relaxačné a dýchacie cvičenia	prostriedku primárnej prevencie chorôb Poznať(a) správne relaxačné a dýchacie cvičenia		
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rytmické a koordinačné cvičenia Uvolňovacie a strečingové cvičenia Zdokonaľovanie streľby na terč			Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom aparáte Uplatňovať zásady prevencie porúch chrbtice Hodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností	Aplikoval(a) metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom aparáte Uplatňoval(a) zásady prevencie porúch chrbtice Hodnotil(a) kvalitu svojej pohybovej činnosti Aplikoval(a) osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností	Praktické skúšanie	Somatometrické a motorické testy.
IV. Športové činnosti pohybového režimu	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zdokonaľovanie a uplatnenie nacvičených činností v hre Zdokonaľovanie útočného úderu Nácvik postavenia pri blokovaní, technika bloku, jednoblok, dvojblok Zdokonaľovanie bloku pri sieti, využitie v hre Riadená hra 6:6, prípadne 4:4 Zápas družstiev a využitie jednotlivých činností v hre Technika bloku, útočný úder. Monitoring			Uplatňovať pravidlá vybraných športov Konať v športovej činnosti fair – play Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových hier Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry Zvládnuť individuálny zápas so súperom	Uplatňoval(a) pravidlá vybraných športov Konal(a) v športovej činnosti fair – play Demonštroval(a) základné zručnosti zvolených pohybových hier Zapojil(a) sa do rozhodovania hry, súťaže Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry Zvládol(a) individuálny zápas so súperom	Praktické skúšanie Praktické skúšanie	Praktická ukážka hra
II. Zdravý životný štýl	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Regenerácia a masáž po pohybovej aktivite		Spoločenská komunikácia	Aplikovať zdravotne orientované cvičenia Vytvoriť svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie	Aplikoval(a) zdravotne orientované cvičenia Vytvoril(a) svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
IV. Športové činnosti pohybového režimu	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zdokonaľovanie gymnastických cvičení			Pomôcť pri zorganizovaní	Pomohol(a) pri zorganizovaní	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

– kotúle, stojky Zdokonalenie krátkej gymnastickej zostavy Zdokonalenie skrčky, roznožky cez kozu, kladiny Cvičenia s náčiním pri hudbe Gymnastická zostava s hudbou. Monitoring			cvičebnej skupiny Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Vyjadriť svoje zážitky z pohybu Vytvoriť pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou Zostaviť rozcvičenie pri hudbe	cvičebnej skupiny Vykonala(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia Vyjadriť(a) svoje zážitky z pohybu Vytvorila(a) pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou Zostavila(a) rozcvičenie pri hudbe		
IV. Športové činnosti pohybového režimu	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Nácvik herného systému – postupný útok a zónová obrana v basketbale Uplatňovanie nacvičených činností v hre Úlohy hráčov na jednotlivých postoch pri obrannej činnosti v basketbale Riadená hra v basketbale. Monitoring			Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových hier Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry	Demonštroval(a) základné zručnosti zvolených pohybových hier Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry	Praktické skúšanie	Hra
IV. Športové činnosti pohybového režimu	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Florbal – základné pravidlá, technika prihrávok Florbal – prihrávky, vedenie loptičky, prípravné cvičenia Florbal – HČJ, spracovanie loptičky, streľba, riadená hra Florbal – hra s postupným útokom Florbal – zdokonalenie prihrávok, streľba po prihrávke Florbal – zápas Streľba, streľba z miesta. Monitoring		Spoločenská komunikácia	Uplatňovať pravidlá vybraných športov Konať v športovej činnosti fair – play Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových hier Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže Zvládnuť individuálny zápas so súperom	Uplatňoval(a) pravidlá vybraných športov Konal(a) v športovej činnosti fair – play Demonštroval(a) základné zručnosti zvolených pohybových hier Zapojil(a) sa do rozhodovania hry, súťaže Zvládol(a) individuálny zápas so súperom	Praktické skúšanie	Hra Praktická ukážka
IV. Športové činnosti pohybového režimu	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Jumping Frisbee			Vyjadriť svoje zážitky z pohybu Zorganizovať aktivitu v prírode Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností	Vyjadriť(a) svoje zážitky z pohybu Zorganizoval(a) aktivitu v prírode Aplikoval(a) osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

